

Simon In Juda
sta na repo huda.

POMURJE 2003

VESTNIK

Vreme

Oblačno bo
s padavinami
možen tudi sneg.

Murska Sobota, 23. oktober 2003, leto LV, št. 43, odgovorni urednik Janez Votek, cena 300 slit

Je na delu piroman?

Str. 3

Mariki Kardinar zgodovinska krona

Str. 19

Str. 10

»A ko
če
mene
da ima
rad«

V Murski Soboti gori

Utemeljeno sumijo,
da so požari podtaknjeni

Nepreslišano

NAJBOLJŠA VIKEND CENA

Puranje peruti
kosovno zamrznjene, Perutnina Ptuj,
pakirano cca 2,5 kg

159.- za 1 kg

Hruške 1 kg

199.-

Megamarket INTERSPAR Murska Sobota

Ponudba velja od 23. do 26.10.2003 oz. do prodaje zalog.

poglej in odpotuj!

UMAG
4* hotel Umag in 3* dependansa,
wellness center - NOVO!

26.10./2D/POL od 9.900

ŽUSTERNA, Sončkov klub
3* Žusterma/Koper, kopanje v
Aquaparku, izleti: Piran, Izola, Trst

24.10./2D/POL od 13.990

Radoživa turška riviera
potovanje s slov. vodnikom,
dobri hoteli, polet z Gradca

13.12./8D/POL 45.900

RAFTING V ČRNI GORI
avtobusni izlet, Dubrovnik-Budva-
Cetinje-Lovćen-rafting na Tari..

26.10./6D 54.900

SONČEK

M. SOBOTA, Slovenska 52

Telefon: 02/521 41 92

TUI potovalni center

Misa Bee: Tisti,
ki postigajo svet

Sadržaj:
"S polno močjo
je lahko arati"

VESTNIK

Osebnne finance

Str. 16 - Rodila
bom Jezusa

Sara čaka na
brezmadežno
spočetje in
rojstvo
odrešenika

NAROČNIK

NOČ ČAROVNIC GRAD, 26. oktobra 2003

Kljub zgovorno seffa o tem, kaj je do-
šna je njihova
vanja, pa je ostal
odločitve, kam
pa tudi nismo
srečanju povedal
Gostje iz ZDA so
se bodo v Lendavi
tos in takrat pri-
na katerega bo
odgovore. »
zvezi,« je o na-
sodelovanja po-
lažek.

Slovenija edina od pristopnic z oceno vplivov

Miro Miho-
lič: »Bil sem
v mestu, ko
me je mati
poklicala,
češ da gori
blok. Nisem
mogel ve-
rjeti? Stekel
sem domov
(blok v Sta-

Spominska proslava v Beltincih

Obletnica smrti Štefana Kovača - Marka

Udeleženci slovesnosti so se iz Beltincev sprehodili do mesta, kjer je bil Kovač ustreljen.

S spominsko proslavo so se v prostorih Ambasade Štefana Kovača - Marka v Beltincih v petek spomnili smrti organizatorja narodnoosvobodilnega gibanja v Prekmurju. Prireditve so se ob mladih članih dveh društev, ki sta jo organizirali, in občanah udeležili tudi člani Zveze združenj borcev NOB.

Ob recitacijah, partizanski glasbi in nagovoru organizatorjev je spregovoril tudi Ludvik Černi, ki se je zelo natančno in doživeto spomnil dogodkov med drugo svetovno vojno, Kovačevega prepričevanja ljudi za vključevanje v NOB in tudi dogodkov ob smrti Štefana Kovača Marka. Tako sta s prijateljem jutro po uboju Kovača po naključju šla mimo gozdne jase pri Gančanih, kjer je bil Kovač ustreljen, in so ju madžarski vojaki poklicali, da bi identificirala mrtvega. Odgovorila sta, da ga ne poznata, vendar pa je Ludviku zelo dobro ostal v spominu popolnoma prerešetan Kovačev prsni koš. Celotno dogajanje so tudi pospremili s projekcijo filmskega spektakla Sutjeska. Spominsko proslavo sta pripravili Društvo iniciative Mladih Beltinci in Društvo za slovensko malomeščansko umetnost Beltinci, po slovesnosti pa so se udeleženci peš odpravili do spomenika v Gančane, kjer so položili venec.

J. Ga.

Pismo za ekološko kmetijo

Krplivnik 17

Podpisali so ga občina Hodoš, društvo Mozaik in Inštitut RS za rehabilitacijo

Poldek Škerlak iz Domanjševca je pred dvanajstimi leti doživel hudo prometno nesrečo in po njej se zaradi posledic nikoli več ni vrnil na svoje delovno mesto gradbenega delavca, zanj pa tudi ni bilo dela pri drugih delodajalcih. Sedaj pa je bil, kot pravi, glaven pri ometavanju hiše, ki jo za ekološko kmetijo gradijo v Krplivniku. »Prišel sem do tega, da znam že vse narediti, in mi ni več treba vprašati, kaj je treba delati. Zadovoljen sem, še preveč sem zadovoljen,« je povedal Poldek.

To njegovo zadovoljstvo, ki mu ga je po toliko letih čakanja na borzi dela prineslo ustvarjalno delo, je smisel vsega, kar se dogaja v Krplivniku pri hiši številka sedemnajst in kar so v petek s podpisom pisma o nameri potrdili partnerji župan občine Hodoš Ludvik Orban, predsednik društva Mozaik Alojz Kavaš in Direktor inštituta za rehabilitacijo Franc Hočevar.

Gre za to, tako Kavaš, da lokalna skupnost pripravi programe, prek katerih bodo odrinjene, ranljive in težje zaposljive družbene skupine postale dejavni

člani skupnosti. Projekt torej temelji na konceptu aktivnega državljanstva, konkretno pa to pomeni, da bodo na eko-socialni kmetiji ponujali možnost ustvarjalnega dela v tradicionalnem graditeljstvu, torej pripravi lesa, slame, blata in opeke, druga vsebina kmetije bo ekološka pridelava in predelava hrane in tretje ekološki turizem. Posejali so že prvo zrnje, poželi pa ga bodo prihodnje leto, ko naj bi ekološka kmetija, ki jo je v ta namen

Pismo o nameri za razvoj rehabilitacijskih programov na ekološki kmetiji v Krplivniku so podpisali župan občine Hodoš Ludvik Orban, predsednik društva za socialno vključenost Mozaik Alojz Kavaš in direktor inštituta za rehabilitacijo Franc Hočevar.

Poldek Škerlak iz Domanjševca, v ozadju pa hiša, ki jo je s svojimi rokami gradil vse od konca junija. dala občina Hodoš, tudi zaživela. Načrtujejo, da bi jo s prizidanim gospodarskim poslopjem urad-

no predali namenu prihodnjega leta ali devetnajstega jubileja občinskega praznika. Koliko ljudi bo delalo na njej, je sedaj težko napovedovati, je pa doslej gradnja hiše, ki je zrastle na mestu podrtije in iz naravnih materialov, lesa, slame in blata, ustvarila dva delavca prek javnih del in enajst prek programa zaposlovanja za gradnjo ekološke kmetije. Ekološka kmetija na Krplivniku sodi v sklop projekta krajinski park Goričko, kar naj bi jo ob zavzetosti ljudi, ki delajo za stvar, dalo trdnost in obstojnost podpisniki pisma pa bodo lahko z zbiranjem podpisov, kot zbirko in kaj bo vsak od partnerjev prispeval za nadaljnje delovanje kmetije, da bo potem tudi mogla zaživeti v zaokroženem vsebini, kot so si zamislili.

Majda Horvat

Če se vse zazida, o čemer govorijo...

Odgovarjali bomo za postopke, ki sledijo

Zazidalni in lokacijski načrti za mesto Murska Sobota in bližnjo okolico se obravnavajo, sprejemajo in spreminjajo kot po tekočem traku. Če se bo vse to udeležilo in zaživelo, bo Sobota res dobila povsem novo podobo in nove funkcije. Trenutno je najbolj aktualno vprašanje o dopolnitvi zazidalnega načrta za območje Lendavska sever, kjer naj bi se umestila novogradnja glasbene šole, o čemer smo že pisali. Javna razprava pred nekaj tedni je precej razburila prebivalce okoliških blokov, saj bi se s to institucijo še povečal promet in zmanjšale možnosti parkiranja.

Glasbena šola sama po sebi sodi v mestno jedro, vendar po funkciji tudi lokacija v Lendavski ni napačna, je dejal Vladimir Goldinski, vendar je pred tem treba zgraditi ustrezno cestno infrastrukturo. Anton Rous je ob tem poudaril, naj se enkrat dolgoročno določi, kjer bodo v Soboti locirani trgovski centri, kje bodo šole, kot so na primer ekonomska in glasbena šola, in kje bodo pomembne institucije. »Zavedati se moramo, da gre pri vprašanju glasbene šole in podobnih vprašanjih za pomembne odločitve ter da si ne smemo z nepremišljenimi odločitvami in aktivnostmi zapreti vseh drugih možnosti in državnih sredstev. Prevzeti bomo morali

odgovornost za postopke, ki bodo sledili.«

Koliko con je smiselnih?

Javno bodo razgrnili lokacijski načrt za trgovsko obrtno cono Rakičan, ki se razprostira na območju 5,65 hektarja in leži v južnem delu ob Ledavski ulici

nasproti gradu in zajema zemljišča Kmetijskega gospodarstva Rakičan. Investitor KG Rakičan je pripravljen, da hkrati s cono na lastne stroške uredi krožišče.

Drago Šiftar upa, da bo ta cona s svojimi vsebinami pozitivno vplivala na razvoj Rakičana. Zagotavljati pa moramo tudi zadostno število parkirnih mest in razmisliti tudi o tem, koliko con

potrebujemo ter kako velika naj je cona, da je še smiselna.

Razpravljali pa so tudi o spremembi zazidalnega načrta za del območja obrtne cone Murska Sobota sever, nasproti gostilne Habot.

Tu bi naj v prihodnje nastali trije novi poslovni objekti in bencinski servis. Trije investitorji, Mol, Murska transport in

Zbrane je presenetila informacija, da so tisti četrtek podpisali pogodbo o odkupu prostorov Mesne industrije. Kupec je Gomboc gradbeni inženiring iz Beltincev. S tem odkupom se lahko predvidena stanovanjska, poslovna in rekreacijska vsebina bistveno spremeni, poleg tega pa za glasbeno šolo še vedno obstajata dve možnosti – ideja o gradnji glasbene šole v Cvetkovi ulici, zabeležena v Urbanih mislih, ali da se zgradi v Kocljevi ulici nasproti galerije.

Merkur, naj bi tukaj uredili sklopi različnih vrst blaga, trgovno in servis, obrtno proizvodnjo, gostinske lokale, splošno rekreacijsko dejavnost pa tudi avtopralnico za tovorna vozila. V zaključni fazi se predvideva ureditev krožišča. Jože Šadl je v imenu odbora za urbanizem povedal, da se le ta ni spuščal v posamezne priporočila, predlagal pa je, da naj zagotovijo komunikacijo in kolesarske steze. Šiftar je dodal, da obžaluje strokovno mnenje, ki pravi, da na tem koncu še deset let ne potrebujemo rondoja, in opozarja, da je to vpadnica, ki je najbolj obremenjena s prometom.

A. Nana Rituper Rožič

Zelenje, sadje in gibanje za užitek

Ob svetovnem dnevu hrane, 16. oktobra, je začelo Ministrstvo za zdravje s partnerji s promocijo uživanja zelenjave in sadja ter gibanja. Kampanja poteka na nacionalni in lokalni ravni, tako da se ji pridružujejo tudi glasniki zdravega in aktivnega stila življenja v regiji. Zavod za zdravstveno varstvo Murska Sobota je tako na ta dan organiziral akcijo pod geslom Več sadja, več zelenjave – več zdravja, ki je potekala na murskosoboški tržnici. Radenska, Zvezda - Diana je pripravila zdrav malico, AMC Slovenija je ponudila na zdrav način pripravljene zelenjavne jedi, Gorički sad je vsakemu obiskovalcu podaril jabolko, Bike center je omogočil vožnjo s kolesom in Pomursko društvo za boj proti raku podarilo knjižico receptov zdravih jedi, v skupni akciji pa je sodelovalo še Društvo za osteoporozo Pomurja. M. H., foto: N. J.

Občina Radenci

Obisk, ki veliko obeta

Delegacija občine Radenci na čelu z županom Jožetom Toplakom se je nedavno mudila na obisku v rimski občini Sermoneta

Radenska občina je namreč dobila priložnost za brezplačno predstavitev na že tradicionalnem poslovnem sejmu San Michele. Na njem je bil poseben prostor namenjen državam kandidatkam za vstop v Evropsko unijo, kamor bo, kot je znano, od maja 2004 vključena tudi naša država.

S tem so predstavniki občine Radenci vrnili obisk italijanskim kolegom, ki so se pri nas podrobneje seznanili z možnostmi sodelovanja na različnih področjih, zato je bila še kako dobrodošla odločitev, da na omenjenem sejmu v celoti predstavijo Slovenijo, kar je naletelo na dokaj ugoden odmev. V tej zvezi so se povezali z gospodarskim ministrstvom, slovensko

turistično organizacijo slovenskim veleposlanikom v Vatikanu Ludvikom Toplakom in slovenskim uradom za informiranje. Seveda so ob tej priložnosti predstavili tudi turizem, svetovno znane po polnjenju miniranih vode. Govor pa je bil tudi o znanih pobratenja z rimskimi občin.

Prihodnost je v obnovljivih virih energije

Cankova vzorčni primer ogrevanja z biomaso

Evropa spodbuja okolju prijazne energetske vire

Pred obnovljeno Osnovno šolo Cankova, kjer plapola eko zastava, je bila v soboto slovesna otvoritev blagoslovitev kotlovnice na drva. Ogrevanje z biomaso. S tem Cankova šola prva v Pomurju, kjer se namesto s kurilnim oljem preidejo z varčnejšo in ekološko primernejšo lesno maso. Na avtomatizirano peč za kurjenje na pelete (to so šest milimetrov debeli in do tri centimetre dolgi stiskanci iz lesa) z močljivostjo 830 kilovatov so z mrežnim razvodnim omrežjem priključeni številni sosednji objekti: kotlovnica občinske uprave, center za župniščem, zdravstvena in zdravstvena ambulanta, lekarna, gasilski dom in bližnja stanovanja. Vrednost naložbe je ocenjena na 65 milijonov tolarjev, pri čemer so s pomočjo javnega razpisa Agencije za učinkovito rabo energije pridobili 26,6 milijona neposrednih sredstev države, razliko pa bodo pokrili iz občinskega proračuna.

Vstopamo v družino evropskega razmišljanja

Kot je na otvoritveni slovesnosti poudaril župan Drago Vogrinčič, je ta blagoslovitev znamenje časa in prepričanje, da smo našim otrokom in obča-

nom dolžni zagotavljati čim bolj prijazen in varno življenje. Zato smo se odločili, da na Cankovi zgradimo ogrevanje na osnovi obnovljivih virov energije, to je lesa, ki ustreza načelom varstva okolja in trajnostnega razvoja ter normam Evropske unije. S to odločitvijo občina Cankova že danes vstopa v družino evropskega življenja in razmišljanja. Že od malega imam privzgojen senzibilen občutek do narave. In če strokovno potrjene študije v Evropi dokazujejo, da je energija iz obnovljivih virov veliko prijaznejša za okolje in dolgoročno ekonomsko cenejša, je smiselno, da smo se podali v ta projekt. Četrtna ozemlja občine je namreč poraščena z gozdovi, v katerih trohni in propada na tisoče kubičnih metrov drv. Resnici na ljubo je bilo sprva veliko skepticizma in nezaupanja, toda s pomočjo argumentov smo prepričali vse dvomljivce.

Na predstavitvi projekta Perspektive ogrevanja na biomaso z vidika ekonomskih in naravovarstvenih učinkov v občini Cankova in severovzhodni Sloveniji je bilo med drugim rečeno, da so s Cankovskim primerom, ko niso zgradili klasične kurilnice na olje, ampak uporabljajo biomaso, prihranili okrog devet milijonov tolarjev.

»Potreb po trajnem sožitju z naravo je veliko«

Mag. Janez Kopač, minister za okolje in prostor, pravi: »V nacionalnem

Janez Kopač in Drago Vogrinčič sta slovesno odprla kotlovnico na biomaso.

energetskem programu smo si zastavili zelo ambiciozen cilj, da bomo do leta 2010 pri zagotavljanju ogrevanja dosegli delež 35 odstotkov obnovljivih virov energije (zdaj le 10 odstotkov). Eden od takih pomembnih projektov je tudi na

Kotlovnica na biomaso na Cankovi je lahko vzorčna za marsikateri drugi kraj v Sloveniji. Na Cankovi ste se odločili dovolj modro. Investicija je bila pretežno usmerjena v kotlovnico, razvod na bližnje objekte je stal zelo malo, in sicer manj kot tretjino vrednosti investicije. Ta kotlovnica bo zagotavljala tudi »kruh« za več kmetov, ki bodo lahko dodatno zaslužili, saj je bila prva zaloga biomase uvožena iz sosednje Avstrije. Poudaril bi veliko iniciativo in podjetnost v občini Cankova, ki je na ta način postala svetel vzor mnogim drugim,« je prepričan okoljevarstveni minister mag. Janez Kopač.

mo vrsto spodbud, ki naj bi omogočile, da bi se ljudje bolj posluževali takšnega ravnanja z energijo, ki bo bistveno manj obremenjevala okolje. Prav Cankovski primer je vzorčen, kako naj se pristopa h gradnji daljinskih sistemov za ogrevanje. Ker je kotlovnica locirana v šoli, predstavlja svojevrstno promocijo takega načina ogrevanja, ki naj bi prodrlo tudi v posamezne domove. Prepričan sem, da bo projekt na Cankovi dosegel svoj namen.

Milan Jerše, foto: Jure Zauneker

Kotlovnica ob šoli

Je pri nas primerna lokacija za radioaktivne odpadke

Nova delovna mesta ali pesek v oči?

Po skoraj trimesečnem odmoru so svetniki Mestne občine Murske Sobote zopet sešli na seji mestnega sveta. Prvo vsebinsko točko dnevnega reda so namenili podrobni predstavitvi informacije o izdelavi odlagaliska za nizko in srednje radioaktivne odpadke. Sobota je ena od občin, kjer je mediator Margaret Jeraj Kunc predstavil, kaj bi pomenilo, če bi se kje pri nas odločili za lokacijo za zgraditev odlagaliska teh odpadkov. To bi tu pomenilo, da bi se tej zemlji oddaljili za 300 let. Svetniki nad tem niso bili ravno navdušeni, čeprav so izvedeli tudi za ne-
prepričalo niti dejstvo, da

bi odlagalische v začetni fazi omogočilo sto zaposlitev, ki bi se kasneje preplovile. Po vseh razvojnih kazalcih smo na danjem mestu, po brezposelnosti pa na prvem, so razmišljali svetniki, toda ponudbo so razumeli kot metanje peska v oči. Jeraj Kunc pa jim je zatrnil, da se bodo lotili proučevanja za lokacijo le, če bodo lokalne strokovne službe našle primeren prostor.

Nered v KS in MČ

Zatem so se svetniki lotili kriterijev in meril za financiranje delovanja mestnih četrti in krajevnih skupnosti iz občinskega proračuna. Te dobijo sredstva za delovanje organov in materialne

stroške po vsebini dela, številu prebivalcev in površini. Novi pravilnik je bil potreben zaradi novoustanovljenih KS. Svetniki ugotavljajo, da so razlike in odstopanja med plačili funkcionarjem pri nagradah in sejinah na KS in MČ zelo velike. »Tu vlada pravi nered,« je bilo mnenje Janeza Štota. Mestni upravi pa je naložil, da pripravi poročilo, kdo in koliko jih na posameznem uradu dela ter koliko dobijo plačano. Sprejeli so še sklep o povišanju cene oskrbe s pitno vodo, odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda ter zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov. Povišanju cen je nasprotoval Marko Martinuzzi, ki je bil mnenja, da bi lahko

našli druge vire za pokritje manjkajočih sredstev.

A. Nana Rituper Rodež

Franc Meolic: »Naš konec je eno od območij, ki bi bilo po njihovem mnenju primerno za postavitev odlagaliska. To zemljo in tudi okolico bi potem oddali v najem za 300 let in se tukaj ne bi smelo ničesar graditi ali delati. Glede na to, da želimo biti turistična dežela, je to zelo nesprejemljivo za naš konec.«

Zdenka Kovač, ministrica brez listnice: »Računano na prebivalca je bilo lani v najmanj razviti pomurski regiji dodeljenih približno enkrat več regionalnih spodbud kot v najbolj razviti regiji. Pomurje je dobilo po glavi 61 tisoč tolarjev, v osrednji regiji pa 32 tisoč tolarjev. Vprašamo se lahko, v čem je problem, ali so bile spodbude napačno porabljene ali pa prehitro pričakujemo učinke?«

Basri Zumeri: »Ne pijem, bogami, da ne pijem. Smejem se od muke.«

Mag. Janez Kopač, minister za okolje in prostor: »Nekaj mora biti narobe z našo civilizacijo, da tako slovesno proslavljamo odpiranje kotlovnice, kjer je gorivo les. Res je Evropa v svojem stremljenju k trajnostnemu razvoju že pred mnogimi leti, vključno z idejo o ekošolah, poskušala stopiti na pot spodbujanja uporabe obnovljivih virov energije kot nekoč.«

Sara Poje Vesel, ki ji je oznanjeno, da bo rodila Jezusa: »Saj veste: uležeš se, zapreš oči, skušaš odgnati vse misli ...«

Ivan Karoli, soboški občinski svetnik, na seji sveta: »Podpiram zamisel, da se uredi del prek raketanskega gradu. Grad ima že svojo ustaljeno dejavnost, nekatere dejavnosti, zapisane v tem odloku o novi coni, pa ne sodijo v bližino tega območja. Park in grad sta v zaščitenem območju, v gradu bo nekoč podiplomski študij. Moramo narediti tako, da se dejavnosti ne bi izključevale.«

Poldek Škerlak iz Domanjševca: »Prišel do tega, da znam že vse narediti in mi ni več treba vprašati, kaj je treba delati. Zadovoljen sem, še preveč sem zadovoljen.«

Marija Horvat, ravnateljica velikiopolske šole: »Na OŠ Miška Kranjca se zavedamo, da je prihodnost v rokah tistih, ki so se pripravljali učiti vse življenje, zato so prioritete za letošnje šolsko leto in vizijo dela v prihodnje zastavili na področju metod, oblik in strategij učenja, ki pripeljejo do aktivnosti, samostojnosti in iskanja novih spoznanj.«

Mag. Mira Špičljak, predsednica območne obrtne zbornice Lendava: »V obrti sledimo njenim tradicionalnim in temeljnim vrednotam, kot so profitni motiv, podjetniško poslovno ravnanje, odličnost in kakovost, znanje, inovativnost, osebni pristop do kupca, poštenost, čast in etičnost ter delavnost, marljivost in vztrajnost.«

Priznanje gostilni Pri Lujzi

Na letošnjem jubilejnim 50. Gostinsko-turističnem zboru (GTZ) na Bledu, ki je bil med 13. in 15. oktobrom, je med sedmimi nagrajenci, zasebnimi gostinci, ki jih je predlagala Sekcija za gostinstvo in turizem pri Obritni zbornici Slovenije, priznanje za kakovost gostinske ponudbe pripadlo tudi lastnici gostinskega lokala Pri Lujzi, samostojni podjetnici Alojziji Zelko iz Dobrovnika. Njena dejavnost na področju gostinstva sega v začetek 1967. leta, ko je gostišče vodil mož Emil. Po njegovi prezgodnji smrti pa od 1981. uspešno nadaljuje gostinsko tradicijo Alojzija s kakovostno ponudbo prekmurskih kulinarčnih specialitet, po čemer je gostišče znano daleč naokoli. Sicer pa je Zelkova aktivna tudi v delovanju območne obrtne zbornice Lendava in je že vrsto let članica upravnega odbora sekcije za gostinstvo. Vseskozi sodeluje na GTZ, njena pomembna vloga pa je v promocijskih akcijah. Zdaj družinsko gostinsko tradicijo nadaljuje sin Emil. Raznolika ponudba je razširjena še na Bukovniško jezero, znano turistično in zdravilno območje Prekmurja. - Tekst in foto: N. Š.

Dogajanje na borzi

Umirjena rast tečajev

Minuli teden je bilo zastavljeno vprašanje, ali smo na trgu vrednostnih papirjev priča korekciji tečajev ali začetku negativnega trenda. Sedaj je že znano, da tečaji spet rastejo.

Minuli teden je bilo opazno unovčevanje dobičkov in večina najpomembnejših delnic se je pocenila. Začetek novega tedna pa je investitorje navdihnil z optimističnim razpoloženjem in delnice so se spet pričele dražiti. Pripomniti pa velja, da ta rast temelji trenutno na majhnem prometu, če pa se bo ta okreplil, bo to zagotovo vplivalo na višje tečaje delnic. Na tedenskem nivoju je SBI 20 pridobil 0,5 odstotka, PIX pa 0,7 odstotka. Delnice družbe Radenska so dražje za 2 odstotka, pivovarna Laško pa sledi z rastjo 1,9 odstotka. In zlahka se bo zgodilo, da bomo pričali rasti vse do nivoja 7.000 sit, kar se je v preteklosti že večkrat zgodilo. Te psihološke meje pa delnica ni uspela prebiti in je sledil padec do nivoja 6.000 sit. Ali se lahko scenarij iz preteklosti ponovi? Na odgovor bo treba spet počakati. Tudi trgovsko podjetje Živila beleži solidno rast tečaja, ki sedaj znaša 17.588 sit. Mercator pa je objavil javno ponudbo za odkup delnic Živil po ceni 18.000 sit. Druge pomembnejše delnice pa so v povprečju dražje za dober odstotek. Na prostem trgu je bilo spet najzanimivejše trgovanje z delnicami Mesne industrije Primorske, ki so se v kratkem času podražile za 10 odstotkov. Pomurski pid PM1N se je ustabil na nivoju 243 sit in v prihodnje še lahko pričakujemo rast tečaja.

Pripravek izraža osebno mnenje avtorja.
Borzni posrednik ŠTEFAN KERČMAR

Tečajnica nekaterih vrednostnih papirjev na Ljubljanski borzi, d. d., v obdobju od 14. 10. 2003 do 21. 10. 2003

VREDNOSTNI PAPIR	ENOJNI TEČAJI	7.10.2003	14.10.2003	razlika v odstotkih
Borzna korekcija				
Gorenje, d.d., Velenje		4.688,02	4.612,92	-1,60
Inter Europa, d.d., Koper		5.407,93	5.314,91	-1,72
Krka, d.d., Novo Mesto		48.933,56	48.662,67	-0,55
Luka Koper, d.d., Koper		6.399,08	6.111,16	-4,50
Mercator, d.d., Ljubljana		27.308	27.036	-1,00
Petrol, d.d., Ljubljana		46.763,58	46.343,97	-0,90
Pivovarna Laško, d.d., Laško		6.453,22	6.393,70	-0,92
Radenska, d.d., Radenci		1554,49	1517,95	-2,35
Sava, d.d., Kranj		27474,84	27300	-0,64
Termo 3000, d.d., Moravske Toplice		2021,18	2006,68	-0,72
Živila Kranj, d.d., Naklo		17333,18	17290,22	-0,25
Prosti trg				
Juteks, d.d., Žalec		24.095,53	24.300,00	0,85
KD Holding d.d., Ljubljana - redne		8.346,35	8.523,06	2,78
KD Holding d.d., Ljubljana - predn.		5.312,43	5.287,68	-0,47
Liv Postojna, d.d., Postojna		14.300,00	14.300,00	0,00
Obveznice na prostem trgu				
SI. Odkodninski sklad 2 izdaja		101,62	101,81	0,19
Prosti trg investicijske družbe				
Infond ID, d.d., Maribor		1.943,37	1.904,85	-1,98
KD ID, d.d., Ljubljana		151,75	147,64	-2,71
NFD1, d.d., Ljubljana		218,59	215,36	-1,48
Trgelav steber I, ID, d.d., Ljubljana		245,89	243,34	-1,04
Zlata Moneta I, ID, d.d., Maribor		197,41	195,10	-1,17
Prosti trg - delnice PID				
NFD2, d.d., Ljubljana		58,61	59,22	1,04
PM1N, d.d., Murska Sobota		242,01	243,02	0,42
PPR, d.d., Murska Sobota		36,38	36,48	0,27
ZM2N, d.d., Maribor		49,42	47,54	-3,80
INDEKSI				
Slovenski borzni indeks SBI20		3.613,77	3.558,92	-1,52
Indeks delnic PID-ov PIX		3.066,64	3.026,08	-1,32

Proizvodnja v Mirovi predelavi na Meleh teče že dva meseca

Z ovalnim žigom na trge Evropske unije

V stari klavnici le še do konca oktobra, v novi naj bi začeli klati še pred pomladjo

S preselitvijo radgonskega Mira na novo lokacijo na Meleh se začne novo obdobje v zgodovini te družbe. V starih prostorih v mestu je bil razvoj podjetja omejen, zato so se že v devdesetih letih odločili za nakup prostorov nekdanjega Elrada, kamor naj bi preselili predelavo, pred leti pa so tja že preselili upravo in druge službe. Po takratnih načrtih bi klavnica še naprej ostala v mestu, vendar je prišlo po spremembi lastniške sestave v podjetju do odločitve, da se ob predelavi zgradi tudi nova klavnica za prašiče, saj zaradi veterinarsko sanitarnih razlogov delovanje v starih prostorih ne bi bilo več mogoče.

Radgonski mesarji so se v novo predelavo preselili konec avgusta, ko je v njej stekla proizvodnja, naložba v predelavo in razsekovalnico pa jih je stala 1,8 milijarde tolarjev. 700 milijonov tolarjev so z dokapitalizacijo za-

goje za pridobitev ovalnega žiga, ki ga želijo dobiti še letos, morajo do takrat porabiti vse zaloge mesa iz stare klavnice.

Tudi po preselitvi v nove prostore so v Miru zadržali osnovni proizvodni in prodajni program, ki ga v proizvodnji širijo s paleto izdelkov iz perutninskega mesa, prodajajo pa tudi izdelke iz proizvodnega programa Agromerkurja. Mirova specifičnost je prleški program, v katerega uvrščajo trajne izdelke: prleško šnito, prleški šijak in prleško tunko, ti izdelki pa se zaradi kakovosti ponajbolj tudi z več zlatimi medaljami z radgonskega sejma. Še posebej ponosni so na tako imenovano varovalna živila oz. na živila z oznako »varuje srce«, med katere spadata Mirova toast šunka in vita. Prva je dobila že leta 1998 znak Društva za zdravje srca in ožilja in to je bil prvi izdelek iz svinjskega mesa pri nas, ki je pridobil tak znak. Temu se je pozneje pridružila še vita, ki je izdelek iz govejega mesa.

Milan Hari, direktor družbe MIR: Po prekinitvi zakola v stari klavnici bo MIR pridobil ovalni žig za izvoz v države Evropske unije, saj nova predelava že zdaj za to izpolnjuje vse tehnične pogoje.

gotovili večinski lastniki 13 M Venda, SGP Pomgrad, d. d., in SGP Pomgrad Gradbeni materiali, d. o. o., 900 milijonov tolarjev so pridobili s posojilom, 200 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev pa so dobili za prestrukturiranje živilskopredelovalne industrije iz programa SAPARD.

Zmogljivosti nove predelave znašajo 20 ton mesnih izdelkov in 35 ton izkoščenega mesa dnevno ter 20 ton izdelkov v trgovskem skladišču, po besedah Milana Harija, direktorja družbe MIR, pa bodo odslej v eni izmeni lahko naredili toliko, kot so do zdaj v dveh. Z novo predelavo pa dvoimenskega dela niso povsem opustili, saj na nekaterih programih občasno še delajo v dveh izmenah.

Do konca oktobra bo na stari lokaciji še delovala klavnica, nato pa jo bodo zaprli, do odprtja nove klavnice, ki jo gradijo ob predelavi, pa bodo storitveni zakol opravljali v klavnicah, ki so registrirane za izvoz v Evropsko unijo. Do konca leta bi sicer še lahko klali v stari klavnici, vendar ta nima izvozne registracije za Evropsko unijo. Ker ima nova predelava vse tehnične po-

Po besedah direktorja Milana Harija namenljajo v tem trenutku posebno pozornost predvsem razvoju in pripravi novih izdelkov iz perutninskega mesa, saj so

pridobili tudi registracijo za njihovo proizvodnjo. Sicer pa zagotavljajo, da so vsa njihova živila varna, saj z novimi lastniškimi povezavami s KG Rakičan ne za-

gotavljajo le sledljivosti živil, pa tudi nadzor od pridelave krme do končnega izdelka.

V strukturi prodaje trenutno prevladuje domači trg, saj so svojimi izdelki prisotni v vseh Sloveniji, z izjemo Mercatorja pa tudi v vseh večjih trgovskih hišah. Ves čas izvažajo v Bosno in Hercegovino, Črno goro in Makedonijo ter občasno tudi na Hrvaško, s pridobitvijo ovalnega žiga pa bo omogočena tudi prodaja v države Evropske unije.

Kljub vlaganju sredstev v nove naložbe poslovanje v Miru poteka nemoteno, števila zaposlenih, ki jih je trenutno 284, tudi po posodobitvi proizvodnje ne bodo zmanjševali, 50 delavcev iz stare klavnice pa bodo do odprtja nove začasnó premeštili na druga delovna mesta. Ludvik Kováč

Mirova klavnica prašičev je bila že do zdaj med največjimi v državi, saj so v njej nekoč zaklali največ prašičev, sedanjí obseg klanja pa bodo ohranili tudi v prihodnje. Pretežni del prašičev jim zagotavlja farma Kmetijskega gospodarstva Rakičan, sodelujejo pa tudi s farmo v Podgradu in njenimi kooperanti ter še z nekaterimi drugimi rejci. Po zaprtju klavnice na stari lokaciji v Miru ne bodo več klali govedi. Storitveni zakol bodo zanje opravljali v drugih ustreznih klavnicah. Z zaprtjem klavnice pa od prihodnjega tedna v Gomiji Radgoni ne bodo več opravljali tudi zakola živali v sil.

V Pomurju nov trgovec

Era prihaja po tiho

Brez velikega pompa, z razpisom nekaj delovnih mest za odprtje predstavništva v Murski Soboti, se v pomurskem prostoru pojavlja nov trgovec – velenjska Era. Gre za enega od nosilcev pobude pri ustanavljanju tretje trgovske mreže, takrat imenovane Suma, v katero so bile vključene nekdanje trgovske družbe, ki so bile povezane znotraj sistema ABC Pomurka. Razen tistih, ki jih ni pokupil Mercator, so se tri nekdanje lokalne trgovske družbe povezale v Vele, poleg pa so bili še Potrošnik, Živila, Era in Kolonialne.

Pozneje se je po znani zgodbi z Živilo, ki jim ni uspela združitev z Velejem, zgodba izjalovila. Era je takrat ubrala drugačno pot. Po nakupu žalske specializirane trgovine za kmetijstvo Agrina in pozneje po združitvi z mariborskimi Kolonialami se je Era ob počasnem osvajanju lokalnih do-

mačih trgov močno usmerila na južne trge, predvsem v Makedonijo, kjer so kupili skopsko sejnisko. Sedaj, kot kaže, prihaja v Pomurje, konkretno v Mursko Sobotu. Tu v začetni fazi odprave predstavništva, kar sicer nekoliko preseneča v primeru s pridobitvijo drugih trgovcev. Po informacijah iz Eri na širšem pomurskem trgu ni novinka, saj prek velenjske družbe že močno posega v Prekijo, vlasti s kmetijskim programom. V Murski Soboti so v začetni fazi uveljavljali kot veletrgovci z velenjskimi programi, postopoma pa nameravajo razviti svojo drobnoprodajno mrežo. Kot pravijo v Eri, dajo veliko odprtega tržnega prostora predvsem kmetijskim programom, kjer po njihovi oceni, kljub tijskim reprodukcijskim materiali, še obstaja prostor za prodajo, pozneje pa tudi v prodaji na drobno.

35 let obrtništva v Lendavi

Obrt ima zlata tla

Naj... podjetnika Anton Horvat in Štefan Kuzma

sloganom Obrt ima zlata tla je pripravila Območna zbornica Lendava ob praznovanju petintridesetletnice organiziranega obrtništva na območju lendavske upravne enote niz prireditelj, ki so jih začeli v septembru z drugim kolesarskim maratonom obrtnikov, dnevom marke in modno revijo ter zaokrožili prejšnji teden delavnico na temo nove delovne in podjetniške zakonodaje, okroglo mizo o malem gospodarstvu v procesih globalizacije s predavateljema dr. Maksom Tajnikarjem in dr. Viljemom Pšeničnym ter slovesno akademijo.

Začetki obrti na lendavskem območju segajo v prvo polovico prejšnjega stoletja, je povedala v svojem nagovoru in povzetku kronologije razvoja obrtništva predsednica območne obrtne zbornice mag. Mira Špiljak, njejevim tradicionalnim in temeljnim vrednotam, kot so profitni motiv, podjetniško poslovno ravnanje, odličnost in kakovost, inovativnost, osebni pristop do kupca, poštenost, čast in etičnost ter delavnost, marljivost in vztrajnost, pa bo, tako Pšeničny, tudi v prihodnje sledil obrtniškemu sistemu. »Izhajajo iz našega osebno menimo, da se moramo več povezovali na različnih področjih, kot so podjetništvo, regije, zbornice, lokalne skupnosti,« je svoj govor na slovesni akademiji podelila Mira Špiljak.

Ob slovesnosti so podelili tudi priznanja najzastojnejšim članom ZOZ za uspešno delo v obr-

ti in organih obrtne zbornice, obrtnikom, ki so si pridobili naziv mojstra, ter obrtnikom Antonu Štimcu, urarju iz Lendave, ter Štefanu Matjašecu, gostincu iz Turnišča, za petintrideset let obrti. Izbrana pa sta bila tudi naj... podjetnika, Štefan Kuzma, lastnik podjetja Elmont z dejavnostjo elektroinstalaterstvo iz Lendave, ter Anton Horvat, lastnik podjetja Pohišvo Horvat v Črenšovcih.

Podjetje Elmont je začelo poslovati enaindevetdesetega leta s štirimi zaposlenimi in se po-

Elmont iz Lendave, podjetje Štefana Kuzme, bo svojo ponudbo storitev s področja elektroinstalaterstva dopolnilo z odprtim trgovino v nakupovalnem centru.

Podjetje Pohišvo Horvat Antona Horvata izvažajo v sosednje države, odpirajo pa se mu tudi trgi Evropske unije.

tem po desetletju uspešnega dela s petinštiridesetimi delavci preselilo v nove prostore. Njihova osnovna dejavnost je opravljanje vseh vrst električnih instalacij, strelodvodov, električnih tehničnih meritev, nadzor ter projektiranje za majhne, srednje in velike objekte. Podjetje zaposluje tudi delavce z visokošolsko izobrazbo, vsako leto pa sode-

luje pri izobraževanju vajencev za poklic električar - energetik. Podjetje bo svojo dejavnost razširilo še s trgovino, ki jo bodo odprli v novem nakupovalnem centru. Štefan Kuzma pa je bil dejaven tudi v delovanju obrtne zbornice, za prispevek k razvoju podjetništva in uspešno delovanje pa je pred dvema letoma prejel tudi občinsko plaketo.

Podjetje Pohišvo Horvat se je razvilo iz majhne obrtne delavnice v Žižkih in se potem konec leta devetdeset preselilo v večje prostore v Črenšovcih, ki so jih lani še razširili z novim objektom s površino prek dva tisoč kvadratnih metrov.

Začeli so z opravljanjem različnih mizarskih del, zaradi povpraševanja po kakovostnih izdelkih pa so svoj proizvodni program usmerili v izdelavo pisarniškega pohištva, stanovanjske opreme in opreme za sakralne objekte. Podjetje zaposluje osemnajst delavcev, njihovo delo pa je podprto s sodobno računalniško tehnologijo.

Izdelke, ki jih delajo le po naročilu, zaradi sodelovanja s podjetjem Murales razstavljajo v salonih po državi, izvažajo pa jih tudi v Avstrijo, Madžarsko in na Hrvaško, sedaj pa se jim odpirajo tudi novi trgi Evropske unije. Anton Horvat je tudi aktivni član obrtne zbornice, dejaven pa je tudi v Klubu menedžerjev Lendava.

Majda Horvat

Delavci podjetja Agrar storitve dobili odgovor

Prejšnji delodajalci plačilo odškodnine odklanjajo

Delavci bodo iskali pravico na sodišču

Iz odvetniške pisarne Dejana Rituperja so vsi zaposleni podjetja Agrar storitve v stečaju in njihov zastopnik Andrej Benkovič prejeli odgovor prejšnjih delodajalcev v zvezi z njihovimi zahtevami za izplačilo odškodnine zaradi prezaposlitve.

»Po pregledu listne dokumentacije v zvezi z njihovimi prehodi se je zavzelo stališče, da temelja za odškodninsko odgovornost nekdanjih delodajalcev ni. Plačilo odškodnine, ki je postavljena pavšalno, zaenkrat odklanjamo,« je povzel vsebino odgovora za medije Dejan Rituper. To pomeni, da bodo delavci invalidi, ki so ostali zaradi stečaja podjetja Agrar storitve, kamor so jih prezaposlili iz sistema družb SGP Pomgrad, JVGP Mura, Cestno podjetje Murska Sobota in KG Rakičan, brez zaposlitve, lahko svojo pravico iskali na sodišču. Terjajo namreč izgubljen zaslužek do upokojitve, odpravnino ob upokojitvi, jubilejne nagrade in povračilo stroškov njihovega zastopnika. Gre za dokaj visoke zneske, ki pa so različni in znašajo, tako Rituper, od milijona in pol do osemnajst milijonov tolarjev za delavca. Pavšalno pa je bil prikazan strošek njihovega zastopnika, in sicer osemdeset tisoč tolarjev po delavcu. »V odgovoru, ki sem ga pripravil za svoje stranke, sem tudi pojasnil, da mu stroški zastopanja ne pripadajo, ker ti gredo samo odvetnikom, notarjem, državnim pravobranilcem, sam pa kot pooblaščenec lahko v skladu z obligacijskim zakonikom stroške zahteva le od svoje stranke, in sicer v odstotku od dobljenega plačila in materialne stroške,« je še pojasnil odvetnik Dejan Rituper. In tako kot je zastopnik delavcev Andrej Benkovič nasprotni strani postavil zahtevek za plačilo stroškov zastopanja (čeprav, kot ugotavlja odvetnik Dejan Rituper, neupravičeno), tako je nasprotna stran plačilo stroškov za pripravo odgovora naložila delavcem. Tako je vsak od njih v odgovoru našel tudi znesek, ki ga mora poravnati odvetniški pisarni. Določeni so po odvetniški tarifi, višina pa je odvisna od višine zahtevka, in sicer od štirideset do sto dvaintrideset tisoč tolarjev. Vendar pa je Dejan Rituper organizatorjema delavskega protesta, ki sta osebno prišla po odgovor v odvetniško pisarno, Janezu Kuminu in Gezi Harija, zagotovil, da gre le za črko na papirju.

Po prejemu odgovora je Janez Kumin za medije dejal: »Šli bomo do konca, torej v tožbo, vendar z odvetnikom iz Ljubljane. Andrej Benkovič nas bo lahko zastopal le delno.« Sporočilo za javnost pa je pripravil tudi Andrej Benkovič, ki pravi: »Ne vem, ali se z nasprotno stranjo na pogovorih nismo razumeli, ali se nismo poslušali, ali smo pozabili, ampak to, kar smo dobili v odgovor, so bila njihova vprašanja in mi smo jim naša stališča povedali že takrat. Na naša vprašanja ni odgovora. Res je zapisanih nekaj pravnih teorij, ki pa v tem primeru ne morejo držati.« Od Benkoviča pa smo tudi izvedeli, da bodo v pravnem postopku dokazovali krivdo oziroma zavesten namen nekdanjih delodajalcev, da delavce spravijo v drugo firmo, to pa v stečaj.

M. H.

Pri skladnejšem regionalnem razvoju ne delamo narobe

Spodbude napačno porabljene?

V javnosti je včasih občutek, da gre pri skladnejšem regionalnem razvoju vse narobe, pa to ni res. Pokazalo se je, da se razlike med regijami ne povečujejo več,« je na delovnem sestanku v Gomji Radgoni uvodoma povedala ministrica brez listnice Zdenka Kovač s Službe vlade za strukturno politiko in regionalni razvoj.

Na delovni sestanku o regionalnem razvoju so bili povabljeni tudi partnerji projekta Dežele treh src, Investicijsko-poslovno-industrijsko regijo Mele - Boračeva, župani iz vsega brega Mure in župani iz vsega brega, ki mejijo na prielike občine, ter drugi. Razvojne regije v Sloveniji imajo relativno enako rast, vendar pa je pomembno, da se primerjamo z Evropsko unijo ali s tem, kar smo kazalce, ki jih merimo. Osrednja Slovenija je bila evropsko povprečje, Po-

predlogu dopolnjenega zakona o skladnejšem regionalnem razvoju želimo spremeniti, kar je bil ključni manjko, tako da se bomo še bolj usmerili tja, kjer je to najbolj potrebno.

Izhajalo se bo iz dvanajstih obstoječih regij, ki jih lahko razumemo kot razvojne regije, ki so skupaj pripravile razvojne programe, še vedno pa to niso pokrajine. Vzpostavili se bodo regionalni razvojni sveti, sestavljeni iz predstavnikov lokalnih skupnosti, delodajalcev, delojemalcev, vključen bo nevladni sektor.

Imeli bodo pristojnost upravljanja regionalnih razvojnih programov, s tem se bo spremenila funkcija regionalnih razvojnih agencij, ki bodo morale bolj opravljati dela na trgu. Hkrati bodo strokovno telo, ki bo omogočilo pripravo projektov, in koordinatorji, saj bodo sodelo-

O oskrbi z vodo v Pomurju, ki je skupni projekt številka 1, se danes veliko govori kot o nočni mori, saj država naj ne bi zagotovila tistega, kar je obljubila. Država bo zagotovila polovico denarja, in če bodo še župani dodali svoj delež, bo dovolj sredstev za pripravo projektov. Moramo pa počakati, da se sprejme proračun za leto 2004 in da bomo lahko črpali finančna sredstva za izdelavo obsežne in zahtevne dokumentacije. Leta 2005 naj bi vse dokumente predložili Evropski komisiji in začeli s pogajanjem.

vali pri opredeljevanju razvojnih prioritet in tudi pri pogajanju.

Pri tem jih bodo bolj kot posamezne občine zanimala sub-območja in partnerstva, ki bodo nastajala znotraj regije. Zavedati se je treba, da morajo imeti določena subobmočja svoj specifični razvojni načrt.

V Sloveniji ne moremo govoriti o še večji delitvi, po evropskih kriterijih sta tukaj mogoči dve, tri kohezijske regije z okoli 800 tisoč prebivalci. Manjše se namreč ne morejo prijavljati za

Pomurska regija dobi dvakrat več spodbud kot osrednjeslovenska. Računano na prebivalca je bilo lani v najmanj razviti pomurski regiji dodeljenih približno enkrat več regionalnih spodbud kot v najbolj razviti regiji. Pomurec je dobil po glavi 61 tisoč tolarjev, v osrednji regiji pa 32 tisoč tolarjev. Podobno dobivajo manj razvite regije v Evropi.

sredstva iz strukturnih skladov. Pri tem bodo spodbujali tudi princip javnega in zasebnega partnerstva, ki pri nas še ni živ.

Želijo povezati vlaganje javnega in zasebnega kapitala, s tem da bodo uvedli projektno financiranje in proces, kako do javne-

ga in zasebnega partnerstva pride. Do tega do sedaj ni prihajalo, projekti pa so bili bolj ali manj financirani iz državnih in občinskih sredstev.

Na koncu so obravnavali še poslovno industrijsko cono Mele - Boračeva, ki ima že nekaj investitorjev.

Nekateri kazalci že kažejo, da bi se z zagonom le-te dvignila gospodarska rast in zmanjšalo število brezposelnih. Naslednji projekt je turistični produkt.

Dežela treh src, ki je celo mednarodno zastavljen, Gornja Radgona pa v tem išče svoje mesto.

A. Nana Rituper Rodež

Barometer

Karel Kozic je na Ustavno sodišče vložil pobudo o presoji odločitve preimenovanja Socialno demokratične stranke v Slovensko demokratično stranko. Kozic se čuti prevarenega, ker je v to stranko vstopil v prepričanju, čeprav je bil pozneje izključen, da bo zagovarjala program socialdemokracije evropskega tipa.

Arnold Joseff iz Detroita je še eden od globalnih podjetnikov, ki je navdušen nad Lendavo in želi odpreti v tem mestu kemično tovarno.

Marika Kardinar se je vrnila kot prtič feniks po dokaj sušnem letu, se ji je z ekipo Miroteksa uspelo vrniti na športni vrh.

Alojzija Zelko, bolj znana po dobrovoljni gostilni pri Lujzi, je letošnja dobitnica priznanja na letošnjem gostinsko-turističnem zboru, in sicer za kakovostno ponudbo.

Zlatko Erlih počasi prevzema razvojno iniciativo v Pomurju in Radgono postavlja v ospredje.

Sindikati gradbenih dejavnosti Pomurja Tondachu sledijo

Izpolnjevanje kolektivnih pogodb

Če bi sodili zgolj po uspešnih rezultatih družbe Tondach Slovenija iz Borec pri Križevcih, kjer je bila tokratna seja Območnega odbora Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja, potem bi bila celotna podoba nadvse spodbudna.

V kolektivu s 83 zaposlenimi, kjer so od predstavnikov BVQI Slovenija pred kratkim prevzeli tudi certifikat kakovosti ISO 9001 – 2000, se namreč lahko pohvalijo z doseženimi rezultati. Ne le da imajo vodilno vlogo edinega proizvajalca bobrovca v koncernu, ampak bodo s poslovanjem do konca letošnjega leta prodali za petino več izdelkov v primerjavi s lanskim obdobjem. Tako se je nova naložba v proizvodnjo dodatnih opečnih izdelkov, kar bo omogočilo zaposlitev še nekaj delavcev, povsem obrestovala. Nič čudnega, če znaša povprečna bruto plača na zaposlenega okrog 261.000 tolarjev, kar je za 27,3 odstotka nad povprečno bruto plačo v sloven-

ski gradbeni dejavnosti.

Tudi v ljutomerskem podjetju Segrap izpolnjujejo svoje obveznosti iz kolektivne pogodbe. V soboškem podjetju SGP Pomgrad s šestimi družbami in 505 zaposlenimi je povprečna bruto plača za okrog 11 odstotkov nad slovenskim povprečjem. Nekaj težav z izplačili regresa so sicer

minimalno plačo. Na srečo so dobili lanski in letošnji regres izplačan v celoti.

Toda slika ponekod vendarle ni tako rožnata. Največje težave so v Gradbeništvu Lendava, kjer so delavci dobili izplačano le petino lanskega regresa za dopust, letošnjega pa še ne. Tu je kar 45 delavcev že tri leta v

Na seji so vodstvu podjetja in sindikatu Ljutomerskega Segrapa izročili posebno priznanje Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije za odlično organizacijo junijskega dneva slovenskih gradbincev in izvedbo raznih športnih tekmovanj.

imeli v PGP Ljutomer, toda leto so že odpravljene, prav tako kot v Gradnjah Mlinarič, saj so delavci kazensko ovadili lastnika podjetja, ker jim ni izplačal plač in drugih obveznosti, zdaj pa se je na hitro našel denar za poravnavo starih dolgov. V lendavskem Varisu s 144 zaposlenimi je povprečna bruto plača 165.000 tolarjev, pri čemer šest delavcev prejema

delovnem razmerju za določen čas, po navedbah sekretarke Območnega odbora Sindikata zaposlenih v gradbenih dejavnostih Pomurja Zdenke Bobovec pa jim je delodajalec lani izplačal le 20 odstotkov regresa za letni dopust. To pomeni, da jim dolguje še 80 odstotkov in celotni letošnji regres.

Milan Jerše

Dve odmevni akciji OŠ Stogovci

Radi bi živeli s čisto naravo

Skrbi jih tudi ogroženost živalskih vrst

Z novim šolskim letom se je tudi podružnična 6-razredna šola v Stogovcih vključila v vseslovenski projekt Ekošola kot način življenja. Njihov glavni namen je skrb za urejeno in čisto okolje, z različnimi dejavnostmi pa želijo vplivati tudi na starše in druge, da bi spremenili svoj odnos do okolja.

Tako so pred kratkim učenci 4. razreda pod vodstvom učiteljice

Simone Banfi izvedli projekt z naslovom Radi živimo s čisto naravo.

Ugotavljali so, da se ljudje tudi v njihovem okolju kaj radi nepravilno znebijo odpadkov, saj jih puščajo v okolici domov, šol ali celo v naravi. To pa je predvsem posledica tega, da večina domačij iz okoliških krajev nima urejenega odvoza smeti. Da bi storili prvi korak k lepši in čisti-

V šolo so se vrnili s polnimi vrečami smeti.

Mozaik otroške sreče za otroke

Malo za zadovoljstvo

Ob tednu otroka so na OŠ Radenci potekale številne aktivnosti, kjer so otroci lahko pokazali svojo ustvarjalnost in domiselnost.

»Začelo se je že 24. septembra z obiskom Pikinih ustvarjalnih delavnic v Velenju ter se nadaljevalo z brezplačnim ogledom lutkovne igrice Mavrična ribica v izvedbi štirih vzgojiteljic iz VVO Manka Golarja iz Gornje Radgone. Otroci od 1. do vključno 5. razreda so bili po ogledu zelo zadovoljni, odrasli pa smo spoznali, kako malo je potrebno za otroško srečo, nam je povedala ravnateljica šole Danica Sepešy.

Učenci razredne stopnje so se

pomerili na tekmovanje v šaljivih igrah, pripravili so tehniški dan, se pogovarjali o tednu otroka in risali na asfalt pred šolo, na igrišču in pred pošto.

Na predmetni stopnji so se učenci pogovarjali, risali, izdelovali miselne vzorce, pisali spise na temo Humani medsebojni odnosi in zdrava spolnost, ki je bila izbrana na nacionalnem otroškem parlamentu v prejšnjem šolskem letu. Že pred časom so se kot ekošola lotili reševanja problema oporečne pitne vode, zato so se ravno ob tednu otroka razveselili dveh avtomatov in brezplačne vode, ki jih je šola poklonila Radenska

J. G.

Prejeli smo

Avtor članka zatrjuje, da je na seznamu sodelavcev Udbe tudi priimek Katalinič. Vsak bralec knjige Dušana S. Lajovica bo zbrala ugotovil, da na strani 225, na kateri bi po obecednem vrstnem redu moral biti zapisan priimek Katalinič, le-tega ni. Zapisana sta priimka in imeni Katalanič Boris in Katarinčič Milan. Na seznamu sodelavcev Udbe, objavljenem v omenjeni knjigi, na katerega se avtor članka sklicuje, torej ni mojega priimka.

Glede na dejstvo, da mojega imena ni na seznamu sodelavcev Udbe, objavljenem v knjigi Dušana S. Lajovica Med svobodo in zvezdo, da se v medijih pojavljam kot vršilec javne funkcije (ravnatelj vrtca Murska Sobota), kot občinski svetnik mestne občine Murska Sobota ter udeležene številnih projektov na področju vzgoje in izobraževanja, taborih, in je torej moje ime poznano širšemu krogu bralcev vašega tednika in prav tako dejstvo, da sem v pomurskem prostoru edina oseba s priimkom Katalinič, z izjemo treh članov moje družine, je več kot nepotrebno razpravljati o utemeljenosti tožbenega zahtevka in s tem o uspehu v pravnem postopku.

Dane Katalinič

Opravičilo

Avtor članka sem se že v 41. številki Vestnika javno opravičil vsem, ki sem jih prizadel z navajanjem priimkov iz knjige. Tudi velja opravičilo Danetu Kataliniču, saj tega priimka resnično ni v knjigi, ampak se mi je nehote zapisal ob »preletu« 14.000 priimkov, kjer je, kot pravilno navaja prizadeti, priimek Katalanič. Se mu opravičujem in tudi tistim, ki so se oglasili in se čutili poškodovane prizadeti!

Š. Sobota

Različne poti do nacionalnih poklicnih kvalifikacij

Šolski sistem ne zadošča

Na posvetu o izkušnjah in možnostih pridobivanja nacionalne poklicne kvalifikacije, ki ga je pripravila Ljudska univerza M. Sobota, smo lahko slišali, da klasični šolski sistem ne zadošča za poklicno usposabljanje, ampak da je treba iskati in uveljavljati še druge poti.

Tako je prinesel nove rešitve tudi Zakon o nacionalnih poklicnih kvalifikacijah. Gre za možnost pridobitve formalno priznane strokovne izobrazbe v verificiranih izobraževalnih programih ali zgolj v postopku preverjanja in potrjevanja nacionalne poklicne kvalifikacije, ki omogoča, da si nekdo pridobi poklicno kvalifikacijo na osnovi prej pridobljenega znanja in spretnosti, pridobljenih na osnovi življenjskih in delovnih izkušenj. V Pomurju je kot prva pristopila k tej možnosti Srednja kmetijska šola Rakitana, in sicer organizirajo praktikum za pridobitev certifikata čebelarstva. Štirideset kandidatov si je takšen certifikat že pridobil, medtem pa imajo deset novih kandidatov. Le-ti si lahko izbirajo ali pridobijo določena znanja, tako da se vključijo v enega, dva ali vse tri module izobraževanja ali pa opravijo samo preverjanje spretnosti in znanja, če mislijo, da res znajo vse tisto, kar se zahteva v postopku preverjanja in potrjevanja. V vseh primerih morajo kandidati predložiti tudi ustrezno dokumentacijo – mape z dokazili in potrdili o delovnih izkušnjah, izobrazbi idr.

Na Ljudski univerzi Murska Sobota razmišljajo, da bi bilo potrebno in koristno na podoben način usposabljanje, preverjanje in podeljevanje certifikate tudi za vzdrževalce cest, cestne pregrade, hišnike idr.

J. G.

Mejni prehod Hodoš na prvem mestu

Ko tujec vstopa v državo, si prav gotovo ustvari mnenje o njej tudi na podlagi (ne)urejenosti mejnega prehoda. Zgodilo se lahko zapišemo, da so dokaj urejeni, k čemur je nedvomno prispeval tudi projekt Moja dežela – lepa in grozljiva. Že nekaj let ocenjujejo ne le večja mesta, izrazito turistične kraje in zdravilišča, ampak tudi mejne prehode. Med večjimi je prvo mesto zasedla Vrtojba, drugo Škofije in tretje Sentilj – avtocestni mejni prehod. Manjšimi je prvo mesto zasedel mejni prehod Hodoš, drugo Holmec, tretje pa Rožna dolina. Ocenjevali so tudi manj znane prehode s Hrvaško. Na prvem mestu je Metlika, druge so Sečovelje in tretje Jelšane. – Š. S., foto: J. Zaurer

V Soboti bo Krizni center za mlade

Veš, da imaš nekoga ob sebi

Voli dobiš šus ali ti zakl-
eje nezadostno, pa si ne
paš domov, doma živiš v
urejenih razmerah, niko-
je ni, ki bi skuhal kosilo, ko
če vrne domov, bo spet
narobe ... veliko je oseb-
in čustvenih stisk mlado-
nikov, ko nimajo nikogar,
ki bi jih razumel, da bi mu
zupali svoje težave, niko-
gar, ki bi jih sprejel ... S tem
razenom, da bi mladim v
različnih stiskah nudili po-
moč, bodo v Lendavski 15a v
Murski Soboti v ponedeljek,
3. novembra, odprli Krizni
center za mlade. Lahko pri-
dejo samo po nasvet, lahko
povedo o svoji stiski, lahko
pa bodo tam tudi prespali.
Križna vrata bo imel krizni ce-
ter odprta 24 ur na dan.

Center bo namenjen mladim
od 7 do 18. leta starosti, ki zara-
di osebnih stiske ali drugih težav,
nagremajo odrasčanje, ne mo-
gajo ostati doma ali sami ne na-
rešujejo. Lahko da so doma
nerazdržne razmere, so jih zavr-
žili, so zlorabljeni, imajo težave
v odnosu do vrstnikov, z odrasli-
mi, v šoli ali pa samo preprosto
ne morejo koristno uporabiti svo-
ga prostega časa.

Mladi pa lahko pridejo tudi
tudi, ko so dobre volje in bi
sami radi s svojimi izku-
sami ali znanji komu pomagali
in svetovali.

Mladi bodo na lastno odloči-
lo lahko ostali tri tedne, z njimi
se bo ukvarjalo pet strokov-
nih delavcev, trije pedagogi in
en socialni delavec. »Najpom-
nejše je, da mladostnik stopi
v hišo, da dobi občutek var-
nosti, sprejetosti in da mu po-
moč, da obstaja rešitev tudi za
njegove težave,« je povedala
Gerencner, direktorica Ce-
tra za socialno delo Murska So-
bota. Krizni center bo vodila Si-
lvia Neuvirt Bokan.

»Ugotavljamo, da je pri nas že
nekaj let vedno več mladih, ot-
robo, za katere bi
bilo dobro, da bi se za nekaj časa
izkločili iz konfliktnega okolja, v
katerem živijo. Tu pa bodo dobili
pomoč, da se s pogovorom raz-

Mladi, ki imajo kakršne koli stiske, se bodo lahko zatekli v Krizni center za mlade, ki je v Severjevi hiši v Lendavski ulici 15a v Murski Soboti. Strokovni delavci bodo za mlade dežurali 24 ur na dan, skupaj z njimi pa bodo poskušali najti rešitev za njihove težave. V centru lahko mladi ostanejo tri tedne. Foto: Jure Zauneker

bremenijo teže problema, ki jih
pesti. Včasih bo dovolj le pogo-
vor, včasih pa je za rešitev po-
trebno malo več časa.

Lahko da so problemi za odras-
le povsem banalni, za otroka pa
odločilnega pomena, lahko pa so
težave velike in jim mladi s svoji-
mi izkušnjami in možnostmi
nikakor ne bodo kos.

Z otroki se bo delalo po dru-
žinskem principu, to pa pome-
ni, da se bodo s posameznikom,
ki pri njih poišče pomoč, pogo-
varjali moški in ženske.

Poleg tega so tudi prostori
urejeni kot stanovanjska hiša, s
kuhinjo, dnevno sobo, sanita-
rijami in spalnicami. Otrok naj
dobi občutek, da obstaja rešitev
za njegove težave in da obstaja
drugačno življenje, kot ga pozna
sam.

Strokovni delavci se bodo po-
tem poskušali pogovoriti s star-
ši, v primeru, da se otrok ne mo-
re vrniti v domače okolje, pa mu
bodo poiskali rejniško družino
ali kakšno drugo rešitev. Tudi
starši se lahko obrnejo na njih
in jih zaprosijo za pomoč. Pravi-

la pa so taka, da v svoje prostore
ne bodo sprejemali odvisnikov,
jih pa bodo napotili v druge or-
ganizacije.

»V naši regiji ugotavljamo, da
obstajajo potrebe po organizira-
ni in mrežni pomoči mladim.
Mladi se v življenju srečujejo s
številnimi stiskami in težavami,
nihče dostej pa se z njimi ni ce-
lostno ukvarjal.

Za ustanovitev tega centra
smo si prizadevali dve leti, sedaj
pa smo ga z izdatno pomočjo
Mestne občine Murska Sobota
ter s sredstvi iz programa Phare
tudi dobili.

Čeprav bo namenjen mladim
iz vsega Pomurja, občine niso
pokazale večjega zanimanja za
vzpostavitev tega centra.

Nekaj sredstev so nakazale
edino občine Velika Polana,
Črenšovci in Grad. Dejavnost v
centru pa bo financiralo Mini-
strstvo za delo, družino in so-
cialne zadeve.

A. Nana Rituper Rodež

Gradnja in obnova šole v Ljutomeru

Nekaj več, nekaj pa tudi manj del

Natančnejši

podatki naj bi bili znani čez tri tedne

Ker krožijo v javnosti v
zvezi z gradnjo OŠ Ivana
Cankarja Ljutomer razne
govorice, češ da ima obči-
na precejšnje finančne te-
žave pri zagotavljanju sre-
dstev oziroma da ta nalo-
žba »požira« skoraj vse, ta-
ko da v občinski blagajni
ni denarja za druge potre-
be, smo želeli dobiti odgo-
vor, kakšna je resnica.

V odgovoru, ki nam ga je
posredovala občinska uprava,
je med drugim navedeno, da
znaša skupna in potrjena vre-

dnost investicije za adaptacijo,
rekonstrukcijo in novogradnjo
OŠ Ivana Cankarja v Ljutomeru
732.000.000,00 tolarjev. Od
tega bo Ministrstvo za šolstvo,
znanost in šport RS zagotovilo
sredstva v višini 327.000.000,00
tolarjev. Potrebna sredstva za
investicijo se zagotavljajo v
proračunu za leta 2002, 2003 in
2004. Izvajalec gradbeno-obr-
niških in instalacijskih del je
Gradiš GP Gradnje Ptuj, d. d. Pri
izvajanju teh del je prišlo predv-
sem zaradi dotrajanosti objekta
v delu, kjer so izvajali rekon-

strukcijo (ta del je bil zgrajen že
leta 1893), pri rušitvenih, beton-
skih in tesarskih delih do po-
večanih količin oziroma do ne-
predvidenih del. Ker pa je v
nekaterih primerih prišlo tudi
do manj del od predvidenih, v
tem trenutku še ni mogoče po-
dati končne ocene vrednosti
del, saj je pri izračunu treba
upoštevati nepredvidena dela
kot tudi dela, pri katerih je pri-
šlo do zmanjšanja. Glede ko-
nčne vrednosti investicije bo
zato treba počakati na končni
obračun del, ki bo temeljil na
kontrolirani in potrjeni gradbe-
ni knjigi in ga bodo dali izvajalci
del in nadzorniki.

»Ob upoštevanju tega dejstva
bi bilo dajanje podatkov o še
odprtih postavkah pri investiciji
Osnovne šole Ivana Cankarja v
Ljutomeru prezgodaj oziroma
netočno,« je zapisano ob koncu
sporočila, ki smo ga prejeli iz
Ljutomera.

J. G.

Barometer

Andrej Benkovič, vladni
uradnik in zastopnik delavcev
Agrar storitev, je pri zastopa-
nju delavcev omenjenega po-
djetja dosegel toliko, da je od-
vetnik nasprotne strani izsta-
vil tako visok račun za odgo-
vor na delavske zahteve dela-
vcem, kot ga je on postavil de-
lavcem za zastopanje.

Dr. Verico Trstenjak so
kolegi pravniki razglasili za
pravnico leta.

Slavica Perkič, kandidatka
za slovensko kmetico, je na
kmetiji racionalna. S stalnim
prilaganjem položaju na tr-
gu je poskrbela, da se je kme-
tija ohranila nad vodo in se
tudi razvija.

Tomaž Flegar bo moral za-
četi spoštovati pogodbe. Če
bo dokazal, da je pogodbeno
vrednost 300 tisoč tolarjev
honorarja za nastop ansambla
namenil za soboško bolnišni-
co, mu honorarja za nastop
skupine ne bo treba plačati.
Sicer ga bo ta za plačilo hono-
rarja tožila.

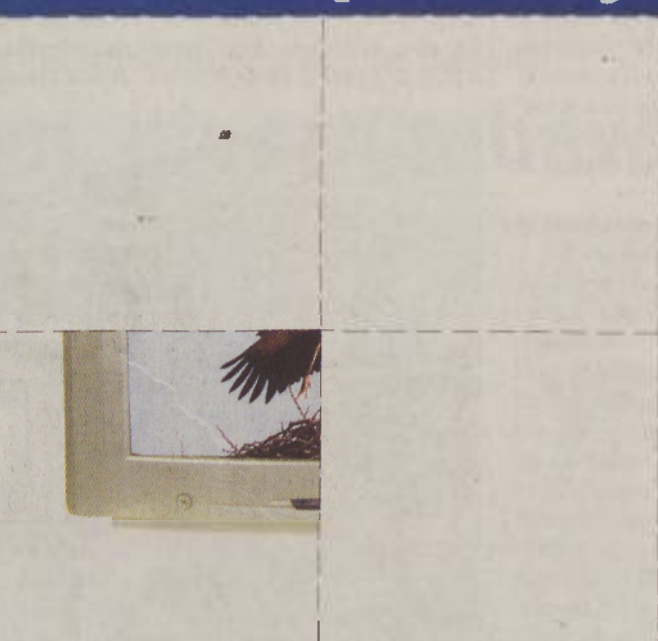
Alojz Kavaš, začetnik eko-
kmetovanja v Pomurju in se-
daj predsednik društva za so-
cialno vključenost Mozaik, je
spravil pod streho ekokmetijo
na Hodošu.

100 let

Vestnik in finalno žrebanje
maja 2004 v Termah 3000
november - radio • december - digitalni
aparatur • januar - mikrovalovna peči-
 • februar - dvd predvajalnik • marec -
 • april - Vestnikovo kolo

Vestnik praznuje in nagrajuje

Domači izraz meseca: televizor ali

Od oktobra 2003 do maja 2004 se lahko vsak mesec
potegujete za glavno mesečno nagrado, 10 tolažilnih
in knjigo za domači izraz meseca (prekmurski, pr-
leški ali štajerski). V maju 2004 pa bodo vsi kuponi, ki
niso bili izžrebani za mesečne nagrade, v velikem bob-
nu za 55 Vestnikovih koles.

Vsak mesec bomo objavili mrežo z nagrado meseca, vi
pa pošljite izpolnjeno mrežo in domači izraz za glav-
no nagrado meseca na naš naslov.

Oktober - televizor

Oktober sestavljamo televizor. Objavljamo četrto sliči-
co, 30. oktobra bomo objavili tudi jokerja, s katerim
lahko nadomestite katero od manjkajočih sličic.
Izpolnjeno mrežo nalepite na dopisnico in jo do 5.
novembra 2003 pošljite na naslov: VESTNIK, UL.
arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Ne pozabite na kupon pripisati še domačih izrazov za
televizor: prekmurskih, prleških, štajerskih ... Naj-
duhovitejši in najizvirnejši izraz bo nagrajila posebna
komisija.

Žrebanje bo v živo v sredo, 5. novembra, na Ra-
diu Murski val. Rezultate bomo objavili tudi v
Vestniku, 6. novembra, ko bomo objavili novo
mrežo z novo glavno nagrado meseca.

Nagrade: 1. nagrada TV-sprejemnik
in 10 jubilejnih Vestnikovih majic
ter knjiga za domači izraz

Anketa

Z nalepko proti »odvečni« pošti

Začel je veljati akt o nalepki za prepoved vročanja v predalnik, ki ga je Agencija za telekomunikacije, radiodifuzijo in pošte konec septembra izdala v Uradnem listu. Akt podrobneje določa videz in način izdajanja nalepke, s katero uporabniki poštinskih storitev lahko prepovejo vročitev nenastavljenih oglaševalskih in marketinških ter drugih reklamnih sporočil. Nalepko prodaja Pošta Slovenije na svojih enotah, stane pa sto tolarjev. Pravna oseba ali samostojni podjetnik se zaradi kršenja kaznuje z do pol milijona tolarjev kazni, odgovorna oseba pa še s 100.000 do 250.000 tolarjev kazni.

In kaj pravijo o tej akciji proti »odvečni« pošti pristojni in nekateri naključno izbrani anketiranci?

Jože Recek, direktor poslovne Pošte Slovenije v Murski Soboti: »Splošni akt o nalepki za prepoved vročanja, ki ga predpisuje Zakon o poštinskih storitvah, velja od 11. oktobra letos. Stranka lahko na hišni predalnik ali na izpostavljenem mestu zalepi nalepko kvadratne oblike, velikosti 30 krat 30 milimetrov. Moram reči, da je 70 nalepk, ki smo jih dobili pri nas, pošlo že v desetih dneh.«

Ervin Ficko, Mlajinci: »Mislim, da je uvedba nalepke pametna glede na to, ker na terenu slišiš pripombe številnih ljudi, ki jih moti obleganje raznih oglaševalcev. Vedeti je treba, da določena populacija ljudi ne kupuje na veliko in so zaradi tega obremenjeni. Jaz sicer nisem kupil te nalepke, slišal pa sem za to informacijo. Nisem pa vedel, da je ta akcija že zaživela. Ker je nalepk zmanjkalo, pomeni, da jih bo treba še natisniti. Ker gre malodane za poseg v človekovo integriteto in neke vrste nasilje, je uvedba poštinskih nalepk nujna.«

Franc Legen, Murska Sobota: »Slišal sem za uvedbo poštinskih nalepk. Menim, da je ta novost dobrodošla. Po mojem je človek s tem malo bolj obveščen. Poštni nabiralniki so marsikdaj prenapolnjeni z raznim pisnim gradivom in oglaševalskimi reklamami. Na srečo jaz teh težav še nimam. Mislim pa, da so ljudje na ta način dobro obveščeni o cenah raznih izdelkov. Za zdaj pa nimam potrebe, da bi kupil tovrstno nalepko.«

Goarzd Uršič, Murska Sobota: »Po mojem gre za povsem samostojno odločitev. Vsak se odloči, kakor želi. Mogoče je to res agresivni marketing. S tem se nekateri ne strinjajo, ker so prepričani, da se na ta račun izgubijo njihove pisemske pošiljke. Prihaja namreč do tega, da se le-te med nje založijo in se potem odvržejo. Včasih je mogoče med to pošto najti kaj pametnega, včasih pa jo enostavno vržeš stran, ker se prevečkrat ponavljajo iste stvari. Ker jaz marsikdaj najdem koristno oglaševalsko informacijo, jo bom še dalje brez zadržkov sprejemal. Sicer pa imajo ljudje pravico do te nalepke, ker so nekateri celo »posiljeni« s tovrstnim pisnim gradivom.«

Gizela Lubšina, Krog: »Komu ne ustreza, je prav, da ima nalepko. Včasih pogledam in sem presenečena, kaj vse je mogoče kupiti v trgovinah. Zato nimam nič proti nalepkam. Na koncu to propagandno gradivo vržem proč, vendar med njim najdem tudi kaj novega in zanimivega. Za sedaj nimam potrebe, da bi kupila tovrstno nalepko.«

Milan Jerše, foto: J. Z.

Zelena baraka je dom Basrija Zumerija

»A ko će mene da ima rad«

Delal je devetnajst let in devet mesecev, potem pa doživel stečaj

»Tam za avtobusnimi garažami, prvi, drugi, tretji, četrty, peti odcep levo v zeleni baraki,« je Basri Zumeri opisoval pot, kako ga lahko najdemo. Že dve leti živi v baraki in prišel je do novinarjev, če bi mu lahko pomagali pri iskanju stanovanja. Pa ne večsobnega in ne razkošnega, ampak takega, ki bi mu dalo streho nad glavo in kjer bi si lahko zakuril, da ne bi več zmrzoval tako kot sedaj. Pokriva se z vsem, kar ima, toda v leseni baraki sedaj mraz že gre do kosti.

Lani je prezimil pri sestri na Kosovu, od koder prihaja tudi sam. Tri mesece in pol je bil pri njej, pa to ni bilo dobro in tako tja ne more več, je pripovedoval Basri. Da je lahko prišel »dol«, mu je murskosoboški Center za

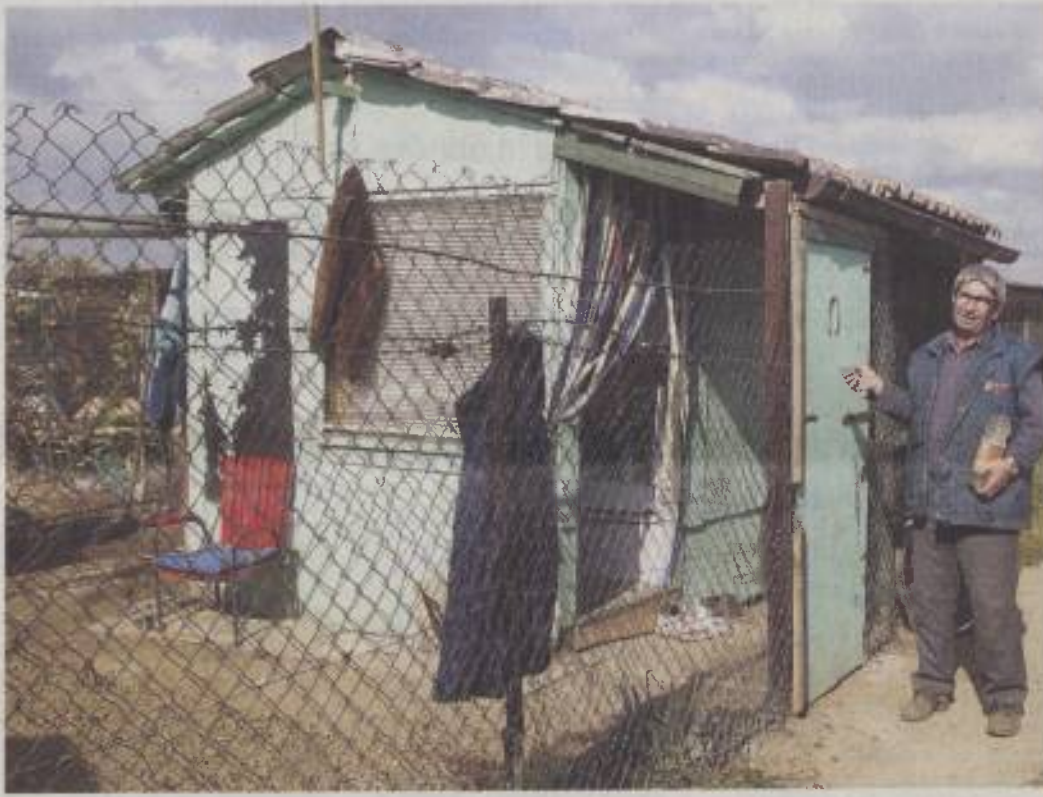
Nekoliko širša je le ob baraki na južni strani, kjer ima Basri postavljen lesen stol, da se ob sončnih dneh lahko greje. Pobarvan je rdeče, tako kot ročna črpalka za vodo. Ob njej je kovinski sod za zbiranje vode, na pokrovu katerega je Basri sušil orehe. V okolici Sobote rastejo orehi, katerih sada nihče več ne pobira, pa jih je zato sam, pojasnjuje. Čeprav smo slišali, da nerad pokaže notranjščino barake in to, kako živi, naju je povabil notri. Pred vhodom si je sezul natikače, izrezane iz starih čevljev, in potem vstopil. Predprostor ni večji od dveh kvadratnih metrov, v njem pa ima manjši štedilnik na plin, del kuhinjske »kotne« klopi, ki ji ni več videti prave barve, na steni pa visita manjši kuhinjski omarici. Na polici nad štedilnikom sta bili dve kon-

ri. To pa je tudi vse. Čeprav je zunaj grelo prijetno jesensko sonce in se rahel veter skorajda ni čutil, je bilo v baraki mračno in hladno in pihalo je skozi vse pore. Basri leže v posteljo, ko pade mrak. Greti se nima s čim, pa tudi upa si ne, saj mu je baraka enkrat že zgorela.

Sedaj živi življenje, nevredno človeka. Nikogar ne obsoja, zato bi težko tudi njega. Socialno stanovanje, ki ga je enkrat že dobil, je ob ločitvi in v svoji dobroti prepustil ženi in hčerki, potem pa živel kot podnajemnik. Vendar se z lastnikom nista razumela in je šel, zato pa si tudi ne želi več, da bi s kom spet moral živeti pod isto streho. Če pa ne bo druge rešitve, bo vsaj čez zimo sprejel tudi to, je povedal Basri. Na povedano, da so še dobri ljudje, ki bi ga sprejeli pod streho,

Basri Zumeri ima slovenski potni list

Življenje v baraki ni vredno človeka, ki je delal skoraj dvajset let.

Basri je razkazoval svojo bedo in ob tem vendarle bil dobre volje. »Smejem se od muke,« je potem dejal in priznal, da bi včasih najraje skočil pod vlak in se ubil. Svoje stiske pa ne utapija v alkoholu. »Ne pijem, bogami, da ne pijem,« nama je zatrdil, čeprav ga je življenje izvrglo in je kot brezdomec ostal na skrajnem robu družbe.

socialno delo dal enkratno denarno pomoč, saj tudi sam živi od socialne pomoči, ki znaša trideset tisoč petsto tolarjev, je bil natančen Basri. Čeprav je neuk in mu gre tudi slovenski jezik težko z jezika, pa s presenetljivo natančnostjo govori o pomembnejših številkah iz svojega življenja.

Petindvajsetega septembra je napolnil petinpetdeset let, v Mursko Sobotu pa je prišel trinajstega maja leta sedemindeset in si ob osamosvojitvi Slovenije uredil tudi državljanstvo. Zaposlil se je na takratnem Pomurju in po stečaju Pomgrada ostal brez zaposlitve. Ima devetnajst let in devet mesecev delovne dobe in, kot vedo povedati na Centru za socialno delo, je bil dober delavec, znal pa si je poiskati tudi priložnost dela. To, da je skrben, se pozna tudi okrog njegovega domovanja. Vrtniček, ima ga za dobre štiri prte, je vzorno urejen. Grečice so že prekopane in pripravljene za zimo, potke med njimi pa so široke le toliko, da lahko stopi noga. Tako ostane več zemlje za obdelovanje.

zervi belega fižola in, kot pravi, si včasih zraven privoščijo še kakšno »kobasico«. Drugi prostor je za spoznanje večji, vendar brez dnevne svetlobe. Tam ima ležišče in še nekaj osebnih stvari.

pa je dejal: »A ko će mene da ima rad?«

Basrijev problem poskušajo rešiti tudi na Centru za socialno delo, vendar so sami nemočni. Hiš za brezdomce nimajo, zave-

tišče, ki je v Mariboru, pa težko sprejme nove stanovalce, saj se sebeje od druge. Basri Zumeri je s svojim problemom pri prvič oglašil januarja leta dvajseta, ko jim je povedal, da se je odšel od žene in da živi kot podnajemnik, pozneje pa, da se je preselil v barako. Socialna služba je družino poznala že prej, saj je po tem, ko je Basri izrazil željo po zaposlitvi, živel le od socialne pomoči. Socialna delavka Nada Škrbič ga pozna kot mirnega in prijaznega človeka, vendar ga ne dje zaradi samosvojega nastopa glasnega govorjenja in kriljenj rokami odklanjajo. Ker ima skoraj dvajset let delovne dobe in ker ga že tarejo bolezni, so mu na Centru tudi svetovali, da opravi zdravniške preglede za morebitno invalidsko upokojevanje, pa bi si pridobil tudi redni vir dohodka, kar je pogoj za pridobitev socialnega stanovanja. Socialna pomoč namreč to ni, in če bodo zanj na javnem stanovanjskem skladu našli streho nad glavo, mu bodo s Centra postregali še z dodatkom za najemnine, ki znaša deset tisoč osemsto tolarjev. Basrija zelo dobro pozna tudi na stanovanjskem skladu, kot je povedala direktorica zadreža Kuhar, mu bodo pomagali, kot kaže, morda že prihodnjeden. Je pa s stanovanjem težko, saj se pri njih oglašajo vedno večje probleme, cenejših stanovanj pa ni na voljo.

Majda Horvat, foto: N. J.

Urejen vrt razkriva skrbnost lastnika

Romantična zgodba o Pepelki, ki je postala Lepa Vida Feri Lainšček: Ločil bom peno od valov

FERI LAINŠČEK
Ločil bom peno od valov

boško gospo – v času, ko se je v daljavi dogajala prva svetovna vojna – in kot takšna bi se zgodba mirno lahko nadaljevala v slogu gospe Bovary, seveda, če ne bi bil roman na drugi ravni, ravni magičnega realizma, zastavljen čisto drugače. Usoda sama je, ki kroži okrog Elice z obrazi smrti in ljubezni, kot odmevi in sporočila iste velike, vseobsegajoče Smrti, ki se dogaja tam daleč za njenimi obzorji in zmožnostmi dojemanja. Sporočila pa prihajajo iz sanj, pokrajine reke Mure in ljudi, ki jih srečuje. Prva znanilka usode je

beltinska grofična Teodora, za Elico pravljica kraljična, ki se ji, preden gre na njen pogreb, pri- takne v sanje in ji zapusti svoj beli čevljiček – naznanilo izjemnega, ki bo doletelo Elico – iz Pepelke se bo spremenila v kraljico. Nadaljnje korake ji odmerjajo njena bogaboječa in nekam nestvarna mati, vedeževalka Uj neni, stari konjušnik Jenó, skrivnostna utopljena s skrivnostnim čevljičkom pa slutnje in sanje. Elica namreč na svoja vprašanja in hrepenenja nikoli ne dobiva odgovorov, zlasti ne od svojega moža, mogočnega Ivana Spranskega, pa vendar jo vsi dogodki in ljudje usmerjajo k ne- navadnemu zasuku usode – k mur- skemu bregu, kjer najdejo njen beli čevljiček, nje pa nikjer.

Resnična Elica izgine, tista, ki ostane v spominu, pa se spremeni v Lepo Vido – ki je zapustila »dete svoje, sinka, neboljenga, moža svojga, z leti obloženga« . Prizorišča dogajanja te privlačne pripovedi so znana in domača: mar- of, beltinski grad, Rakičan, Mur- ska Sobota in glavna vez – reka Mu- ra – boginja mati, ki daje zlato, lju- bezen, življenje in smrt – nanjo so zvezani vsi – še posebno vodni na- dzornik Ivan Spransky in njegov

sin Julijan, vodni inženir, ki zgodbi o svoji materi prida uvod in zaklju- ček. Dejanje in nehanje je vseskozi tesno povezano z naravo, zlasti Eli- čino ljubezensko življenje – kraje sestankov tako z možem kot ljubi- mcem spremljajo reka, ptice, trave, prodišča – kot zagotovila čistosti ljubezni, ki je zavrgla meščanske predsodke. Ljubimca se ji predaja- ta, po pisateljevih besedah, kot dve murski postrvi, ki se spletata po vodi in ne moreta biti prav z nič- mer obteženi. Sicer pa o reki izve- mo še marsikaj zanimivega – o pri- dobivanju zlata, o starih pripove- dkah, o mürskem duhu... Pokaže se nam tudi Murska Sobota izpred sto let z značilnimi lokacijami in znani- mi »boljšimi« družinami, ki so ta- krat živele v njej.

Roman, ki ga je kritika že poi- menovala prekmurska saga, je iz- jemno berljiv in privlačen, brez dvoma pa zahteva tudi nadalje- vanje, ki ga je avtor že napovedal: marsikaj, kar bi še želeli zvedeti, je namreč ostalo prikrto. Skupaj s paketom »prekmurskih knjig« ga je izdala založba Beletina, uvod- no misel je zapisal Tomo Virk, sk- lepeno študijo pa urednik založbe Dušan Šarotar.

Bea Baboš Logar

Za nesmisлом je samo groza smrti Harold Pinter: Zabava za rojstni dan

Predstava Prešernovega gledališča iz Kranja je prišla v Mursko Soboto z Boršnikovega srečanja. To dejstvo je dalo slutiti, da bo šlo za dobro predstavo, in tako je tudi bilo. Šlo je celo za zelo zelo dobro predstavo, označeno za shriljivo, ki pa je gledalce poleg tega, da jih je presunila in zgrozila, pustila tudi v negotovosti. Kaj se je pravzaprav zgodilo in zakaj se je zgodilo, kot se je?

Srečali smo se pač z odprtostjo in zaprtostjo drame absurda, ki je dala svoj vrhunec in najboljše avtorje v šestdesetih letih. Mednje spada zdaj že velikokrat uprizorjeni Harold Pinter. Tvegano je raz- mišljati o njegovi igri in delati zaključke. Sam namreč pravi takole: »Pri pisanju igre nikoli nisem izhajal iz kakršnekoli abstraktne ideje ali teorije, svojih likov si nikoli nisem predstavljal kot glasnike smrti, pogubljenja, nebes ali galaksij ali, povedano drugače, kot alegorične reprezentante, kakršnekoli sile, karkoli to že pomeni.« In še dalje: »Na prsih ne prenašamo etiket, in četudi jih drugi ves čas lepijo na nas, ne prepričajo nikogar.«

Pa vendar, stvari skoraj vedno spominjajo na druge stvari. Verjet- no se je vse začelo s Kafka: splet norosti in bolečine, prav to je bilo videti. In Proces: k Josefu K. sta zjutraj prišla dva možakarja, mu pojedla zajtrk in ga aretirala. Nikoli ni zvedel, česa ga dolžijo. Na koncu sta ga odpeljala in ubila v nekem kamnolomu. Tako približno pa tudi v Zabavi za rojstni dan, v kateri sodeluje vrsta komično-tra- gičnih oseb, katerih dejanje in nehanje spremljamo s shriljivo pozor- nostjo in bitjem srca do bridkega konca. A kaj se je zgodilo? Kdo sta skrivnostna in groba tujca, ki sta vdrila v znosno prismuknjenost Stankovega bivanja v »renomiranem penzionu«. Glasnika smrti same, ki nikoli ni logična, nikoli poštena in nam nikoli ne zmore ali noče razložiti, zakaj je prišla po nas? Ali pa kaj drugega. Vsak bo mi- slil svoje, dajal etikete ali pa ne.

K temu bodo gotovo pripomogli imenitni igralci Tine Oman, Ivanka Mežan, Rok Vihar, Vesna Slapar, Borut Veselko in Gaber Tr- seglav, ki sploh niso bili to, kar so, ampak čisto nekaj drugega. Sobo- ška gledališka jesen se je torej začela z več kot imenitno predstavo.

Bea Baboš Logar

Pohod po poteh soboške kulturne dediščine Turisti v lastnem mestu

Iz Martjancev prišli kar peš!

Udeleženci pohoda Spoznajmo kul- turno dediščino Murske Sobote na cerkveni ploščadi. Foto: T. K.

Zavod za permanentno izo- braževanje pri Ljudski uni- verzi Murska Sobota je v ted- nu vseživljenjskega učenja pripravil izobraževalni po- hod z naslovom Spoznajmo našo kulturno dediščino. Cilj pohoda je bilo tokrat kar prekmursko glavno mesto, ki ga premnogi prebivalci slabo poznajo.

In medtem ko so se lani na podobnem pohodu udeleženci lahko prešeli kar na prste ene roke, se je tokrat zbralo kar več kot štirideset zainteresiranih. Med njimi vsi niso bili Sobočani (sodelovali sta tudi skupini za projektno učenje mladih in arhi- tektura pri U3), ampak tudi čla- ni študijskega krožka s Tišine in Martjanec ter Turističnega dru- štva Martjanci.

Slednji so se na pohod dobro pripravili, saj so prišli v Mursko Soboto kar peš. Voditelj pohoda je bil Marjan Čenar z Ljudske

univerze, ki je pošteno priznal, da njegovo znanje o Soboti ni vseobsegajoče: »Seveda nisem takšen strokovnjak za Soboto, obstaja pa kar veliko zapisov o našem mestu.« Pri tem je omenil dve knjigi: Na robu zgodovine in spomina - Urbana kultura Murske Sobote med letoma 1919 in 1941 Boruta Brumna in Arhitektura historicizma in se- cesije v Prekmurju Franca Oba- la. »Sobote se drži negativen pri- zvok, da je to mesto, ki se je za- čelo razvijati šele po drugi sve- totni vojni, vendar ni res. Podatki kažejo, da se je Sobota raz- vijala skladno z drugimi avstro- ogrskimi mesti, le da sta se ta- krat Avstrija in Ogrska imenovali Translantanijska in Cislantanijska,« je razložil Čenar, ki se je izkazal v stilu najboljših turističnih vod- nikov.

Pot je udeležence vodila po Slomškovi do katoliške cerkve, nato pa po Slovenski ulici do evangeličanske cerkve. Pohod se je končal s pecivom, čajem in razstavo zdravilnih rastlin na Ljudski univerzi. Poleg kupa do- slej še neshišanih informacij sta svoj delež prispevala še katoliški in evangeličanski duhovnik, ki sta sprejela pohodnike.

Za konec pa še dve zanimivo- sti: Sobota ima tri perspektive: najlepša je tista od portala graj- skih vrat do evangeličanske cer- kve, druga je od katoliške cer- kve proti koncu Slomškove, tre- tja pa od kina po ulici Štefana Kovača do silosa.

Ali veste, kje je najvišja točka Murske Sobote? Naše mesto leži na nadmorski višini 191 metrov, najvišja točka pa je na ploščadi pred katoliško cerkvijo, kamor niso pridrle niti nekdanje legen- darne poplave.

Tomo Koleč

Dr. Vladimir Kos
Predstavil novo
pesniško zbirko
tudi v Radencih

pesnik, jezuit in misijo- nar, ki je skoraj petdeset let živi na Japonskem in je na daljšem obisku v Evropi, se je odzval tudi vabilu iz Radenc, ki je pripra- vil četrti večer in pogovor z avtor-

om. So se seznanili z njego- vim japonsko in pesniško potjo ter s tem, kako Med novim nebesom in zemljo – odmerjeni čas pa brez dvoma prekratek, da bi se zanimali za sogovornika, ki je predvsem o svo- jem miselnem delu na Japon- skem v predmestju Tokia dela v zvezi z brezdomne otroke, ki jih pokojijo v pa je bil tudi pre- gledni na ugledni jezuitski uni- verziteti.

Na Japonskem, kamor se je vmi- l leta 1995, so mu dragi, zlasti s prijatelji, a dokončno se ne vrača vmiš – njegovo srce je zasidrano na Japonskem, kjer ima tudi ostati, ne da bi se vrnil. Rato je upati, da se bomo z njim še večkrat srečali. – B. B. L.,

na internetu:
www.p-inf.si

Z vsemi očmi zre bivajoče ven, v odprto

Pod tem naslovom v soboški Galeriji prvič razstavlja akademska slikarka Natallija Šeruga, ki se je že lani v Mariboru predstavila z odmevno razstavo Bo- lest in strast sta v isti krožni črti. Slikarka, rojena leta 1971, je končala ALU v Ljubljani in ta čas živi v Radencih. Za njo je nekaj samostojnih in nekaj sku- pinskih razstav ter že obsežna bibliografija avtorjev, ki so se ukvarjali z njeni- mi slikami. Avtor razstave je umetnostni zgodovinar, kustos Robert Inhof, ki je tudi avtor kataloga in spremne besede v njem. Vsi, ki bi o razstavljenih slikah radi zvedeli kaj več, se lahko v četrtek, 23. oktobra, ob 17. uri udeležijo vodstva po razstavi, čez kakšnih štirinajst pa bo Galerija pripravila še srečanje z avtorico. – B. B. L., foto: J. Z.

Predstavitve kulturnih društev občine Radenci

Pesem, ples in zabava

Na prireditvi z naslovom Večer pesmi, plesa in zabave so se v soboto v Kongresni dvorani hotela Radin v Ra- dencih predstavila kulturna društva in skupine občine Radenci. Prireditev je ob obiskovalcih iz Radencev in okolice spremljalo tudi pre- cej gostov radenskih hotelov.

Najprej so nastopili pevci lju- dskih pesmi pod mentorskim vo- dstvom Elizabete Leopold, sledil je nastop folkloristov KD Janka Divjaka s Kapela z mentorico Sla- vico Kovačič in glasbeno spreml- javo Stanka Ilješa na harmoniki, humoristično igro pa sta uprizo- rila člana dramskega društva Nata- ša Roš in Albin Kranjc. Sledil je nastop Folklorne skupine Raden- ci, ki jo vodi Frančiška Sep in Tamburaškega društva Drotman-

Nastopila sta tudi člana dramskega društva Nataša Ros in Albin Kranjc.

traši z mentorico Simono Pirc. Za likovno opremo odra je poskrbel Likovni kabinet I. Radenci, za po- gostitev obiskovalcev po priredi-

tvi s pecivom in kozarcem pi- jače pa Društvo kmečkih žena in deklet Kapela.

J. Ga.

Slavica Perkič iz Drobtinca o življenju in delu kmečke žene

Na kmetiji nisem ostala po lastni volji

Ko se odločiš za kmetovanje, je treba vztrajati

Med letošnjimi nominirankami za slovensko kmetico leta 2003 je bila tudi Slavica Perkič iz Drobtinca. Da se je Slavica znašla v ožjem izboru med 15 slovenskimi kmetkami za ta laskavi naslov, ni naključje, saj si je to prislužila s svojim delovanjem v aktivu kmečkih žena na Kapeli, kjer je bila enajst let tudi predsednica. Kmetico leta 2003 so razglasili na slovesnosti ob letošnjem 15. oktobru, mednarodnem dnevu kmetice, s tem nazivom pa se bo ponašala Afra Prinčič iz Dobrove v Goriških brdih. Sicer pa bi si naziv kmetice leta prislužila sleherna od nominirank in še marsikatera slovenska kmetica, ki še vztraja na kmetiji.

Slavico Perkič smo obiskali na njenem domu dan po razglasitvi kmetice leta, beseda pa je stekla o vsakdanjem delu in življenju kmečke žene. To je bolj ali manj podobno pri vseh, razlikuje se morda le v niansah. Začeli smo klasično, z vprašanjem, kakaj se je odločila za delo na kmetiji.

Ne morem reči, da sem se za ta poklic odločila iz želje po kmetovanju, pač pa sem na kmetiji ostala po sili razmer. Po končani osnovni šoli sem sicer oddala prošnjo za vpis v radensko gostinsko šolo pa tudi šiviljski poklic me je privlačil, vendar nisem bila sprejeta. Tudi starši niso kazali posebne volje, da bi me dali v šole, saj je brat takrat že odšel od doma in si gradil svojo hišo, zato sem pač ostala doma.

Vam je žal za takšno odločitev?

Če sem odkrita, moram priznati, da mi je žal, vendar druge izbire nisem imela. Sicer pa so bile takrat razmere v kmetijstvu nekoliko drugačne. Če bi se odločala danes in bi lahko izbirala, se ne bi odločila za delo na kmetiji. Preveč je treba delati, prostega časa skoraj ni, na koncu pa ti skoraj nič ne ostane. V drugih službah je drugače, mesec je okoli in dobiš plačo, na kmetih tega ni. Pa še narava je velikokrat kruta in pobere kmetov zaslužek.

Kljub vsem težavam ste ves čas vztrajali in še vedno vztrajate, imate pa tudi nove načrte.

Ko se odločiš za kmetovanje in začneš v kmetijo vlagati, moraš vztrajati in se prilagajati. Z možem, ki je iz bližnjih Stavešinec, sva se odločila, da nadaljujemo kmetovanje na mojem domu. Hišo, ki so mu jo prepustili, sva prodala, zemljo pa sva po komasaciji dobila tukaj v Dragotincih in tu sva zgradila tudi hlev za govejo živino. Za manjše število glav,

saj zemlje ni veliko, da bi krmo kupovala, pa se ne bi splačalo. Devet stojišč je bilo v hlevu, skupaj s teleti pa je bilo v njem tudi po 14 glav govedu. Redila sva v glavnem krave molznice, vendar sem to rejo počasi opustila. Mož, ki je prej delal v Radgoni, je ostal brez službe in si je poiskal delo v Avstriji, zato je bil veliko zdoma. Oče in mati sta bila že v letih, otroka pa v šoli in glavnina dela je ostala na meni. Ker tu zgoraj v vasi ni bilo zbiralnice mleka, sem ga morala nositi v dolino, to pa je bilo prenaporno. Tako smo govedorejo počasi opustili in se preusmerili v prašičerejo. Redila sem plemenske svinje ter od 20 do 40 bekonov, kaže pa, da bomo v prihodnje pitali le prašiče za lastne potrebe, saj se račun več ne izide.

Nekaj pa bo vseeno treba delati.

Treba se je prilagajati in se odločati za tisto, kar se še splača. Z možem se v zadnjem času vse bolj usmerjava v vinogradništvo, saj so v teh krajih idealne vinogradniške lege. Na manjših kmetijah je pač treba izbrati tisto, kar zahteva večjo delovno intenzivnost in tudi na manjših površinah zagotavlja večji dohodek. Spodaj po dolini bo tekla avtocesta in na njen račun bova izgubila najlepši kos zemlje, saj bo cesta speljana čez dvehektarsko parcelo. Kmetija, ki nima dovolj zemlje, pa se ne more usmeriti v poljedelstvo ali živinorejo.

Tudi z vinogradništvom bo na manjših površinah težko preživeti.

To drži, zato bo mož še naprej ostal v službi. Zdaj dela v Avstriji z delovno vizo, po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo pa bo še več možnosti, da zaposlitev ohrani. Brez moževe plače se na naši kmetiji ne bi dalo shajati. Denar, ki ga zasluži, vlagava v kmetijo in upava, da se bo nekoč to povrnilo. Skoraj dva tisoč trsov imava trenutno in verjetno bomo nekaj površin še zasadili. Samo s prodajo grozdja se račun ne bi izšel, zato se odločava za prodajo vina. S tem zaenkrat ni težav, prodava v glavnem odprto vino, razmišljava pa tudi o stekleničenju.

Kaj pa otroci? Kažejo zanimanje za delo na kmetiji?

Hčerka se je odselila in si ustvarja svojo družino, sin pa je doma. Odločil se je za mesarski poklic, vendar ni zaposlen, zato se občasno ukvarja s pleskarstvom. Razmišljamo, da bi začeli s kakšno dopolnilno dejavnostjo ali kmečkim turizmom. Sin je iz živilske stroke, njegovo dekle ima tudi končano srednjo gostinsko in kuharsko šolo, zato bi pogoje za to izpolnjevali. Seveda so za to potrebne precejšnje investicije, in

če bi dobili ugodno posojilo in še kaj nepovratnih sredstev, bi poskusili. Vendar le pod pogojem, če bosta mlada dva za to, sama z možem se za kaj takšnega ne bi odločala.

Na turistični kmetiji bi gotovo tudi sami lahko veliko pomagali, saj vam tovrstnega znanja in spretnosti ne manjka.

Vrsto let sem aktivno sodelovala v aktivu kmečkih žena na Kapeli, kjer smo pripravili številne kuharske in gospodinjske tečaje ter se na njih tudi veliko naučili. Od leta 1985 do 1996 sem bila predsednica aktivu, žal pa smo bile ves čas ene in iste, ki smo bile aktivne. Okoli petdeset nas je bilo, zdaj pa med mladimi za delo v aktivu ni več takšnega zanimanja. Tudi drugačni časi so in mladi iščejo sprostitev in razvedrilo drugje. V aktivu smo se kmečke ženske srečevale, se učile, organizirale smo izlete, skratka bilo je lepo. Sodelovale smo na različnih prireditvah, pekle smo domače dobrote in se z njimi predstavljale na sejmu v Gornji Radgoni, redno pa smo sodelovale tudi na razstavi domačih dobrot na Ptujju. S sodelovanjem na ptujskih razstavah sem prinesla pet medalj, eno zlato in štiri bronaste. Zlato medaljo sem dobila za domačo slivovko, bronaste pa za potico, 'ajdinski', rženi in mešani kruh. Vse te dobrote so pečene v kmečki peči.

Omenili ste zlato medaljo za slivovko. Je to vaš izdelek?

Okoli hiše je nekaj sliv in iz njih pri-

pravljam domačo slivovko. To je moje delo, saj je mož le malo doma in ima veliko dela z drugimi rečmi, ki zahtevajo moško roko. Žganjekuha je sicer bolj moško delo, vendar pri hiši imamo manjši kotel, zato to delo tudi zame ni pretežko. Kako sem pri tem spretna, pa potrjuje prejeta medalja.

Ljudje daleč naokoli vas poznajo kot gospodinjjo, ki zna pripraviti različne domače dobrote. Se kdaj oglašijo pri vas, morda kaj naročijo?

Naročila bi bila, vendar so predpisi prestrogi in ne dovoljujejo, da bi se lahko več ukvarjala s tem. Če bi želela pripravljati in prodajati domače dobrote, bi za to potrebovala posebne prostore, izpolnjevati bi morala pogoje, kot jih zahtevajo za pekarno. Čeprav se nihče od tistih, ki je poskusil moje izdelke iz domače kuhinje in iz domače kmečke peči, še ni zastrupil.

Kot sem lahko razbral iz najinega pogovora, vam nobeno delo ni tuje, saj znate poprijeti za vse.

Kmečka ženska mora biti večša vsakega dela, še posebej, če moškega ni doma. Da bi se posvetila zgolj gospodinjstvu, je premalo, saj je treba opraviti pri živini, okoli hiše, na polju in v vinogradu. Kmečka ženska mora znati nakrmiti živino, pomolsti krave, ročno ali s strojem, pokositi travo, s koso ali s kosilnico, voziti traktor, poskropiti vinograd, skratka opraviti vsako delo, ki je na kmetiji potrebno. Tudi finance je

treba znati voditi in trgovec moraš biti, če želiš prodati tisto, kar pridelas.

Dejali ste mi, da ste imeli veselje do šiviljstva. Ste se poskusili ukvarjati v šivanju?

Šivanje me je vedno zanimalo, in čeprav mi ni bilo dano končati tovrstne šole, mi ni tuje. Na tem področju sem samouk, saj sva poskusili skupaj s sestro. Jaz sem krojila, ona pa šivala. Sprva pa sem tudi sama začela šivati. Sprva sem brez napak, počasi pa sem se naučila in tudi kakšno obleko sem znala sestri. Tudi plesti sem se naučila in z ženjem sem si včasih krajšala dolge ženske večere.

Kako pa je s prostim časom?

Tega ni veliko, se pa mora najti čas za sprostitev. Prav v aktivu kmečkih žena je priložnost za kaj takšnega. Pusta in daljše odsotnosti si skorajda ne morem privoščiti, na morju pa sem bila le enkrat. Me pa kam daleč na dopust posebej niti vleče. Ko imam čas, se rad spočijem kje v bližini doma, v okolici domačega drevesa.

Kako pa je z mladimi, čajo za kmetovanje?

Tu pri nas je čistih kmetij malo, morda pa je vendarle takih, ki so se posvetili kmetijstvu. Teh težav, da bi se na kmetijo težko dobili snajti, ni. Je pa res, da našemu kraju skorajda ni. Je pa res, da tu že zelo malo kmetij, zgornjem delu vasi le še pri nas, vsi drugi so rečo že opustili.

Za vinogradnike

Postajamo pridelovalci »vonjav po zelenjavi«?

Mnogi se sprašujete, od kod ta ugotovitev v zvezi z vino. Razlog je preprost, saj je vino dar narave in živa kultura, ki se vsakodnevno spreminja. Posebej so te spremembe očitne zdaj v tej mladostniški fazi razvoja mladega vinarstva. Proti koncu vrenja in med alkoholnim vrenjem je vino dovedeno za pubertetniške napake in ena od njih, ki se letos pogostejše pojavlja, je vodikov žveplec ali bekser.

Če bi bilo normalno, če bi imela večina bekserjev vonj po gnilih zelenjavi, ki ga večina vinogradnikov že zana. Vendar že pri letošnjem preverjanjih mladih vin ugotavljamo bekser, ki se čuti kot črna, čebula, ohrovtu, cvetači, poru ali kombinaciji le teh. Vsi ti vonji niso vinske vonjave, zato so v vinu nezaželeni, čeprav so te zelenjadnice osnova zdrave prehrane. Vzrok za nastanek vonja H₂S – vodikovega žvepleca je žveplo, ki je lahko prišlo v vino že prek grozdja z ostanki škropiv ali slabo izpranega sode pri celjenju konzerviranju. Naslednji vzrok je lahko nerazsluzeni dušik iz grozdja, trganega pri višjih temperaturah, kar pomeni tudi visoko temperaturo, saj je tvorba žvepleca manjša pri nižjih temperaturah. Pogostejše se ta napaka pojavi tudi v mladih vinih iz grozdja s sušnih leg, kjer je potem v moštu tudi manj dušika. Dušika je posebej primanjkovalo v moštih prvih trgatev v začetku septembra, zato smo tudi svetovali dodatek hrane za zelenjavo. Predvsem prosti aminokislinski dušik (FAN) igra pomembno vlogo pri tvorbi žvepleca. Tvorba žvepleca je tudi povezana s višjo ph-vrednostjo mošta oziroma mladega vina, kar je posledica večini sort. Dodatek bentonita naj ne bi vplival na večji nastanek žvepleca, vendar z dodatkom proti koncu vrenja lahko vpliva na zmanjšanje FAN, kar lahko povzroči ustaveitev vrenja in večjo nevarnost za pojav H₂S. Vzroka sta lahko tudi kovine, ki s kovinami nastane vodik, ki lahko dodano žveplasto kislino spremeni (reducira) v H₂S. Pogostejši je tudi žveplec v mladih vinih, ki smo jih proti koncu vrenja dožveplali, nismo pa jih ločili od usodilcev. Tudi neselekcioniране kvasnice imajo večjo sposobnost tvorjenja nezaželenega H₂S od selekcioniranih.

Za odpravljanje napake vonja po gnilih jajcih še vedno velja prebrati in primerno žveplanje. Težja situacija pa je pri žveplanju, kjer je nastala vezava H₂S z merkaptani, ki imajo »zelenjavne vonjave«. V teh primerih zračenje ne pomaga. Edina rešitev je dodatek bakra. Maksimalna dovoljena količina je 2 g/hl bakrovega sulfata. Na podlagi izkušenj ugotavljamo, da daje zadostne učinke 0,5–1 g/hl bakrovega sulfata. Največ se v praksi uporablja raztopina le-te v pripravku antibekser. Pred dodajanjem sode bi bilo dobro, da si naredimo predposkus v malem vzorcu, saj pri večjih odmerkih nastane nova napaka – okus po vinu, ki ga lahko odpravimo le z modrim čiščenjem pod nadzorstvom pooblaščenih organizacij. Dobro je poznati tudi točen volumen posode, v kateri je vino. Svetujemo, da opravite »zdravljenje« vašega »zelenjavnega vina« le v primerih, ko ta napaka obstaja in ko boste imeli čisto mlado vino. Pred dodatkom bakra vinu izmerite še vrednost prostega žvepla in ga zveplajte do želene stopnje. Vino je treba tudi dobro premešati, in ko se ponovno zbistri, ga previdno pretočimo in odstranimo usodilno usedlino.

Vino je dopolnilo k hrani, zato je dobro, da to pri poskusjanju, ki smo najpomembnejši opravil v kleti, tudi upoštevamo. Če nam ni bil, da naredim preplah med vinogradniki, temveč opozorim, da je razvojna faza vina med prvim in drugim preto- usmerjanje le-te letos še posebno pomembno.

KGZ Murska Sobota
Kmetijska svetovalna služba
Ernest Novak, univ. dipl. inž. kmet.

Izkušnje kmetovalcev

Zlato odličje za vzrejno središče

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano R Slovenije je kmetiji Galunder iz Gerlinc na Goričkem podelilo zlato odličje za dosežene rezultate pri vzreji plemenskih prašičev in sploh urejenosti kmetijskega gospodarstva srebrno odličje. Torej napredujejo. Kmetiji je na kratko predstavil podar Matko Galunder, kmetijski čelnik, ki je povedal, da so v kmetiji vsi družinski člani, vključno s sinom Marcel, ki je končno kmetijsko šolo in deželno kmetijsko šolo in deželno kmetijsko šolo na visoki elektrotehnični šoli, pa tudi mati Ana.

Kmetiji 12 hektarjev svoje površine, 4,5 hektarja površin pa na njem. Na teh površinah pridelujemo različne vrste zrnja, ki jo hra-

nimo v 310-kubičnem novem stolpnem silosu na CO₂, nekaj površin pa namenimo tudi pridelovanju pšenice in ječmene.

Leta 1994 smo se iz klasične kmetije specializirali v prašičerejsko kmetijo, saj smo pridobili status vzrejnega središča za proizvodnjo plemenskih živalih. Ta čas je v hlevu 54 plemenskih svinj in štirje merjasi.

Zvedel sem, da imajo tako imenovano linijo 11 (čistopasemski švedski leandras) in linijo 22 (veliki jorkšir). Potem pa je Matko prinesel računalniško obdelane rezultate kmetije, ki so jih dobili z Biotehnične fakultete Ljubljana, oddelek za zootehniko, kamor redno pošiljajo podatke o spremljanju proizvodnje in plodnosti.

Galunderjeve presečne leto skotijo v povprečju 2,4-krat, število odstavljenih pujskov od teh

Odločbe za letošnje subvencije že na poti

Prva plačila po 5. novembru

Za EKO 0 akontacija v višini 70 odstotkov, za EKO 1, 2 in 3 plačilo v celoti

Že v prejšnji številki smo zapisali, da bo Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja letos mesec dni prej kot lani začela izdajati odločbe za letošnja neposredna plačila v kmetijstvu. Po besedah direktorice Sonje Bukovec so nameravali prve odločbe poslati upravičencem že konec prejšnjega tedna, vendar se je nekoliko zataknilo, na novinarski konferenci v začetku tega tedna pa so povedali, da so prve odločbe začeli pošiljati v ponedeljek.

Agencija je letos prejela več kot 67 tisoč vlog, ker posamezne vloge vsebujejo več zahtevkov, je slednjih nad 300 tisoč, zato je projekt subvencij tehnično izredno zahteven, saj zahteva tudi precej preverjanja. Prav zaradi zahtevnosti procesa bo izdajanje odločb v prvih dneh teklo nekoliko počasneje, že kmalu pa bo agencija sposobna izdati po nekaj tisoč odločb dnevno.

Najprej so začeli z izdajanjem odločb za EKO 0, to je za neposredna plačila na površino in živali, tem bodo sledila izravnalna plačila EKO 1, nazadnje pa bodo prišla na vrsto plačila iz Slovenskega kmetijskega okoljskega programa. Po zagotovilih Sonje Bukovec bodo dobili upravičenci za EKO 0 v prvem delu izplačil akontacijo v višini 70 odstotkov, medtem ko bodo upravičenci za plačila za EKO 1 in za Slovenski kmetijski okoljski program ta izplačila dobili v celoti v prvem delu. Prva izplačila za kmetijski okoljski program naj bi upravičenci dobili po 5. novembru, plačila za EKO 0 in EKO 1 pa naj bi začela prihajati že prej.

Predvidoma v letošnjem letu agencija ne bo izplačala subvencij vsem tistim upravičencem, ki so imeli inšpekcijski pregled, poleg teh pa letos plačila ne bo dobilo od 4.000 do 5.000 upravičencev, ki še niso vrnilo dopolnjene vloge. Letos ne bosta iz-

plačani tudi klavna in ekstenzifikacijska premija in vsa ta izplačila bodo opravili v začetku prihodnjega leta, ko naj bi upravičenci, ki bodo letos prejeli le akontacijo, dobili tudi izplačilo preostalega dela subvencij.

V ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pravijo, da želijo z letošnjim izplačilom subvencij, ki bo mesec dni prej, posredno pomagati pri omilitvi posledic letošnjih naravnih nesreč v kmetijstvu. Proti koncu novembra pa naj bi že začeli tudi z izplačilom akontacij za sanacijo letošnje škode v kmetijstvu. Za ta namen so v letošnjem proračunu na voljo štiri milijarde tolarjev, s temi sredstvi pa bi izplačali od 30 do 32 odstotkov akontacije glede na škodo, ki je bila ugotovljena. Ker je bilo veliko pripomb na račun cen kmetijskih pridelkov, ki so osnova za izračun škode, bodo le-te usklajene in upoštevane pri proračunu državnih pomoči.

Ludvik Kovač

Praznik mošta, vina in kostanjev v Gerlincih

Letos bo treba dobro kletariti

Tradicionalna prireditve Praznik mošta, vina in kostanjev, po kateri je znana vas Gerlinci na Goričkem, je bila minulo nedeljo že devetnajstič. Vse od leta 1984 so to prireditve izpustili le enkrat, pa še takrat zaradi hude toče, ki je uničila skoraj ves pride-

lek grozdja na Goričkem. Tudi letos so, kot vedno do zdaj, poleg zabave in kulinarčnih dobrot priredili podelitev priznanj za najboljše ocenjene vinske mošte, ki so jih ocenjevali prejšnji teden.

Letos je desetčlanska ocenjevalna komisija poskusila in oce-

nila trinšestdeset vzorcev vinskega mošta vinogradnikov iz različnih krajev Pomurja. Kljub nekoliko manjšemu številu pri- spelih vzorcev je bilo letos podeljenih več diplom kot lansko leto. Diplome na tej prireditvi dobijo tisti vinogradniki, katerih vinski mošt je dosegel oceno nad štiri (ocene so od ena do pet). Letos je bilo takšnih vzorcev in s tem tudi diplom petindvajset. Dobili so jih: Jani Gašperič iz Kobilja (traminec 4,45), Oskar Trajbar iz Kobilja (traminec 4,45), Anton Maučec iz Kobilja (muškato 4,40), Miroslava Gjerek iz Kobilja (muškato 4,40) in Anton Nemec iz Nuskove (char-donnay). Podelili pa so tudi sedemindvajset priznanj za vse tiste vzorce vinskih moštov, ki so dobili oceno med tri in štiri.

Letošnjo kakovost mošta so ocenjevalci ocenili kot dobro, kar se vidi tudi po številu podeljenih diplom, vendar opozarjajo, da bo treba dobro kletariti, če bi radi ohranili tudi dobro vino, saj zaradi nizke kisline letošnjega mošta lahko pride do problemov. Seveda pa mošta niso poskušali le ocenjevalci, ampak so bili vsi ocenjeni vzorci na dan prireditve dostopni tudi obiskovalcem, enako tudi pečen kostanj, repnjače, ocvirkove pogače, zelve in še druge kulinarične dobrote. Vsako leto na prireditvi izbirajo tudi princeso mošta. Letos je to postala domačinka Brigita Gaber.

C. K.

Cene v kmetijskih trgovinah

Zadružna kmetijska družba Ljubljana, poslovilnica Turnišče

Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu-starter	10/1	74,18
pu starter	40/1	70,72
bek 1	40/1	62,67
bek-k	40/1	60,95
super bek 35	10/1	97,75
super bek 35	40/1	94,30
ti-starter	10/1	72,60
ti-starter	40/1	66,70
ti-pit 1	40/1	59,37
ti-pit 2	40/1	56,82
ns-k (za nesnice)	10/1	70,00
krnilo za kunce	10/1	75,59
KZ-krnilo za krave molznice	40/1	60,50
sojine tropine	rinfuza	71,12
pšenični otrobi	30/1	34,44
koruza	rinfuza	35,80
živinska sol	50/1	28,82
vitaredin	2/1	305,50
kostovit	2/1	345,03
bovisal	5/1	180,98
kravimin 3 bio Zn	5/1	269,03
pravimin 1	5/1	268,67
pravimin 2	5/1	247,38

SKZ Kmetovalec Ljutomer, Oskrbovalni center

Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu-predstarter	10/1	177,00
pu-starter	10/1	105,00
pu starter	40/1	97,00
bek 1	40/1	68,75
super bek 35	10/1	105,00
super bek 35	40/1	95,00
ti-starter	10/1	82,00
ti-starter	40/1	75,50
ti-pit 1	40/1	54,75
ns-k (za nesnice)	10/1	84,00
krnilo za kunce	10/1	82,00
KZ-krnilo za krave molznice	40/1	65,50
krnilina moka	40/1	32,00
sojine tropine	50/1	77,90
sojine tropine	rinfuza	72,47
koruza	50/1	38,84
koruza	rinfuza	34,50
ječmen	50/1	39,60
ječmen	rinfuza	34,72
oves	rinfuza	35,80
supermix 3% pr	30/1	180,67
živinska sol	50/1	32,60
vitaredin	2/1	262,50
kostomin	2/1	270,00
kravimin 3 bio Zn	5/1	222,00
kravimin 3 bio Zn	25/1	222,00
kravimin 6 bio Zn	5/1	161,00
kravimin 6 bio Zn	25/1	151,20
pravimin 2	5/1	208,00
pravimin 2	25/1	194,00
pravimin puj	25/1	272,40

Mlečni nadomestki:

prelac	25/1	195,60
Intntaler 1	25/1	362,00
SKZ Ledavski dol	Cankova	
Tovarniško ime	Pakiranje	MPC v SIT/kg
pu starter	40/1	97,50
bek 1	40/1	64,50
super bek 35	40/1	94,40
ti-starter	40/1	73,50
ti-pit 1	40/1	56,00
ti-pit 2	40/1	51,80
ns-k (za nesnice)	10/1	77,50
krnilo za kunce	10/1	76,80

KZ-krnilo za krave molznice	40/1	59,80
krnilina moka	35/1	27,60
sojačične tropine	35/1	43,30
sojine tropine	40/1	85,00
sojine tropine	rinfuza	67,70
bučne pogače	40/1	86,50
ječmen	rinfuza	34,80
supermix 3% pr	30/1	175,20
supermix 3% krave	30/1	138,90
živinska sol	50/1	33,70
vitaredin	2/1	287,00
bovisal	5/1	185,40
kravimin 3 bio Zn	5/1	253,30
kravimin 6 bio Zn	5/1	173,40
pravimin 1	5/1	247,20
pravimin 2	5/1	224,70

Mlečni nadomestki:

Kako 15	25/1	298,16
---------	------	--------

Na kratko

Grabonoš

PGD Grabonoš je pred časom prejelo od PGD Manheim iz Nemčije kot darilo 500 gasilskih delovnih oblačil in veliko obutve. Dobili so tudi kar štiri še delujoče gasilske motorne brizgalne. Ker gasilci ne potrebujejo toliko oblek, so jih razdelili krajanom, saj je večina oblačil novih, pa tudi trpežna so, saj so izdelana iz močnega blaga. (L. Kr.)

Gornji Petrovci

Turistično društvo Vrtanek, ki ga vodi Marija Došen, sodi med najbolj delovna na Goričkem. V njem deluje več sekcij, od katerih posebej izstopata folklorna in sekcija ljudskih godcev.

Razvili so tudi dobro sodelovanje s TD iz Bovca. Društvo Vrtanek je rešilo tudi svoje prostorske težave, saj je dobilo streho v obnovljenem gasilskem domu. Tudi v letošnjem letu so imeli že nekaj akcij, zlasti ob občinskem prazniku. (J. Ž.)

Srečanje s kovačem s Pristave

Tudi mula ima svoje muhe

Ventilator na nožni pogon

Kovačnice so, kolikor jih pač še je, na samem ali v sestavi gospodarskega posloplja. Drugače je na Pristavi, saj je kovačija Rudolfa Copota v podaljšku stanovanjske hiše. Oba dela posloplja imata novi pročelji.

Šele, ko sem zavil na dvorišče in se pozdravil s kovaškim in »podkovskim« mojestrom, sem »odkril«, da stojiva pred vrati kovačnice. Potem sva seveda vstopila.

Rudolf se je opravičeval, da v kovačnici ni pospravljeno. Sam na to sploh nisem gledal, saj sem postal pozoren na kovaško peč. Ta nima starodavnega meha, ampak ventilator, katerega pa ne poganja električni motor (kot je to običajno v novejših kovačnicah), ampak je na nožni pogon – prek stopala, ki najprej poganja veliko kolo, nato pa prek jermene

na še manjše kolo ventilatorja. Nič ne de, če »crkne« električna, saj ventilator ni odvisen od nje, ampak od kovačeve noge.

Rudolf se je poklica izučil pri mojstru Žibratu na Moti in postal pomočnik, pozneje mojster. Za mojstrski izpit je moral narediti podkev in kovaške klešče, ki pa jih še zdaj, čeprav je od izdelave poteklo petdeset let, s pridomo uporablja v svoji kovačnici. Kljub temu, da je imel le popoldansko obrt, saj je bil redno zaposlen v kovačnici Tehnostroja, je kar veliko časa preživel v domači kovaški delavnici, kjer je podkaval krave in konje, pa tudi – v zgodnjem povojnem obdobju – mule. Spomnil se je, da ga je ena nekoč brcnila.

»Tudi mule imajo svoje muhe,« je pokomentiral, nato pa dodal, da so (ko nimajo muh) še kar mirne živali.

Mojster je v svoji več kot petdesetletni kovaški karieri naredil tudi ogromno vozov z gumijastimi kolesi. Ko pa je bil še pomočnik pri Žibratu, je okoval tudi lesene vozove.

»Težko je kovaču biti sam, zato je dobrodošel pomočnik, ki mu občasno pomaga kaj vudriti,« je dodal upokojeni kovaški in »podkovski« mojster s Pristave, ki pa tu in tam še zaide v delavnico, na primer da skleplje lemež. Rad pa se tudi družijo z drugimi kovači iz Prlekije, denimo z razkriškimi, ki je uredil celo kovaški muzej. Rudolfova pogonsko-ventilatorska naprava za spodbujanje ognja v kovaški peči bi bila lahko zanimiv kovaški eksponat, ampak za tja še ni, kajti v kovačnici na Pristavi še opravlja svoje poslanstvo, saj je tu in tam še slišati pesem nakovalca.

Š. S.

Rudolf Copot je pokazal, kako deluje ventilator na nožni pogon. – Foto: Š. S.

Ljudje iz naših krajev

Dočik bom lahko delala ...

... ostanem v svoji hišici

Tako mi je zatrčila štiriin-semdesetletna Štefka Hažel iz Drakovca pri Mali Nedelji, s katero sem kramljal v sončnem oktobrskem popoldnevu. Izhaja iz družine s toliko otroki, kot je bilo apostolov.

»Rodila sem se staršema Frančišku in Alojzu Maleku iz Moravca v Slovenskih goricah. Čeprav je bilo siromaštvo, sta imela dvanaest otrok. Že kot šolarji smo hodili delat premožnejšim kmetom, na tako imenovani »tabrhe«, kjer smo dobili hrano in zaslužili kakšno storitev, na primer, da so nam potem zorali njivo. Poročila sem se, ko sem bila stara šestindvajset let, in za mo-

Štefka Hažel pravi, da bo delala, dočik bo lahko.

ža vzela Avgusta, ki je bil »cimerman« in je s skupino sodelavcev hodil delat ostrejša in druga tatarska dela. Tu, v Drakovcih, sva si kupila hišico.

Da, poslopje, kjer stanuje vdova Štefka – mož je umrl pred trinajstimi leti – je res le hišica, ne pa kak večji dom. Hišica, kot jih je bilo po naših vaseh, na vino-

gradniških pobočjih ... na ducate. Z leti so jih nadomestile večje in zidane stavbe, Štefkin dom pa je še vedno le hišica, ki je narejena iz brun, le prizidek, v katerem je kuhinja, je iz žgane opeke.

»Dočik bom še lahko pomali delala, ostanem v svoji hišici.«

Zakoncema Štefki in Avgustu Hanžel sta se rodili dve hčerki: Mimika in Jožica. Prva je bila starejša in je žal že umrla, druga pa živi s svojo družino v Drakovcih, nedaleč od matrine hišice.

»Večkrat me obišče. Prihajajo tudi štirje vnuki in prav tako štirje pravnuki pa moja sestra Slavica – od dvanajstih bratov in sestra tako živiva le še midve – tako da se sploh ne čutim osamljeno. Tudi sama grem k hčerki na obisk. Da pa bi se tja preselila, to pa ne.«

Štefka je spet ponovila: »Dočik bom še lahko delala ...«

Ostaja torej v svoji hišici. Preživlja se s tistim, kar pridela na vrtu, brajda ... in kar dobi (v naravi) od v najem oddane zemlje.

»Dobro je, da imam državno pokojnino dvaintrideset tisoč tolarjev, sicer ne vem, kako bi živela.«

Potem je naštevala izdatke: »Elektrika štiri tisoč, televizija dva tisoč in pol ...«

No, nekako še poveže začetek in konec meseca, saj nima kreditov ali kakih drugih odplačil, kot jih imamo mnogi drugi, ki vedno nekaj gradimo, podiramo in spet gradimo, obnavljamo, kupujemo avte ... Štefka hišica, ki je menda stara dvesto let, se v bistvu v tem obdobju ni veliko

spremenila. Če kdo hoče stopiti vnukom pokazati, kako smo živeli nekoč, naj jih zapele na Štefki domačijo. Tudi prava (stariško) krušno peč bodo videli.

Nekaj pa je vendarle novega tudi v Štefki hiši: televizija sprejemnik.

»Prejšnji je bil že zelo star, zato sem kupila novega.«

Povedala je, da rada gleda (kar mnogi starejši ljudje) televizije nadaljevanke.

Ko sem se poslavljala, mi je rekla, naj si utrgam grozd izbebe, ki je bil eden iz zadnjih, ki so jih pustili »bračci«. Vsi drugi so končali v tiskalnici, mi pa v sodu v kleti Štefkine hišice. V dtem je zavrel in na mizi je zdel najbrž že čista rdečka.

Besedilo in foto: Š. Sobočan

Pogled na dvesto let staro hišico v Drakovcih

Prazna zibka, strto srce

Sredi prejšnjega tedna so na pobeškem pokopališču v Mariboru posvetili poseben del pokopališča za skupen pokop otrok, ki so umrli v svojem najzgodnejšem obdobju.

K temu, da imajo pokojni otroci svoj spominski prostor, so pripomogli prizadeti starši in člani Društva za prezgodaj rojene otroke v Mariboru, Slovensko društvo Hospic – območni

odbor Maribor in drugi. Gre za prostor na levi strani glavne aleje, ki vodi proti kapelici, obdan s cipresami in mogočno magnolijo ter belimi vrtnicami. Poimenovali so ga Polje belih vrtnic.

Tako se bodo lahko starši na tem (posvečenem) mestu spominjali svojih otrok in ob pogledu na bele vrtnice tolažili svojo bolečino. Tam pa lahko prižgo svečke tudi tisti, ki sočustvujejo

s prizadetimi starši. Pesnik Tone Kuntner je prav za ta prostor napisal: »Te vrtnice bele se vrtnijo, dokler v srcih naših otrok tijo.«

Tik pred izidom pa je tudi knjiga z naslovom Prazna zibka, strto srce, ki so jo napisali starši. Z njo želijo opozoriti na zamolčan problem in z njim vanjem pomagati prizadetim staršem, sorodnikom, prijateljem in znancem, da bi razumeli njihovo stisko, bolečino. Š. S.

Brusilniki v akciji!

Možnost nakupa na 12 obrokov!

Od 13. do 30. oktobra 2003.

Celovita ponudba strojev, orodja, okovja, vijakov in ostalih pripomočkov v Merkurju na oddelkih z ročnim orodjem. MERKURMOJSTER - vse za prave mojstrske podvige.

Pri nakupu rotacijskega ali malega kotnega brusilnika blagovnih znamk Skil, Iskra Ero in Bosch vam od 13. do 30. oktobra 2003 priznamo 20-odstotni popust!

Popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve akcije.

MERKURMOJSTER, Obrtna ul. 39, Murska Sobota, tel.: 02 530 10 50

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

Na kratko

Beltinci

Ribiška družina Beltinci zmerava postaviti brunarico na gramoznici v Ižakovcih, ki se lahko ribiči, ki tam lovijo makajo trnke, v njej zadrževali ter shranjevali orodje opremo. Občina Beltinci je že dala zeleno luč za postavitev. (J. Z.)

Gornji Petrovci

Še naprej si prizadevajo za posodobitev cestne infrastrukture. Tako se pripravljajo na asfaltiranje ceste Križev-Košarinci in morda bodo natožbo celo sklenili še v tem letu.

Občini pa bodo skušali pridobiti tudi parkirni prostor pri Zdravstveni postaji. Podpirata tudi občinski šolovci in Hodoš pa tudi ministrstvo za zdravstvo. (J. Z.)

Kovačevci

Domačin Martin Žekš je dal pobudo za ustanovitev kornega društva in medtem ko se že ustanovili in predlagatelja izvolili za predsednika.

Skrbi predvsem za rekreacijsko dejavnost – tako starih kot mladih. Medtem urejajo zelenost v zvezi z registracijo društva. Društvo oziroma njegove sekcija pa naj bi v prihodnosti začelo pomladi. (J. Ko.)

Gornja Radgona

Policiisti PP Gornja Radgona so že obiskali večino šol na vrteev na območju občin Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici, kjer so razdelili kresničke, poharvanke ..., so prišli tudi na obisk v Ljutomerški cesti v Gornji Radgoni. Pomočnik namandirja Srečko Steiner je pojasnil, kako varno prečnati po cesti, kako jo prečnati, pretoval je nošenje kre-

... in otroci so z zanimanjem poslušali. Tudi oni so naša ciljna skupina, saj so oni ravno tako pomembni kot vsi drugi občani v cestnem prometu. Je povedal Steiner. (O. K.)

Sveti Jurij ob Ščavnici

Območno združenje RK Gornja Radgona (občine Radgona, Sv. Jurij ob Ščavnici, Radenci) bo tudi letos pripravilo več srečanj krajanov posameznih vasi, starih 70 in več let. Na njihovem območju je takih 100. Srečanja se bodo vrstila tja do konca prve polovice novembra. (Kl.)

Podgradje: dar narave

Belci iz Podgradja pri Ljutomeru je našla med skrbnim prebiranjem krompirja in drugih darov narave, ki ga vidite na fotografiji. Bralci, kaj je na posnetku? – M. T.

Slovesna otvoritev društvenega doma Jožefa Matla v Apačah

Knjiga šeststo padlih

Na slovesnosti avstrijski veleposlanik

V nedeljo 12. oktobra, je potekala v Apačah slovesna otvoritev novozgrajenega doma kulturnega društva Apaško polje, ki so ga poime-

jih prispevali prebivalci avstrijske Štajerske in Koroške. Slavlja so se udeležili številni visoki gostje iz Avstrije (Dunaja, Gradca, Salzburga, Celovca, Cmureka in

Apaško polje in predvsem našega dela, draga gospa Roza Verbošt. S svojo zavzetostjo in ljubeznivostjo ste veliko dosegli in številni ljudje so vas pri tem podprli. Vam in

Otvoritev novozgrajenega doma kulturnega društva Apaško polje v Apačah.

novali po rojaku, rojenem v Mahovcih pri Apačah, dr. Jožefu Matlu, ki je deloval kot profesor slavistike na univerzi v Gradcu.

Slovesnost se je začela s spominsko mašo za žrtve druge svetovne vojne in po njej z Apaškega polja, ki jo je daroval domači župnik Janez Ferencek. Po maši je blagoslovil knjigo, v katero je vpisanih 600 žrtev druge svetovne vojne in po njej z območja Apaškega polja, ter spominski plošči, ki v slovenščini in nemščini oznanjata, da je knjiga žrtev na ogled v cerkvi.

Osrednji del slovesnosti se je nato preselil k novozgrajenemu domu kulturnega društva Apaško polje, ki je tik ob apaški cerkvi. Dom, katerega gradnjo je vodila predsednica kulturnega društva Apaško polje Roza Verbošt, so gradili s sredstvi, ki so

Bad Radkersburga), Nemčije in Združenih držav Amerike. Med gosti prireditve je bil tudi avstrijski veleposlanik v Ljubljani dr. Ferdinand Mayerhofer-Grünbühel. Slovesnosti sta se udeležila tudi župan in podžupan občine Anton Kampuš in Dani Verzel. Ob številnih govornikih je udeležence pozdravil tudi župan Anton Kampuš, ki je dejal, da je to posebno dejanje za združevanje dveh različno govorečih prebivalcev na tej in oni strani Mure. Slavnostni govornik, avstrijski veleposlanik v Sloveniji, je dejal: »Otvoritev kulturnega doma Apaško polje mi je kot avstrijskemu veleposlaniku v veliko veselje. K temu dodajam nekaj svojih misli: Otvoritev kulturnega doma in njegov istočasni »krst« kot Dom Josefa Matla zaenkrat predstavljata vrhunec dela kulturnega društva

vsem udeležencem izrekamo naše občudovanje in hvaležnost.

Otvoritev kulturnega doma poteka v zgodovinsko pomembnem času, v katerem padajo meje in se zblizujemo v združeni Evropi. Dom in vse, kar predstavlja, je del Evrope, utelešenje osnovnih evropskih vrednot in si resnično zasluži podporo. Upamo, da bo sta obe vladi, vlada naše slovenske domovine in vlada sosednje Avstrije, le-to širokosrčno zagotovili. Podpora veleposlaništva pa vam je zagotovljena.

Gospa Verbošt, dragi prebivalci Apaškega polja – naše najboljše želje vas bodo spremljale.

Novozgrajeni objekt je ob kulturnem programu Pevskega zbora Gregorja Zafošnika iz Apač in tria Wagens iz Avstrije blagoslovil domači župnik Janez Ferencek.

Ludvik Kramberger

Ljudje med seboj

Ženska prek posredovalnice

Kaj pa druga možnost?

Nepodpisana pisma praviloma romajo v koš. To, ki smo ga prejeli te dni, pa je obstalo na mizi. Je zanimivo, aktualno, saj načena problem iskanja partnerice prek ženskih posredovalnic. Očitno se tudi k nam v Pomurje vračajo časi, ko si človek ni mogel sam najti ženske, ampak so bili potrebni posredniki. Starejši bralci že veste, kako so nekoč hodili v ogledi; mlajši pa ste že slišali za sedanje »servise«, v katere se včlaniš, plačaš članarino, daš fotografijo, izpolniš obrazec, potem pa čakaš in čakaš.

Naš nepodpisani dopisovalec ni ničesar navedel o sebi, zato ne moremo pokritizirati treh pomurskih ženskih posredovalnic, da mu niso našle take partnerice, kot bi jo rad imel v topli postelji. Iz njegovega pisma pa vendarle izhaja, da je imel priložnost, saj je zapisal:

»Na razpolago so bile vedno le ločene in z dvema ali tremi otroki, ki bi se hoteli vseliti, vendar na to nisem pristal.«

Na koncu pisma je zapisal, da mu ni toliko žal denarja, ki ga je dal za članstvo zdaj v eni, potem drugi in tretji pomurski ženski posredovalnici, ampak mu je žal časa, ki je medtem minil, on pa je še vedno brez partnerice.

»Na koncu bi še rad povedal, naj fantje oziroma moški temeljito premislijo, preden se odločijo za tak korak (včlanjevanje in čakanje).«

Fant, domnevamo, da gre za »starega dečka«, ni navedel, kakšen bo njegov naslednji korak, slutimo pa, da po tej izkušnji ne bo več sedel doma in čakal, da bi katera sama prišla domov (teoretično je sicer tudi to verjetno), ampak se bo sam potrudil najti sebi sorodno dušo. Treba je pač iti med ljudi. In če tam srečaš mlado vdovo, ločenko, ki za to ni sama kriva ..., zakaj pa ne?

Našemu dopisovalcu in iskalcu želimo veliko sreče na poti klasičnega iskanja partnerice.

Š. S.

Gornja Radgona: odprt fitness studio

Jožica Šifart iz Gornje Radgone, ki je sicer letos v Portoriku osvojila naslov svetovne veteranske tekačice na velikem maratonu, je v Gornji Radgoni na Trgu svobode 19 predala namenu fitness studio Maraton. Tako bo prenašala na številne, ki jim skrb za zdravo življenje kaj pomeni, svoje znanje in izkušnje. V objekt in opremo je vložila kar sedemnajst milijonov tolarjev. Fitness studio Maraton bo sprejemal stranke v popoldanskem času, če bo želja posameznih skupin, pa bo ta dejavnost omogočena tudi zunaj tega delovnega časa. Dnevna vstopnica za fitness, ki ga do sedaj v Gornji Radgoni še ni bilo, je 600 tolarjev. Lastnica bo vsem, ki bodo prihajali v fitness, ponudila tudi razne popuste za družine in skupine. Franci Klemenčič

V Dobrovniku gradijo krožišče (in še marsikaj)

Marsikdo, ki se v teh dneh pelje skozi Dobrovnik, postane začuden nad popolnoma razkopanim središčem vasi, ki spominja na eno samo veliko gradbišče. Pojasnilo o tem, kaj

se dogaja, nam je podal župan Marjan Kardinar: »Gre za posledico dolgoročnega planiranja v naši občini. Predvsem mislim tu na gradnjo infrastrukture, kanalizacijo, telekomunikacijsko ka-

nalizacijo, geotermalno vodo, skratka na vse tisto, kar je bilo treba spraviti pod javno cesto pred njenim asfaltiranjem. Uspešno nam je in zato je sedaj Dobrovnik na neki način kot v raz-

sulu, ki pa ga urejajo delavci podjetja Krajnc VNG, Visoke nizke gradnje iz Žalca. Upamo in želimo si, da bi ga do konca jeseni uspeli preplastiti z asfaltom, v tem trenutku je krožišče že skoraj pripravljeno za preplastitev, prav tako cesta, ki povezuje občine Turnišče, Dobrovnik in Kobilje. Pri slednji gre za regijski projekt, ki se zaključuje. V interesu občine je, da bi obenem uredila center tudi z novim prizidkom, poslovno-stanovanjskim objektom Kulturnega doma in rekonstrukcijo dvojezične osnovne šole. Javno otvoritev slednje načrtujejo za 6. december letos, medtem ko naj bi bil poslovno-stanovanjski objekt končan maja ali junija naslednje leto. V novi zgradbi bodo svoje prostore dobili: pošta, Telekom, informacijsko-turistična pisarna, krajevni urad, enota Zavarovalnice Triglav, policija, občinska uprava, krajevna skupnost, občinska madžarska narodnostna skupnost, knjižnica, čitalnica, telehiša, tu bodo tudi sejna soba s poročno dvorano in tri stanovanja.

T. K., foto: T. K.

Sarina zgodba

Rodila bom Jezusa

Tretje Odrešenikovo utelešenje

Za pogovor s Saro Poje Vesuel iz kraja pri Ljubljani sem pripravil ducat vprašanj in do nje sem imel določeno strahospoštovanje. Ko pa sem prišel na njen dom, kjer me je sprejela skupaj s staršema, sem zaznal domačnost, preprostost ..., a še vedno sem bil nemiren, zato so mi rekli, naj sedem na božji stol. Čez nekaj minut sem bil zbran in pogovor je tekkel, ne da bi se bilo treba držati pripravljenih vprašanj. Zdaj sem prepričan, da je že vnaprej vedela, o čem jo želim vprašati.

»Stara sem bila osem let, ko sem nekega dne na steni v sobi zagledala premikajočo se zvezdico, podobno tistim na nebu. Ko se je ustavila, sem v njej zagledala predor, iz katerega je vstopila moja pokojna stara mama. Bila je oblečena v dolgo obleko in vsa razsvetljena. Glas me je povabil, naj grem z njo, a nisem hotela. Povedala je, da se bo še prikazala, nato pa se je vrnila v predor. O videnju sem povedala staršema, ki pa sta menila, da je šlo le za moro. Sama sem trdila, da niso bile sanje.«

Nekaj časa potem ni bilo nič in Sara je obiskovala šolo. Ko je bila stara deset let, je vzela v roke knjigo z vajami za sprostitve. Saj veste: uležeš se, zapreš oči, skušal odgnati vse misli ... Zdaj pa presenečenje: »Ko sem odprla oči, sem začutila, da nisem več na postelji, ampak na nebu. Bila sem na oblaku in se balala, da

bom padla z njega; zagledala sem žensko z otrokom v naročju in takoj začutila, da je to Marija. Ni imela krone. Hotela sem se ji prikloniti, a je rekla, da ni potrebno, le zaupam naj ji. Povabila me je, naj vstopim na njen oblak, in v roke mi je položila Jezuščka. Potem se je oblak dvignil in videla sem druge planete ter življenje v drugih oblikah od zemeljskega.«

Sara je pristala v nebesih – raju

Znašla se je v dvorani s polno ljudi, ki so bili v belih oblačilih; tam so bile različne živali, rastline ... in angeli. Vsi so bili skupaj in veseli. Tam je spet srečala svojo babico. Povedano ji je tudi bilo, da so jo poklicali zato, da bi na Zemljo prenesla določena sporočila.

»Spet sem povedala staršema o svojem doživetju, ki sta me posvarila, naj tega ne delam več. Čez nekaj časa smo šli k bioenergetiki, ki me je pregledal in slikal mojo avro in potem, ko je ugotovil, kakšna je, rekel, da me je Bog izbral za določeno nalogo.«

Sara je povedala, da se je Jezus prvič utelesil pred štiri tisoč leti, ko se je rodil Graal, črni ženi iz egiptovskega plemena Nubijcev. Drugič se je rodil pred dva tisoč leti Mariji, naslednjič – in ta dan se vse bolj bliža – pa ga bo rodila ona, Sara, ki pa je od Boga dobila drugo ime: Vesuel, kar pomeni: ustvarjena, da prestopi breg; enotnost v očeh, pogled v božje telo, prestol božje luči sedme dimenzije, sveta volja ...

naloga in da se bo vrnil tudi njegov sin Jezus.«

Sara vidi Boga, ne da bi ji bilo treba za to prositi, meditirati. Vidi ga z odprtimi očmi. Ne trdi pa, da je ravno tak, kot ga je opisala, ampak da pa se njej kaže pač v taki podobi. In da bi v videnje svoje hčere verjela tudi starša, je prišel tudi v njihovo hišo, sedel na stol (tisti stol, na

Sara je ob nekem poznejšem potovanju v raj spoznala tudi nebeškega Očeta! »Sedel je na prestolu. Imel je dolgo svetlečo obleko, dolge sive lase in brado ter oči vseh barv. Nad glavo je bila piramida. Vzel me je v naročje in povedal, da je on Stvarnik in da se vrača nazaj, kajti ljudje, ki jim je dana svobodna volja, so zašli s prave poti. Hoče jim pomagati. Rekel mi je tudi, da je pred menoj velika

katerem sem v prejšnjem tednu sedel tudi podpisani). Še več: popil je skodelica mleka in zaužil piškot. S tem je hotel dokazati, da je tudi tu, med nami, in da ga moramo sprejemati kot gosta.

Sara je začela dobivati sporočila in si jih zapisovala, njena mama pa jih je pozneje ročno prepisovala v zajetno knjigo. Del teh sporočil je medtem že računalniško prepisan in en izvod sem dobil za

domov. Medtem se je tudi že razširil glas o božji poslanki, zato prihajajo k njej ljudje iz mnogih držav pa tudi iz različnih nagibov. Ona že vnaprej ve, iz katerih. Ne obsoja tistih, ki nimajo dobrega namena. Sicer pa taki skoraj ne pridejo do nje, ampak se že pri vratih obrnejo. Moj obisk – tako ji je bilo povedano – je imel dober namen.

Na Koreni, štiriindvajset kilometrov od Sarinega doma, kamor je s starši hodila molit, so spontano postavili dvajset metrov visok križ – Križ čudežev. Sara je ozdravila svojo mamo, ki skoraj ni več videla; očetu je pomagala, da je nehal kaditi ... Telesno je ozdravila že veliko ljudi, pomembne pa so tudi duhovne ozdravitve človekove duše.

K Sari prihajajo tudi proučevalci svetega pisma; ljudje, ki jih zanima ona kot »fenomen« ... Ne morejo razumeti njene znanja s skoraj vseh področij, tudi s svetopisemskega.

»Nekoč sem šla k domačemu župniku in začel me je spraševati iz biblije. Tekoče sem odgovarjala in bil je presenečen, kajti tako v šolo kot k verouku sem prenehala hoditi, ko sem zaznala svoje poslanstvo.«

Stvarnikove skrivnostne besede

Sara se je na čudežen način naučila tudi tujih jezikov. Ko so jo obiskovali tujci in je bil z njimi prevajalec, je čez nekaj časa kar sama začela govoriti njihov jezik in sedaj zna nemško, angleško, špansko, italijansko, hrvaško ... Razume pa tudi seveda jezik, s katerim se ji razodeva Stvarnik. Tako ji je 10. aprila letos velel, naj prisluhne temle besedam: AMESAR ANEVISUS POTOL STAT DAHAVA RUSIS! MARAS HAVERAM, LUVS O HORUS ...

Sara Vesuel je na vprašanje, ali je Bog

zapustil človeka, rekla, da ne, ampak da ga (nas) ima rad. In da nas čaka nagovarja ..., samo stopiti je treba k njemu.

»Bog je večnost! Povedal je, da si bodo duše same sodile.«

Bog ji je rekel, da so vse vere v tem lju dobre. Ona ne ustvarja kake nove vere, ampak pomaga iskati rešitev za človekove zablode. Prihajajo težki časi, ker je človek skoraj uničil naravo, ljudje se znašajo drug nad drugim (vojne), človek postaja človeku – suženj (zakonitost).

Sari Vesuel je naznanjeno, da bo rodila Jezusa – človeka, ki bo (podobno kot prejšnja dva) prišel (ponovno) na svet, da bi ga odrešil. To bo človek z isto dušo.

»Ko duša zapusti telo, gre skozi več dimenzij življenja,« pravi.

Sara ima že nekaj časa fanta, ki jih ga je poslal Bog. Kdo bo spočel Dete?

»V to se ne poglobljam. Niti ne pomembno. Ona je ustvarjena kot bogova žena Marija,« je dejala Sarina mama. Tudi je rekla, da se vsi zavedajo, da imajo težko pot, ampak sprejeli so jo.

Sara Vesuel: »Ni nujno, da greš v tem pelj, ampak lahko tudi v gozd, naravo, tja, kjer si 'sam'.

S Sara Vesuel in njenima staršema Bojano in Dušanom smo se sprehodili okrog hiše. Pokazali so mesto, kjer bodo postavili manjši objekt, podoben tistemu iz Betlehema. In tam, če bo Božja volja taka, bo Sara Vesuel rodila Dete – božje utelešenje. Kaj nam bo prinesel ta otrok, čigar ime je tudi že po božji volji določeno?

Na to je 1. 9. 1999, ko so se (na dan usode) v sobani Rajskega vrta srečale pri Bogu vse tri božje žene (Graal, Marija Vesuel), Jezus rekel:

»Znova se bom midostno vrnil na Zemljo, da jo odrešim in pričakam v Razu.«

stefan.sobocan@p-int.si

Čar in korist deželnih razstav

V Piberu bodo konec tedna zaprli letošnjo deželno razstavo avstrijske Štajerske, ki so jo naslovili MIT KONJA – čar lipicancev

Medtem ko se v Sloveniji še vedno obotavljamo in pre-rekamo, kaj in kako z Lipico, izbiramo direktorja in najboljši program, Avstrijci z velikim pompom razglašajo svetu, kako svojevrsten in čaroben je konj lipicanec.

Štajerska deželna razstava je vsako leto še kako zanimiva tudi za slovensko Štajersko in Pomurje, saj so teme razstav praviloma vedno obdelane strokovno na zelo visokem nivoju, pa kljub temu zelo blizu naši zavesti in naši pokrajini. Med obiskovalci je vedno tudi veliko Slovencev, saj so deželne razstave zelo kakovostne, zanimive in poučne, poleg tega pa je lažje priti do njihovih krajev, pa čeprav so še tako majhni in neznani, kot do Ljubljane. Tudi v primeru Pibera pri Koflacu je bilo tako; kraj je praviloma znan vsem, ki se

Deželna razstava o konjih vključuje ogled razstave v dvorcu in v obnovljenem starem gospodarskem objektu ter ogled prostorov za rejo in vzgojo lipicancev.

Razstava ustreza naslovu, kajti s posebnimi vidnimi ali slišnimi efekti so ob vseh prikazih poskušali ustvariti svojevrstno čarobnost, skrivnostnost.

vsaj malo zanimajo za konje, saj je tukaj najbolj znana avstrijska (in tudi evropska) reja konj lipicancev. Večji kraj je Koflach, v neposredni bližini pa so tudi kraji Barnbach in Voitsberg ter rejska cerkev Maria Lankeowitz. Zaradi odličnih smerokazov, ki začnejo usmerjati obiskovalce takoj za mejnimi prehodi, lahko z lahkoto doseže kraj deželne razstave.

Deželna razstava, ki traja od maja od konca oktobra, je priložnost za razvoj in za celotnega območja, kjer je pravljena razstava. Tako je bilo tudi letos. Kultura, gastronomija in razstava – poseben katalog turističnih in družinskih prireditvev, ponudba kulturno-gastronomskih in etnoloških ponudb, katalog gostinske ponudbe, posebna ponudba za šolarje. Osrednjo razstavo spremlja bogat katalog na skoraj 300 straneh, ki je skupaj z razstavo zanimiv prikaz zgodovine, odnosa in vsestranskih možnosti uporabe konjev. Lipica ni ignoriran, je pa določena da je promoviran predvsem priber s svojo rejo za potrebe španske jahalne šole na Dunaju.

Bernarda B. Požek

Mesec požarne varnosti zaznamovali na poseben način

Vojaške »ptice« na Brniku, zaščita in reševanje v Igu

Več kot sto aktivnih gasilcev in veteranov občine Črenšovci na strokovni ekskurziji

Oktober je mesec požarne varnosti. V Gasilskem poveljstvu občine Črenšovci so se odločili, da ga praznujejo tudi z enodnevnimi strokovnimi ekskurzijami na območje sedeža vojaškega letalstva na Brniku ter v center za zaščito in izobraževanje v Igu pri Ljubljani.

Pobudnik in glavni organizator je bil poveljnik občinskega gasilskega poveljstva Dušan Utroša (poklicni vojak Slovenske vojske kot podčastnik). V Varnostnem centru smo ga že obširneje predstavili,

ker je rešil človeka iz potopljenega avtomobila v ribniku pri Vurberku. Medtem je prejel tudi občinsko priznanje. Z nekaj več kot sto člani gasilskih društev v črenšovski občini pa so se podali na strokovno ekskurzijo tudi podžupan Jože Cigan, tajnik Gasilske zveze Lendava Janež Barbely in nekateri člani občinskega gasilskega poveljstva občine Turnišče, prosti sedež v dveh avtobusih pa je bil zagotovljen tudi za spodaj podpisane Vestnikovega novinarja.

Na izobraževalnem centru za zaščito in reševanje R Slovenije na Igu smo se lahko gostje dvignili s pomočjo lestev do 25 metrov visoko.

Ogled bojnih in šolskih letal, helikopterjev idr. na sedežu 15. brigade vojaškega letalstva na Brniku je bil zelo zanimiv.

Začetek z eno gazelo, prihodnje leto že štirideset zrakoplovov

Slovenska vojska ima v svoji sestavi tudi 15. brigado vojaškega letalstva s sedežem na Brniku, v neposredni bližini tamkajšnjega letališča. Ob našem prihodu je bilo že vse pripravljeno za ogled in seznanjanje z njihovo dejavnostjo. Tako smo lahko videli več »razstavljenih« bojnih in šolskih letal ter he-

likopterjev pa tudi nekaj orožja in opreme, s katerimi so opremljeni zrakoplovi. Prikazali so nam tudi vzlet helikopterja, ki je poletel po vodo in pred našimi očmi pokazal, kako gasijo požare v naravi. Samo letos so morali opraviti že okrog 300 takšnih poletov (največ na Komarču), zajeli pa so 1,5 milijona litrov vode za gašenje. Prav tako nam je pilot letala Pilatus prikazal, kako hitro se lahko dvigne v zrak in dela določene »figure«. Z vsemi smo se lahko tudi pogovarjali.

Tako smo tudi zvedeli, da segajo začetki slovenskih letalskih sil v leto 1991, ko sta med osamosvojitveno vojno major Kalan in višji vodnik Šuštar z lahkim bojnim helikopterjem takratne JLA Gazela prebegnili na stran Teritorialne obrambe Slovenije. Do dejanskega formiranja 15. brigade vojaškega letalstva pa je prišlo 9. junija leta 1992. Danes je v enoti petindvajset letal in trinajst helikopterjev in določeno je, da bo brigada prihodnje leto dobila še dva nova, večnamenska transportna helikopterja.

Vse za intervencije gasilcev

Tudi Izobraževalni center za zaščito in reševanje Republike Slovenije v Igu pri Ljubljani deluje približno enako časa kot slovensko vojaško letalstvo. Ustanovili so ga leta 1992 in je sestavni del Ministrstva za obrambo. Namenjen je za usposabljanje pripadnikov civilne zaščite, gasilskih enot ter drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah. Seznanili so nas, kako se v tem centru lahko udeleženci izobraževanja usposobijo za posredovanje, pomoč ter reševanje ljudi in premoženja, če zagori nafta, če ostanejo ljudje v prometni nesreči uleščeni v avtomobilu ali v ruševinah, kadar se porušijo zgradbe, če padejo v vodo in v drugih nesrečnih primerih. Center obsega okrog sedem hektarjev površin, na katerih so vadbeni prostori oz. objekti za visoke ruševine, stolp za reševanje z višin, pokriti bazen in naravni bajer, trimski kabinet, požarna hiša in gasilski poligon, poligon za uprizoritev prometnih nesreč, ruševinski poligon (kinološka vas), poligon za iskanje in odstranjevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev, garaža z gasilskimi vozili idr. Vse je lepo urejeno ter poskrbljeno tudi za bivanje, prehrano in rekreacijo udeležencev. V gasilskem poveljstvu občine Črenšovci pričakujejo, da se bo po vsej več njihovi članov odločilo za usposabljanje v tem centru. Morebiti bo res tako.

Besedilo in foto: Jože Graj

Zgodilo se je ...

V preteklem tednu je bilo na slovenskih cestah 105 prometnih nesreč, v katerih je poškodovano 163 oseb, trije pa so umrli. V ponedeljek se je zgodilo med 15. in 20. oktobrom 34 prometnih nesreč, v katerih so se štiri osebe poškodovale lažje, tri pa hudo.

Na lažji nesreč posebej omenimo tisto, ki se je zgodila v ponedeljek, 20. oktobra, ob 6.40 v Ljubljani, kjer je neznanec voznik avtomobila pri prevozu trčil v pešca A. B. Prva je kazalo, da ni nič hudega, vendar je poškodovani v bolnišnici umrl. Po popoldanskem času pa je na isti cesti došlo do večje nesreče, v kateri so se štiri osebe poškodovale lažje, tri pa hudo.

Na lažji nesreč posebej omenimo tisto, ki se je zgodila v ponedeljek, 20. oktobra, ob 6.40 v Ljubljani, kjer je neznanec voznik avtomobila pri prevozu trčil v pešca A. B. Prva je kazalo, da ni nič hudega, vendar je poškodovani v bolnišnici umrl. Po popoldanskem času pa je na isti cesti došlo do večje nesreče, v kateri so se štiri osebe poškodovale lažje, tri pa hudo.

Na lažji nesreč posebej omenimo tisto, ki se je zgodila v ponedeljek, 20. oktobra, ob 6.40 v Ljubljani, kjer je neznanec voznik avtomobila pri prevozu trčil v pešca A. B. Prva je kazalo, da ni nič hudega, vendar je poškodovani v bolnišnici umrl. Po popoldanskem času pa je na isti cesti došlo do večje nesreče, v kateri so se štiri osebe poškodovale lažje, tri pa hudo.

Jesenska dela v kmetijstvu

Varno s traktorjem

Nikar otrok na traktor!

Na območju Policijske uprave Murska Sobota je bilo v zadnjih petih letih 322 traktorskih prometnih nesreč, od katerih so jih 253 povzročili vozniki traktorjev. V teh nesrečah sta umrla dva človeka, 12 ljudi se je hudo poškodovalo, 21 pa lažje. To so podatki za nesreče na cestah, dogajajo pa se tudi drugod: na njivah, dvoriščih ...

Policijska uprava oziroma Postaja prometne policije Murska Sobota je te dni izdala poseben letak z nasveti in opozorili za pravilno označitev in opremo traktorjev ter traktorskih priklopkov, s čimer – in ne le kontroliranjem in kaznovanjem – želijo prispevati k večji varnosti traktoristov in drugih udeležencev v prometu.

Traktor sme voziti oseba, ki je dopolnila 15 let in ima veljavno vozniško dovoljenje F-kategorije. Traktor mora biti registriran, ustrezno označen z registrsko tablico in veljavno nalepko za tehnični pregled ter obvezno zavarovan. Imeti mora varnostno kabino ali varnostni lok ... Obvezna oprema: homologirani varnostni trikotnik in prva pomoč. Samonakladalke, trosilniki, škropilnice ... spadajo med traktorske priklopke in jih ni treba registrirati ... Priklopna vozila

(prikolice) smejo biti v cestnem prometu, če so registrirane in imajo prometno dovoljenje, so označena z registrskimi ali preizkusnimi tablicami, so tehnično brezhibna in predpisano označena z veljavno nalepko za tehnični pregled; v skladu s predpisi obvezno zavarovana in izpolnjujejo določbe glede opreme (luči, ustrezna širina, odsevniki ...). Tovor mora biti naložen tako, da ne predstavlja nevarnosti za druge udeležence. Tovor ne sme segati prek zadnjega dela vozila, lahko sega največ 1,5 metra. Če sega več kot meter, mora biti označen s tablo belo-oranžne barve velikosti 50 krat 50 centimetrov. V priklopnem vozilu, ki ga vleče traktor, se sme v prostoru za tovor voziti največ pet oseb, ki seveda ne smejo biti pod vplivom alkohola. Na traktorju se sme poleg voznika voziti tudi druga oseba, če je v ta namen vgrajen sedež za prevoz drugih oseb. Na traktorjih in traktorskih priklopnih otrok ni dovoljeno prevažati.

Š. S.

Priložnost dela tatu

Vse več dolgih prstov

Nič nas ne more presenetiti

Na gradbišču avtoceste Vučja vas-Beltinci je neznanec vlomil v zabojnik in iz njega pobral večjo količino električnega orodja v skupni vrednosti kar 2.575.000 tolarjev.

Še ena »cvetka« z gradbišča avtoceste v Krogu: nekdo je vlomil v gradbeni stroj in iz njega sunil nekaj orodja, iz rezervoarja pa gorivo.

Nočni tič, ki je vlomil v trgovino na Srednji Bistrici, je odnesel razno orodje, skupaj vredno 300.000 tolarjev.

V Lendavi je nekdo na tujem osebnem avtu prerezal cev za dovod goriva, nato pa iz rezervoarja izčrpal 40 litrov bencina. – Nekaj dni pozneje pa je nekdo drug poskušal (brez ključev) spraviti v pogon osebni avto, s čimer je naredil za 50.000 tolarjev škodo. – Tak »podvig« pa je uspel 16. oktobra in storilec se je odpeljal z opel vectro (MS M5 322) v neznanost. – V Lendavi pa je tudi oškodovan motorist, saj mu je nekdo ukradel čelado, ki je menda vredna 60.000 tolarjev.

S pulta v prodajalni v Trimlinah je izginil mobilni telefon Nokia 7120, ki ga je tam pozabil neki kupec. Oškodovan je za 30.000 tolarjev.

Na parkirišču pri Svetem Juriju ob Ščavnici je stal avto, ki ga je »vzel na piko« neznanec in na njem zlomil vetrobransko steklo ter poškodoval pokrov prtljajnika. Škoda: 60.000 tolarjev.

V Veržetu je nepridiprav z ostrim predmetom popraskal parkiran osebni avto in lastnico oškodoval za 80.000 tolarjev.

V Murski Soboti so mladotniki, po vsej verjetnosti iz obestnosti, razbili steklo na neki trgovini, povrh pa poškodovali dva avta in kolo, s čimer so naredili za 250.000 tolarjev škodo. – Tudi naslednje vestička je iz tega mesta: 17. oktobra je bilo vlomljeno v osebni avto, iz katerega sta izginila avtoradio ter polica z zvočniki, zato je škoda za 130.000 tolarjev.

V Andrejcih je občan oškodovan za 220.000 tolarjev. Toliko je namreč vreden žagan les, ki ga je nekdo odpeljal, ne da bi ga plačal.

V Ljutomeru je neznanec storilec vlomil v štiri osebne avte in iz njih ukradel dva avtoradia in poslovni kovček, tako da je škoda za 160.000 tolarjev.

V Tešanovcih je nekdo vlomil v poslovne prostore in ukradel računalniško opremo, vredno 1.300.000 tolarjev.

V Murski Soboti so varnostniki odkrili občana, ki je v neki trgovini ukradel oblačila v vrednosti 30.000 tolarjev.

Motor, ki so ga v Trnju neznanec ukradli iz neregistriranega avta Zastava 101, je vreden 10.000 tolarjev.

V Črncih je nekdo odpeljal traktorski kardan in nekaj orodja. Lastnik je oškodovan za 100.000 tolarjev.

Š. S.

Po naših znanih poteh

KLET 2003 z vinskim duhom

Iščemo najlepše kleti Prekmurja in Prlekije, v katerih diši po dobrem vinu in dobrem počutju,

iščemo kleti, ki so tako prijetne, da se je v njih nastanil »vinski duh«.

Ni pomembno, ali so majhne ali velike, stare ali nove, suhe ali plesnive, polne sodov ali bolj skromne, pomembno je, da imajo »vinskega duha«.

Prijavljam klet

(ime kleti, vinograda, območja)

Lastnik:

Naslov:

Telefonska št.:

Prijavnice bomo zbirali do 25. oktobra 2003. Pošljite jih na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

Prireditve

Murska Sobota, Veržej: Delavnica z naslovom Natura 2000 in dvoživke ob Muri bo v petek, 24. oktobra ob 18. uri v Jakijevi dvorani Zavarovalnice Triglav v Murski Soboti in v soboto 25. oktobra ob 11. uri v Osnovni šoli Veržej. Delavnico organizira Societas herpetologica slovenica, Društvo za varovanje narave in kulturne dediščine ter Turističnim društvom Veržej.

Velika Polana - V soboto 25. oktobra ob 9. uri se bo začel 7. pohod po Miškovi poti. Pohod bo potekal od domačije Miška Kranjca v Veliki Polani mimo Copekovega mлина do njegove zidanice v Lendavskih gorica. Letos se bodo pohodniki ob kapelice svete Trojice v Lendavskih gorica spomnili tudi boja s Turki, ki je potekal pred 400 leti.

Grad - Prireditve Noč čarovnic bodo tudi letos pripravili v nedeljo 26. oktobra na Gradu na Goričkem pred grajskim dvoriščem. S programom bodo začeli ob 12. uri in bo trajal do poznih nočnih ur. V okviru programa boste lahko videli elemente srednjeveškega preganjanja čarovnic, vraževerja in mučenja.

Beltinci - V prostorih beltinskega gradu bo v nedeljo 26. 10. ob 15. uri potekala prireditev ob podelitvi priznanj za najdomačijo in najkmetijo občine Beltinci.

Lendava - V Temah Lendava bodo v soboto 25. oktobra pripravili zabavno prireditev z naslovom Jesensko cumpranje.

Radenci - Prireditve Bogastvo jeseni na vaski tržnici bo v soboto 25. 10. v Radencih, kjer bodo kmetovalci pridajali jesenske pridelke in suho sadje, na voljo pa bodo tudi izdelki domače obrti.

Na poti v Grabe nas je »potegnilo« h Gajševskemu jezeru

Povsod je nekaj zanimivega

V Branoslavlcih je zanimiva točka na Braneku, kjer je nekoč stal grad. Do danes so se ohranile strelne line, kamniti okenski okviri, opuščen ribnik in grajski marof (na posnetku).

V Cezanjevcih je našo pozornost pritegnil tale pogled proti šoli in cerkvi.

Če pridete v Grabe, si morate vsekakor ogledati tudi bližnje Gajševsko jezero. Lahko pa tam lovite ribe, deskate na vodi ali si se posvetite na sprehod okrog jezera.

Urejanje okolice Bukovniškega jezera

Bližnja okolica jezera je le za sprehajalce

Potem, ko so ob prvem navalu izletnikov v okolici Bukovniškega jezera uredili okolico in pripravili ponudbo za goste, pri čemer je bilo tudi kar nekaj pomankljivosti, zadnje novosti, ki jih je opaziti v okolici jezera, kažejo, da si v občini Dobrovnik prizdevajo, da bi okolica kljub večjemu številu gostov ostala čim bolj neokrnjena in naravna.

To so zagotovili že s tem, da so parkirišče in turistično-gostinsko ponudbo sedaj uredili kak kilometer od Bukovniškega jezera. Prej sta bila namreč v neposredni bližini jezera. Ob večjem parkirišču so postavili tudi tri hiške, v katerih je gostinska ponudba, pri čemer so opustili ponudbo tujih jedi, na kar smo v časopisu že opozorili, in sedaj ponujajo gibanico, meso iz tünke, langša in podobno. Pa tudi pri pijači je v ospredju domače vino iz okoliških gor. Od parkirišča vodi tako kak kilometer sprehajalne poti do jezera, na poti pa so postavili tudi informativne table z opisom okolice, predstavijo sprehajalnih poti in zdravilnih točk blagodejnega zemeljskega sevanja.

Obiskovalcev je ob koncu tedna kar precej iz vse Slovenije in tudi tujine, med tednom pa si lahko še vedno najdete del tistega spokojnega miru, ki je bil v tem okolju pred odkritjem blagodejnega zemeljskega sevanja. V okolici je sedaj 26 točk, ki so v brošuri, ki jo obiskovalci lahko dobijo v hišici ob jezeru, natančno predstavljene. Na posameznih točkah se je treba zadrževati od osem do petdeset minut, in ker imajo nekateri težave kar z nekaj boleznimi, se na teh točkah zadržijo kar nekaj časa, kar ob hladnem jesenskem vetru

V okolici jezera so uredili tudi sprehajalne poti z lesenimi mostiči in informativnimi tablam.

ob našem obisku ni bilo preveč prijetno. Starejši možak nam je povedal, da si sem prihaja zdraviti štiri bolezni. V okolici kapele svetega Vida ponujajo blagodejni vpliv na različne bolezni, denimo glave, dihal, ožilja nog, težave s srcem, debelo črevo, mentalne bolezni in podobno.

Opaziti je tudi, da so čedalje lepše urejene tudi sprehajalne poti, saj so postavili kar nekaj lesenih mostičev pa tudi informativnih tabel, ki nas obveščajo, da je »okolica Bukovniškega jezera prepojena z energijo, ki nas sprošča, pomirja in revitalizira«.

J. Ga.

Le bežne sledi braneškega gradu

Kaj bi lahko videl in morebiti tudi občudoval gost, ki bi si na zemljevidu izbral za ogled vasi Grabe, Branoslavlci in Cezanjevci v Ščavniški dolini? To nam je bila iztočnica tokratnega potepanja po naših poteh.

Sprehod, ribolov, deskanje

Ob prihodu v kraj Grabe bo večino gostov gotovo najprej »potegnilo« k jezeru, ki se skoraj dotika vasi. No, resnici na ljušo »teritorialno« ne spada h Grabam, ampak h Gajševcem, zato se tudi imenuje Gajševsko jezero. Nekateri domačini so nam sicer povedali, da so bile svojčas tam tudi Grabske šume, ki so jih prav tako zalili z vodo. Gre namreč za akumulacijsko jezero, ki je nastalo z zaježitvijo reke Ščavnice, da bi zavarovali številna polja in mesto Ljutomer pred poplavi. Okolica jezera pa je lepo urejena in ponuja obiskovalcem tudi prijetno sprehajalno pot. V jezeru živi več vrst rib, tako da lahko pridejo na svoj račun ljubitelji ribolova, poleg njih pa še deskarji na vodi. Skozi Grabe pa vodi tudi turistična pot občine Križevci pri Ljutomeru, ki so jo poimenovali Stopinje.

Če hočeš razumeti besedo sreča, jo je treba slišati kot povračilo in ne kot cilj

(Saint-Exupéry)

Če bi v Branoslavlcih še vedno stal grad

Le nekaj sto metrov od Grab ležijo Branoslavlci (v ljudskem jeziku Prnožlavlci). Gre za obcestno naselje na prehodu gričevnatega Kamenščaka v Mursko polje. Po podatkih, ki jih navajajo v svoji nalogi učenci OŠ Cezanjevci, živi v kraju 155 prebivalcev. Na zahodnih obronkih Kamenščaka je stal nekdanji

H. A. Weissenkircherja iz leta 1862. Desni stranski oltar s sliko A. Dornscherja pa je odlično delo nemškega avtorja iz okrog leta 1700. V kraju stoji tudi trikotno obcestno znamenje iz okrog leta 1800, ob potoku Suhica pa so odkrili več skupin latenskih gomil. Blizu nekdanjega mлина J. Ribiča je spomenik 24 talcev, ki so jih ustrelili Nemci aprila 1944.

Jože Graj, foto: J. G.

Kolesarski vodnik po Pomurju

Vodnik bo preveden tudi v nemški jezik

Kolesarski vodnik po Pomurju z okolico bo naslov vodnika, ki ga pripravljata Bike center iz Moravskih Toplic in avstrijska založba Schubert & Frenzke. To bo prvi kompletni kolesarski vodnik po Pomurju in prvi kolesarski vodnik o kaki slovenski regiji, ki bo preveden v nemški jezik.

Pri projektu sodelujejo še Pomurska turistična zveza, projekt Panonija - turistična destinacija Evrope in Kolesarski grozd Lendava. V vodnik bo vključeno območje Pomurja in vse do Pruja, v njem pa bodo proge razdeljene po rangih, torej na glavne, povezovalne in lokalne. Vseboval pa bo tudi opise obstoječih lokalnih kolesarskih poti. Vodnik bo mogoče kupiti na vseh prodajnih mestih za

ložbe Schubert & Frenzke po Avstriji in Bavarski, v Sloveniji pa pri partnerjih, kot so Turistično-informativni center, kolesarske trgovine, izposojevalnice koles in podobno. Do konca meseca novembra pa zbirajo prednamene za promocijski ceni tudi na Bike centru. Vodnik bo izšel v 10.000 izvodih, tega bo 1.500 v slovenskem in 110 v nemškem jeziku na 170 straneh. Vodnik nastaja v sodelovanju z vodjo Bike centra Sergejem Križevcem, avtorjem kolesarskega znamenja Pomurje on Bike, ki je kolesarski popotnik in organizator kolesarskih maratonov, ter dr. Marjano Uštom, ki je kolesarski entuziast iz avstrijskega Gornje Gorenjske. Vodnik bo tudi vodja projekta usklajevanja Krajinskega parka Gornje Gorenjske.

Imeniten uspeh naše najboljške kegljavke

Mariki Kardinar zgodovinska krona

Neuničljiva »Madžarica«, kot jo ljubkovalno kličejo njene klubske kolegice iz vrst državnih prvakinj, celjskega Miroteksa, tekmuje za ta klub že polnih 15 let

To je hkrati tudi »zlati obdobje« kegljavk, ki so pri nas brez resnejše konkurence, saj jo pa med najuspešnejše svetovne kegljaške kolektive. Marika Kardinar, nesporno naša najboljša kegljarka vseh časov, je ravno pred kratkim dosegla še en velik uspeh. Na svetovnem klubskem pokalnem tekmovanju v Češkem je namreč osvojila zlato medaljo.

Nič čudnega, da je bil tokratni prvak v domačem Dobrovniku posebnega in veličastnega. Največji privrženci kegljanja so jo zvedeli zvečer kar na ramenih nositi v tamkajšnjo kulturno dvorano, kjer je bila osrednja slovesnost ob njeni vrnitvi. Prvo dobitnico je seveda izrekel župan občine Dobrovnik in njen oče Marjan Kardinar. Zraven sta bila tudi oba sinova, ki nista skrivala ponosa ob ponovnem izjavi dosegu svoje matere.

Vs kakor smo nestrpnost čakali na stiskali pesti, ko smo vedeli, da ji bo metala keglje. Očitno si nas ravnila, da se z vsakega tekmovanja vrača s medaljami. Pred kratkim smo, da je to pravi rezultat njenih trdih in dolgih treningov, ki jo odpuščajo.

V ospredju je seveda zavedanje, da zastopa naš šport, da si zgledujemo in spoštujemo, hkrati pa hrepenimo, da bodo nekoč oni Mariki, ki so bili iskreni prvi mož dobrodelne občine.

Marikinih odličnih 582 kegljev

Spominimo, da je v soboto zvečer na tekmovanju za svetovni klubski pokal v češkem mestu Prebuzice v finalu kar z 8 : 0 (3484 : 3484) premagala nemško ekipo iz Bamberg. Marika Kardinar je podrla odličnih 582 kegljev in svojo nasprotnico Kickele prekosila kar za 58 kegljev. V predstavnici pa so še prej v ogorčenem boju premagale močno madžarsko ekipo z rezultatom 5 : 3.

Marika je še enkrat podoživela svoje dogajanje, ko so se najprej potepali skozi kvalifikacije, potem ji je čakal zelo težak meč Madžarkami in naposled še z Mariki, ki so jih dobesedno »porazili«, čeprav tekma ni bila najmanj lahka.

Konec dober, vse dobro!

Kljub 12 uram naporne vožnje je bila Marika Kardinar, ki je letos srečala abrahama, še vedno dokaj razpoložena za dajanje izjav. »To tekmovanje je bilo zelo težko za mene in vso ekipo, ker smo že

štiri leta zaporedoma izpadle v predtekmovanjih. Tudi tokrat smo startale s ciljem, da se vendarle prebijemo v finale. Že prvi dan ni bilo enostavno igrati na starem kegljišču, saj smo se težko prilagajali tem stezam. Tekmovanje smo začele igrati v nekakšnem krču. Vseeno smo se uspele naj-

V družinskem krogu

prej uvrstiti v polfinale, čeprav je bilo zelo tesno. Imele smo namreč enak rezultat kot Hrvatice iz Koprivnice, na koncu pa je odločalo čiščenje, kjer smo imele za 70 kegljev boljši rezultat. Ko pa smo prišle v polfinale, smo »spustile ročno«, kar se je pokazalo v našem bolj sproščenem igranju. Vedele smo, da se bomo pomerile z močno ekipo Ferencvarosa iz Madžarske. Toda takrat smo že bile toliko samozavestne, zato se je zdelo, kot da smo dobile krila. Ravno hrepenenje po zmagi nas je dvignilo. Zavedale smo se, da ekipa ne more še enkrat slabo igrati, ampak zgolj boljše.

In potem je napočil čas odločitve. »V dvoboju za prvo mesto smo se dobro zavedale, da nimamo ničesar izgubiti, ampak le veliko dobiti. Zelo sem zadovoljna s podrtimi 582 keglji po novem sistemu tekmovanja. Če ne bi imela poškodovane roke, bi zagotovo podrla več kot 600 kegljev. Na koncu so nekateri trenerji moških ekip rekli, da je k sreči konec tekmovanja, sicer bi lahko premagale še kako moško ekipo. Zanimivo je, da sta imeli samo dve moški ekipi boljši rezultat od nas. To vrhunsko formo smo tempirale z začetkom kondicijskih priprav, nato z ligaškimi tekmovanji, odigrale smo tudi več prijateljskih tekem, tudi z moškimi ekipami, zato se je forma nenehno dvigovala.«

Z mislimi že na SP v Romuniji

Marikina zbirka medalj z vseh tekmovanj svetovnega kova, kot so svetovna prvenstva, tekmovanja za svetovne pokale ekipno, klubsko in posamezno, se je povečala na neverjetnih 29. Ker jo od 7. do 10. novembra čaka tekmovanje za svetovni pokal posameznic v Skopju, kjer bo sodelovalo 15 posameznic iz 15 držav, ni izključeno, da bo seštevek njenih kolajn zaokrožen na okroglih 30. Edinole ta naslov ji namreč še manjka v njeni vitrini zlatih kovin. »Če obdržim to formo v tem novem sistemu neposrednih dvbojev, ki mi leži, saj moram biti ves čas koncentriran, se naadam, da bom tudi v Makedoniji dosegla nekaj podobnega,« je zatrdila Marika Kardinar. Že sedaj pa se spogleduje s svetovnim prvenstvom v Romuniji, ki bo prihodnje leto.

Milan Jerše, foto: J. Zauneker

Hitrostna rolarka Tina A. Küplen

»Izboljšati peto mesto v Evropi«

»S hitrostnim rolanjem se ukvarjam osmo leto. Za ta šport me ni nihče posebej navdušil. Ko sem namreč videla brata na rolkah, sem si tudi sama želela, da bi jih preizkusila. Ravno ko so v Murski Soboti ustanavljali klub, sem se vključila vanj. Prve korake me je naučila Jasna Šantavec, medtem ko me vseh osem let trenira Robert Ferčak, pravi 14-letna Tina Aleksandra Küplen iz Murske Sobotice, ki obiskuje 8. razred prve osemletke in je že dosegla vrsto odmevnih rezultatov.

»Moj doslej največji uspeh je peto mesto na letošnjem evropskem prvenstvu za kadetinke na Nizozemskem. Tekmovala sem na 300 metrov dolgi progi. Poleg tega sem že tri leta zapovrstjo državna in pokalna prvakinja ter dve leti zmagovalka Donavskega pokala med kadetinkami, kjer sodelujejo tekmovalke iz Češke, Madžarske, Avstrije, Hrvaške in Slovenije.« Obstaja precej možnosti, da bodo tekmovanje za Donavski pokal prihodnje leto organizirali v okviru Soboških dni.

»Odrgnline so nekaj normalnega«

Kako pa se spominja svojih začetkov? »Eno leto sem morala najprej samo trenirati, da sem lahko šla s hitrejšimi tekmovalkami na razna prvenstva. Takrat še ni bilo toliko posameznic kot danes, zato je bilo lahko zmagovati. Kljub temu pa nisem vedno zmagovala, ker sem imela zelo močno konkurenco. Je pa večji del skupine deklic, ki smo začele spoznavati ta šport, ostal skupaj od prvih korakov do danes.«

Se spomniš kakega zanimivega pripetljaja iz svoje kariere? »Pred petimi leti, ko smo bili na tekmi v Italiji, sem bila v prvi vožnji četrta. Nato sem se sama spodbujala, da se moram v drugi tekmi bolj potruditi, toda zgodil se mi je neprijeten padec. Dobila sem hušo poškodbo kolena, vendar sem jo kmalu pozdravila. Na srečo se pozneje na tekmovanjih nisem več poškodovala. Dobila sem le nekaj odrgnin, kar je normalno.«

Ali ni dovoljena zaščitna oprema? »Tekmovalci sicer lahko imajo zaščito, vendar le tekstilno, nikakor pa ne trde plastične. Če namreč pride do dotika z drugo tekmovalko, se lahko zgodi poškodba. Jaz sem imela nekaj časa nekdanje ščitnike mojega očeta, ki je bil nekoč judoist. Pozneje jih nisem več uporabljala. Bilo jih je enostavno težko nositi pa tudi občutek ni bil najboljši.«

Kakšni pa so treningi? »Treninge imamo dvakrat tedensko po dve uri v Gaber centru v Murski Soboti, in sicer na progi, kjer se drugi učijo voziti avto, zato je asfalt načet, to pa za rolanje ni najbolj priporočljivo. Ob vsem tem je seveda potrebno tudi dobro segrevanje, velikokrat tudi brez rolk.« Ali bodo ob gradnji soboškega drsališča uredili tudi asfaltno progo za hitrostno rolanje, pa je seveda drugo vprašanje.

Tina Küplen v svetu pokalov in medalj. Foto: J. Z.

Vsaka tekma je poglavje zase

Njena mama Marta jo vseh osem let verno spremlja na skoraj vseh večjih tekmovanjih. »Stroške pokrijemo seveda starši. Ker je letno približno 15 tekem, skušamo organizirati prevoz s kombijem, saj je zdaj že 18 tekmovalcev.«

Kakšni pa so občutki ob spremljanju hčerkinih tekmovanj? »V začetku sem bila precej nervozna, sedaj pa sem se že navadila. Vsaka tekma je pač poglavje zase. Vemo, da vsak tekmovalec da od sebe vse, rezultat pa je odvisen od marsičesa. Dokler bo imela voljo in se trudila, jo bomo podpirali. Za potovanje na Nizozemsko sem morala vzeti kredit, jasno pa je, da bo pot na evropsko prvenstvo na Portugalsko še dražja. Da ne govorim posebej o opremi. Čevlji, podvoze in kolesje, ki ga običajno zamenjamo vsake tri mesece, precej stanejo. Vendar ko so rezultati, se te težave hitro pozabijo. Prikrasni smo pri vsem, saj hitrostno rolanje zaenkrat še ni olimpijska disciplina.«

Tina razkrije, da ima v svoji sobi okrog 40 pokalov in 80 medalj. Sem je treba šteti tudi priznanje za absolutni državni rekord na 500 metrov s časom 47,57. »V tej disciplini sem bila v konkurenci evropskih kadetinj 12. Kadetinja bom še eno leto, nato dve leti mladinka, zatem pa članica.«

Tvoje največje želje v prihodnje? »Želim si, da bi dosegla še boljšo uvrstitev na evropskem prvenstvu, ki bo naslednje leto na Portugalskem. Upam, da se bom prebila tudi na svetovno prvenstvo. Najhujše konkurentke pri nas imam v Lendavi in Kranju. Zdaj je konec sezone, decembra pa bomo imeli priprave v fitnesu hotela Diana v Murski Soboti.«

Milan Jerše

Šah – Rokada ostala v ligi

Naslov prvaka v 1. šahovski ligi vzhod je s 37 točkami osvojila ekipa Ptuj pred Žalcem, 30,5, in Sentjurjem, 28,5. Pomurska predstavnika sta v konkurenci 10 moštev zasedla mesti pri dnu lestvice. Lendavska Rokada je zasedla s 24,5 točke sedmo mesto in si zagotovila obstanek v ligi, medtem ko so šahisti Radenske Pomgrada II iz Murske Sobotice obstali na nevhvaležnem devetem mestu. Od razpleta v superligi bo namreč odvisno, ali bodo tudi v naslednji sezoni ostali v 2. slovenski šahovski ligi vzhod. Izidi – 5. kolo: Rokada – Hoče 3,5 : 2,5, Radenska Pomgrad II – Fužinar 3 : 3, 6. kolo: Radenska Pomgrad II – Milan Majcen Sevnica 3,5 : 2,5, Rokada – Ptuj 0 : 6, 7. kolo: Radenska Pomgrad – Slovenec Poljčane 3,5 : 2,5, Rokada – Paloma Sladki Vrh 4,5 : 1,5, 8. kolo: Radenska Pomgrad II – Sentjur 3,5 : 2,5, Rokada – Žalec 3 : 3, 9. kolo: Radenska Pomgrad II – Rokada 2 : 4.

M. J.

Strelstvo Prednjači Varstroj

Turnišču je bilo 1. kolo regijske lige v streljanju s serijsko zračno puško. Zmagali so strelci lendavskega Varstroja s 1648 krogi pred Črenšovci, 1624, in Črenšovci, 1613. Med posamezniki je bil prvi Peric (Varstroj), 567, drugi Samo Fučar (Črenšovci), 540, pa Maja Prejac (Tomaž), 558. V pionirski ligi pa je prva pred Tišino (525) in Turniščem (493). Zmagala je bar (OŠ 3 MS), 186, pred Samom Zelkom 184, in Tomaž (oba Tišina), 179.

F. B.

V 1. krogu lige Treh dežel v Gornji Radgoni je zmagal Robi (593), ekipno pa Zelenbor pred Tišino in Turniščem.

Golf

Vanja Bransberger prvakinja Izraela

Na mednarodni tekmi za odprto prvenstvo Izraela v Tel Avivu je dosegla članica Golf kluba Moravske Toplice – Terme 3000 Vanja Bransberger iz Črnelavec izjemen uspeh. Kot članica slovenske reprezentance je zasedla prvo mesto na amaterskem prvenstvu Izraela za članice. Bransbergerjeva je zasedla prvo mesto z vrhunskim tekmovalnim dosežkom, saj je imela v finalu tri udarce čez par igrišča (75 udarcev). (tg)

Karate

Samo Prelog na SP

Član karate sekcije pri TVD Partizan Ljutomer Samo Prelog bo od 23. do 26. t. m. s slovensko reprezentanco sodeloval na svetovnem prvenstvu, ki bo v francoskem Marseillu. Selektor izbrane vrste Borut Markošek je 16-letnega Ljutomerčana vpoklical kot edinega iz Pomurja, saj je v svoji kategoriji (do 65 kg) postal državni prvak kot kadet, v letih od 1999 do 2001 pa je osvajal najvišji naslov v kategoriji starejših dečkov. Samo Prelog je dosegal v letošnjem letu odlične rezultate na domačih in tujih tekmovanjih, 9. novembra letos pa bo poskušal obraniti naslov državnega prvaka. Njegov najpomembnejši nastop na SP v Franciji bo v soboto, nasprotnik v borbah pa še ni znan. Samo Prelog pričakuje ugoden razplet, hkrati pa tudi poziv za nastop na evropskem prvenstvu, ki bo v začetku prihodnjega leta na Hrvaškem (Reka).

N. Š.

Pet prvih mest

V Žalcu je bila pokalna tekma RS za dečke in deklice. Med 287 tekmovalci so prva mesta zasedli člani karate kluba Rofix iz Murske Sobotice Daša Flisar, Jasmina in Damjana Hajdinjak ter ekipno malčice in mlajši dečki. Člani karate kluba Radenci pa so osvojili več drugih mest, in sicer Filip Španbauer, Aleš Mir in ekipno starejši dečki v katah.

M. J.

Namizni tenis

Ignjatovič zanesljivo prvi, Ropoša presenetljivo drugi

Prvi državni turnir TOP-12 za člane in članice, ki je bil v Murski Soboti v odlični organizaciji NTK Moravske Toplice Sobotice, je zbral z izjemo Tokiča in Komca pri članah ter Safranove pri članicah vse najboljše slovenske igralce in igralke. Pri moških je nastopilo tudi 10 Pomurcev, ki so se odlično odrezali, kar kaže na kakovost pomurskega namiznega tenisa.

V prvi kakovostni skupini je brez poraza zaslužen zmagal državni reprezentant Lendavčan Sašo Ignjatovič, ki na domačih tekmovanjih niza same zmage. Naj-

večje presenečenje celotnega turnirja je bil mladi Sobočan Bojan Ropoša, ki je ob osmih zmagah in treh porazih zasedel odlično drugo mesto in si s tem rezultatom na stečaj odprl vrata za stalnega člana državne reprezentance, saj je treba povedati, da je prvič igral v prvi jakostni skupini. Četrto mesto je zasedel Pucončan Mitja Horvat, ki ne more biti povsem zadovoljen, saj mu je po prvem dnevu kazalo odlično, drugi dan pa je vse zapravil. Lendavčan Zvone Plohl je bil osmi, Sobočan Gregor Kocuvan deseti in Pucončan Mi-

Judo

Lendavčani s polovičnim izkupičkom

Začelo se je tekmovanje v 2. slovenski judo ligi, v kateri nastopata oba lendavska kluba in Ljutomer. V 1. krogu je celjski Sankaku premagal KBV Lendava s 5 : 2 (zmagala sta Lešnjak in Šlebič), Lendavčani pa so nato s 5 : 2 slavili proti Ljutomeru (zmagali so L. in T. Ozmeč, Brda, Lešnjak in Šlebič).

Ljutomer je nato z enakim izidom izgubil še s Sankakujem. Na troboju v Kopru pa je JK Lendava s 6 : 1 premagala Jesenice (zmagali so T. in M. Časar, Sedej, Lakner, Nedelko in Bažajic), s

Ekipa KBV Lendava (od leve): Ljudevit Šlebič, Bogdan Lešnjak, Danijan Žerdin, Andrej Brda, Rene Žunič, Leon in Tomi Ozmeč.

Koprom pa izgubila s 3 : 4 (zmagali so R. Dominko, M. Časar in Lakner).

F. B.

Štiri prva mesta

Na mednarodnem tekmovanju v Varaždinu, kjer je nastopilo 350 judoistov iz 31 klubov Madžar-

ske, Slovenije, Avstrije, BiH in Hrvaške, so sodelovali tudi mladi tekmovalci iz treh pomurskih klubov. Ti so zasedli štiri prva mesta, in sicer Patrik Slavic (KBV Lendava) pri mlajših dečkih, D. Dominko in B. Mlinarič (oba JK Lendava) ter Uroš Kaučič (JK MS).

Kros

Romanova prva, Martinčeva druga

V Železnikih je bil kros občinskih reprezentanc, ki so nastopile v 14 kategorijah. Med zvenečimi imeni je bila tudi naša rojakinja Sonja Roman, ki je kot predstavnica Maribora upravičila vlogo favoritke in zmagala med članicami na

3 kilometre dolgi progi s časom 9:49,1. Izkazala se je tudi občinska reprezentanca Murske Sobotice, saj je v skupnem seštevku zasedla peto mesto. V posamični konkurenci je bila Urška Martinec druga v kategoriji mlajših pionirk, skupaj z

Nastjo Novak pa sta ekipno zasedli tretje mesto. Med mlajšimi pionirji je bil Matej Fujs tretji, kar je uspelo tudi Davidu Horvatu med mlajšimi mladinci. Skupaj s Tomažem Dšubanom sta bila v tej kategoriji druga.

M. J.

Atletika

Nočni tek po Prekmurju

Atletska sekcija športnega kluba Triglav iz Predanovec je izvedla 2. tek okrog Prekmurja. 19 atletov in atletinj je začelo etapni tek, dolg 200,6 kilometra, v soboto ob 21. uri v Murski Soboti in ga končalo v nedeljo ob 14. uri v Lemerju, kjer je bila tudi zaključna prireditev ob letošnjem puconskem občinskem prazniku.

M. J.

38. oktobrski tek po ulicah Murske Sobotice Sonja Roman najhitrejša

Soboška športna zveza, Atletski klub Pomurje in Združenje atletskih sodnikov so družno pripravili 38. oktobrski tek po ulicah Murske Sobotice v počastitev spominskega dneva Mestne občine

Sobotice, učenci ('91-'92): Osnovna šola Beltinci, učenci ('89-'90) Osnovna šola Križevci pri Ljutomeru, dijaki (srednje šole): Gimnazija Murska Sobotica.

Posamični teki, članice

S soboškega Oktobrskega teka. Foto: J. Z.

Murska Sobotica 17. oktobra, ki je bil do leta 1997 v Murski Soboti občinski praznik. Skupno je na teku nastopilo 176 atletov iz Hrvaške in Slovenije. Preglejmo zmagovalce:

Štafetni tek, učenke (letnik '91-'92): Osnovna šola I Murska Sobotica, učenke (letnik '89 in '90): Osnovna šola Žalec, dijakinje (srednje šole): Gimnazija I Murska

(2700 metrov): 1. Sonja Roman (AD Maribor '98) 9,21, 2. Ida Šurbek (Sladka Gora) 10,10, 3. Nina Krašovec (Maribor '98) 10,30, in člani (5400 metrov) 1. Boris Špes (Maribor '98) 18,34, 2. Boris Podpečan (Žalec 18,39), 3. Igor Šalamon (Maribor '98) 18,42 ... 5. Bojan Brus (TS Radenska), 6. Matjaž Soklič (AK Pomurje).

Tonček Glider

Na TOP-12 v Murski Soboti je igral tudi Mirko Unger (na sliki). Foto: J. Z.

Odbojka

Poraz Ljutomerčank

V 1. SOL (ž.) je TPUV N. mesto premagal ZM Ljutomer s 3 : 0 (26, 21, 23). Obe vrsti sta nastopili v oslabilni sestavi, Ljutomerčanke pa so pripravile lepo priložnost za zmago v 1. setu, saj so imele dve zaključni žogi (24 : 22). Gostiteljice so bile nekoliko prepričljivejše v 2. setu, v tretjem pa se je priložnost znova ponudila gostjam, vendar je pri rezultatu 23 : 23 ni so znale izkoristiti. ZM Ljutomer: Kodila, Kadiš, Vrbančič, Vrbanjak, Oletič, Pirher, Jureš, Murec. V na-

slednjem kolu igrajo Ljutomerčanke doma z vrsto Ptuj. N. Š.

V 3. SOL (m.) vzhod pa so Ljutomerčani v 2. kolu v gosteh z dobro igro zanesljivo premagali mlado in neizkušeno ekipo iz Šempetra s 3 : 0 (19, 14, 15). Ljutomer: Šiškin, Mulec, Špilak, D. Kodila, G. Kodila, Kerin, Rozman. V naslednjem kolu igra ljutomerska vrsta doma z ekipo Poljčan. Beltinci pa so premagali Svit II s 3 : 0 (17, 18, 18) in vodijo na lestvici. V 3. DOL (ž.) so Radenci premagali Prebold

s 3 : 1 (20, -16, 15, 14), Puconci pa so izgubili z Valšpedom 0 : 3 (-13, -8, -17). N. Š.

Tesen poraz

V 3. krogu 1. DOL za moške je Pomurje Galex Regal na gostovanju pri ravenskem Fužinarju doživel tesen poraz 2 : 3, čeprav je že vodil z 2 : 1 v setih. Podaje Novitoviča sta uspešno realizirala zlasti Bogdan Marič in Andrej Grut, toda na koncu se je zgodil preobrat in korist domačinov. Sobočani so na predzadnjem mestu z eno točko, v naslednjem kolu pa se bodo pomerili z drugouvrščenim Šoštanjem Topolšico. M. J.

Hokej

V derbiju zmagali hokejisti Leka

V petem igralnem dnevu slovenske lige v hokeju na travi je v derbiju ekipa Leka v Lipovcih premagala Moravske Toplice z 2 : 1. Za Moravske Toplice je zadel Zadravec za vodstvo 0 : 1, izenačil je R. Mesarič iz sedmerca pa tudi zmagovni zadetek je dosegel R. Mesarič v 56. minuti. V drugi tekmi so Asi Prekmurja presenetljivo premagali Mursko Sobotico 4 : 2. Za Ase Prekmurje so bili strelci zadetkov: Zrim dvakrat, ter L. in G. Zelko po enkrat, za Mursko Sobotico pa je dvakrat zadel Marin.

Vrstni red: Lek Lipovec, 12. Moravske Toplice, 9. Triglav Predanovci, 6. Asi Prekmurje, 3. in Murska Sobotica, brez točk.

Košarka

Druga zaporedna zmaga

V 2. krogu 1. B SKL za Hrvaške je Radenska Creativ Sobotice na domačem parketu premagala GD Hrastnik z 90 : 78 (39, 57, 42 : 41, 25 : 23). Strelci: Milič 13, Veres 5, A. Novak 12, Adamovič 16, Bračkovski 5, Radnikar 7, Dominko 18, Majer T. Novak 12. Sobočani so na tretjem mestu s polnim izkupičkom. V naslednjem krogu bodo gostovali v Radovljici. V 3. SKL vzhod pa so v 1. krogu Beltinci izgubili na gostovanju proti Koroški s 76 : 83.

M. J.

Rokomet

Poraz v Dobovi

V 3. krogu državne lige so rokometarji Arconia Radgona gosteh izgubili z Dobovo s 2 : 31. Tako imajo le eno točko, so na predzadnjem mestu. Vodi Šmartno 99 s 6 točkami pred Dobovo, 4.

Po dokaj izenačenem prvem polčasu, v katerem so domačini vodili največ za 4 gole, so proti koncu polčasa ujeli in imeli celo možnost za izenačenje, vendar so dvakrat po nepotrebnem izgubili žogo. Na začetku 2. polčasa so domačini takoj povedli s 4 zadetki in do konca tekme obdržali razliko v svojo korist. Strelci: Petraž v svojo korist, Strelci: Petraž, Zorko 6, Hojs 5, Buzeti, Klun in Kolmanko po 2, Klun 1. V naslednjem krogu bodo radgonačani v soboto 19. uri v športni dvorani v Ajkluh z Atomom Koška.

M. J.

pri Anconi je premagal vrščenega z evropske lestvice Spanca Ruiza z 2 : 0, s sedmouvrščenim Špancem Veliko pa je bil z 0 : 2. Tako je zasedel 7. mesto, na evropski jakostni lestvici pa je na 13. mestu.

M. J.

Tenis

V evropski eliti

Zoran Golubovič, teniški igralec s Hotize, nadaljuje svojo zmogovito pot. Konec tedna je prvič

zaigral na masters turnirju osmih najboljših evropskih igralcev do 16. leta starosti. V italijanski Jessi

Liga Si.mobil Maribor obdržal vodstvo

12. kroga: Maribor PL – KD
0:0, Ljubljana – Koper SL
1:4 (0:1), Gorica – CMC Publi-
1:4 (1:0), Dravograd – Mu-
1:2 (1:0), Domžale – Kumho
3:2 (1:1), Šmartno – Pri-
1:1 (0:0).

Maribor	12	7	3	2	17:15	24
Ljubljana	12	6	4	2	29:12	22
Gorica	12	6	4	2	14:6	22
Dravograd	12	6	3	3	27:16	21
Mur	12	6	2	4	26:19	20
Domžale	12	5	3	4	25:24	18
Šmartno	12	4	5	3	17:11	17
Koper	12	5	0	7	16:29	15
Kidričevo	12	3	5	4	16:15	14
Dravograd	12	3	3	6	15:24	12
Maribor	12	1	4	7	12:22	7
Ljubljana	12	1	2	9	8:29	5

13. kroga: KD Olimpija – Dra-
grad, Koper SL – Domžale,
Gorica – Primorje – Lju-
bana, Kumho Drava – Maribor PL,
CMC Publikum.

Ženska nogometna liga Pomurke ostajajo na drugem mestu

7. krogu ženskega držav-
nega prvenstva je bila ekipa
Pomurje Len Filovci prosta,
kar je vedno na visokem
mestu. Izidi preostalih
ekip: Velesovo – Senožeti
0:0 (0:2), Krka – Škale 4
:1 (0:1), Domžale – Maribor
2:0 (2:0). V naslednjem kro-
gu, ki bo na sporedu šele po
preložitvi, bo igrala ekipa Po-
murje Len Filovci doma z Ve-
lesovom. V igri U-16 pa so mlade
Pomurke zabeležile visoko
pobedo 9:0 proti ekipi Seno-
žeti Dol. Strelke: Kozic 3, Mi-
ković in Tibaut po 2, Špur in
Prekmurke s samimi
zanesljivo vodijo na
prvenstveni lestvici.

M. J., F. R.	6	6	0	0	54:4	18
Velesovo	6	5	0	1	33:15	15
Domžale	6	4	0	2	16:12	12
Škale	6	2	1	3	18:9	7
Maribor	6	2	1	3	13:14	7
Senožeti	6	1	0	5	8:37	3
Prekmurje	6	0	0	6	1:52	0

Mali nogomet Prvi poraz Male Nedelje

Novo Blatnem Mala Nedelja, ki
je v 2. SMNL vzhod, je v 3. kolu
prejela prvi poraz. V ljubotemski
grupi so izgubili s Tomažem
(2:3). Strelci za BMN: Damjan
Kovak, 2, Jožef Zerdin, Damjan Jau-
šin in Samo Potrč, po 1. Še preo-
stali slovenske gorice – Panda 5
:1, Vinska trta – Cerkvenjak 6:6,
Red Bat 6:10, N. Š.

2. 2 0 0 10:15 6
3. 2 0 1 17:13 6
3. 2 0 1 14:13 6
3. 1 1 1 16:15 4
3. 1 1 1 13:13 4
2. 1 0 1 8:8 3
3. 0 2 1 15:20 2
3. 0 2 1 14:17 2
2. 0 0 2 8:12 0

1. Lissa Dokležovje
4:1, Krajina Gost. Metuljček
1:1, Kučnica – Bulls TMK Črnci

Nogomet

V igri sta bila tako poraz kot zmaga

Dravograd: Mura 2:2 (1:0)
– Mura, ki je nastopila v postavi
Pejkovič, Mat. Lunder, Kapič (Me-
jač), Fridl, Radosavljevič, Obilino-
vič, Rakovič, Sulejmanović, Vo-
grinčič (Bunjevčević), Tisnikar
(Jeličič), Mesarič, je na koncu lah-
ko še zadovoljna, da je s Koroške
odšla z remijem. V prvem polčasu
so bili namreč domačini dosti
boljši nasprotnik in so s svojo mla-
dostjo, svežino in prodornostjo
nezanesljivi obrambi Mure po-
vzročali ogromno problemov. Za-
detek, ki ga je domači spiker pri-

pisal Vrhnjaku, nekateri mediji pa
Klinetu, je bil popolnoma zaslu-
žen, saj je imel Dravograd že pred
tem nekaj zrelih priložnosti. V
drugem polčasu je bila Mura od-
ločnejša in agresivnejša, tudi zara-
di vstopov rezervistov Mejača in
Jeličiča. Tako je ravno Mejač pro-
dril po dotlej neizkoriščenih desni
strani, in ko so že vsi pričakovali,
da mu bo žoga ušla v golavt, je
odlično centriral, od bližnje vrat-
nice pa je Radosavljevič z glavo
rutinirano žadel mrežo. In ravno
ko se je napovedovala ofenziva

Mure, je Kline preigral več Muri-
nih igralcev ter premagal negib-
nega Pejkoviča. A na srečo se »Mu-
raši« niso vdali. S strelom od daleč
je poizkusil Radosavljevič, Šribar
je žogo nespretno odbil, Rakovič
pa jo je brez težav poslal v mrežo.
Škoda za izgubljeni dve točki, a po
zelo slabi predstavi v prvem pol-
času so črno-beli lahko zadovoljni
tudi z eno. Pred 1200 gledalci je
sodil Skomina iz Kopra, ki je v pr-
vem polčasu nekajkrat oškodoval
domačine pri dosojanju predno-
sti. T. K.

Saj ni res, pa je

Spiker in Suban

Na tekmi v Dravogradu je vla-
dalo posebno vzdušje. Za to je
poskrbel domači spiker, ki je vso
tekmo spodbujal gledalce k na-
vijanju in je med srečanjem celo
marsikaj komentiral! S svojim
brezžičnim mikrofonom je stopil
tudi do predsednika NK Mure
Georga Subana in ga večkrat izzi-
valno vprašal, koga bo po Tisni-
karju iz Dravograda spet odpeljal
v Mursko Soboto. Verjetno se
spomnite, da se je pred časom

šušljalo, da bo prvi mož črno-be-
lih pod svoje okrilje vzel tudi NK
Dravograd. Tudi domačini sami
sjo poudarili, da vladajo med Dr-
vogradom in Muro prijateljski
odnosi. Zaradi napak kopskega
sodnika Skomine v prvem polča-
su so seveda nekateri domači gle-
dalci spet začeli omenjati poveza-
vo med Subanom in njim.

Ko pače zadetek v korist Dr-
vograda, imajo domačini na svo-
jem ozvočenju posebno pesem:

Avsenikovo Na Golici, tako da se
gledalci včasih počutijo kot na
kakšni zabavi. V nekem trenutku
je spiker celo sporočil, koliko
časa je imela katera ekipa žogo:
Mura 52 odstotkov, Dravograd
48 odstotkov! Tega res nismo do-
živeli še nikjer drugje v Sloveniji.
Celo tribuno pa je spiker spravil
v smeh, ko je najmlajšim navija-
čem Dravograda, ki so komaj pre-
rasli vrtec, po zvočniku ukazal:
»Prosimo najmlajše, da se obna-
šajo športno!« Nato pa je še do-
dal: »Očitno imajo policisti z nji-
mi veliko dela.« T. K.

Nogomet

Portugalska in Nemčija naprej

Od 16. do 20. oktobra so v Po-
murju potekali kvalifikacijski dvo-
boji mladih nogometašev do 17
let za uvrstitev na evropsko pr-
venstvo. V skupini so poleg Slove-
nije nastopile še reprezentance
nogometnih velesil Nemčije, Por-

tugalske, braniteljce naslova ev-
ropskih prvakov, in Švedske. V
slovenski izbrani vrsti sta igrala
tudi pomurska mladince Tadej
Apatič (Mura) in Milko Kovač
(Varteks Varaždin). Rezultati: Ne-
mčija – Švedska 1:0, Slovenija –

Portugalska 1:1, Portugalska –
Švedska 3:0, Slovenija – Nemčija
0:3, Nemčija – Portugalska 0:2
in Slovenija – Švedska 1:1. Konč-
ni vrstni red: Portugalska, 7, Ne-
mčija, 6 (obe reprezentanci sta se
uvrstili v nadaljnje kvalifikacije za
EP), Slovenija, 2, in Švedska, 1
točka. M. J.

V slovenski reprezentanci sta zaigrala tudi Tadej Apatič in Milko Kovač (na sliki).
Foto: J. Z.

Slovenija gre naprej!

Mlada slovenska reprezen-
tanca (U-19) se je uvrstila na
kvalifikacijskem turnirju na Se-
vernem Irskem na dodatno tek-
movanje. V zmagah 2:0 z Romu-
nijo in 3:1 s Severno Irsko
ter porazom 0:4 z Madžarsko
je odigral pomembno vlogo
tudi pomurski nogometaš Bo-
rut Semler, sicer član Bayerna. F. B.

3. SNL – vzhod, 10. krog

Štirje zadetki Sunčiča

Veržej – Čarda 5:2
150 gledalcev, sodnik Kline (Ptuj),
strelci: 1:0 Kovačec (11), 2:0 Sunčič
(39), 2:1 Titan (48), 2:2 Kerec (60),
3:2 Sunčič (81), 4:2 Sunčič (86), 5:
2 Sunčič (90).
Veržej: Vugrinec, Fras, Vidmar, Košar,
Rantaša (Osterč), Pučko, Kovačec
(Kaučič), Riharič, Sunčič, Mertlik (Gi-
der), Puhar.
Čarda: Špilak, Skledar (Gjerek), Banfi,
Kreft (Davidovski), Kerčmar, B. Horvat,
B. Berendijaš (izklj. 88), K. Kerec, Z.
Horvat (Lapoša), A. Kerec, Titan.

Bistrica	11	4	3	4	19:14	15
Odranci	11	4	3	4	22:21	15
Črenšovci	11	3	3	5	17:20	12
Tromejnik	11	3	3	5	21:27	12
Čarda	11	3	2	6	17:26	11
Hotiza	11	3	2	6	15:25	11
Beltinci	11	2	3	6	14:21	9
Arcont	11	3	0	8	17:35	9
Turnišče	11	1	1	9	13:29	4

12. krog: Hotiza – Beltinci, Črenšovci –
Veržej, Bistrica – Nafta, Turnišče – Tromej-
nik, Čarda – Arcont Radgona, Bakovci –
Odranci, Križevci – Tišina.

Tromejnik – Križevci 1:1

250 gledalcev, sodnik Kmetec (MB),
strelci: 0:1 Benko (34), 1:1 Bokan
(55).
Tromejnik: Zver, Kozic, Balazic, M. Sukič,
Horvat (Pelcar), Bokan, Petek, Šala-
mon, S. Sukič (Emberšič), Čontala, Ko-
vač.
Križevci: Kamnik, Malačič, Škerlak, Ulen,
Bagola, Časar, Lepoša, Kutoš, Krančič,
Benko, Erkinčič.

3. SML – vzhod

11. krog: Hotiza – Bistrica 1 : 6, Tromejnik – Križevci 3 : 7, Tišina – Bakovci 2 : 1, Beltinci – Črenšovci 6 : 2, Veržej – Čarda 4 : 1, Arcont Radgona – Turnišče 5 : 0.						
Križevci	10	10	0	0	89 : 10	30
Tišina	10	8	1	1	39 : 7	25
Arcont	10	8	0	2	44 : 14	24
Čarda	10	8	0	2	36 : 21	24
Veržej	10	6	1	3	29 : 16	19
Beltinci	10	5	0	5	23 : 33	15
Odranci	10	4	1	5	30 : 33	13
Bakovci	11	4	0	7	25 : 35	12
Bistrica	11	3	2	6	23 : 34	11
Hotiza	10	3	0	7	19 : 36	9
Črenšovci	10	2	1	7	21 : 66	7
Turnišče	10	1	0	9	13 : 44	3
Tromejnik	10	1	0	9	15 : 52	3

Odranci – Nafta 1:3

300 gledalcev, sodnik Rajh (Lovrenc
na Drav. polju), strelci: 0:1 B. Ge-
renčer (29), 0:2 Preininger (58), 1:2
Pozderec (76), 1:3 Mavriček (85).
Odranci: Ščanar (Pozderec), J. Borovič
(Zadravec), Virag, Kolar, Duh, Zakojč
(Antolin), Jerebic, Erjavec, Gostan, La-
slo, Zver.
Nafta: Pečelin, Preininger, Bažika, Bala-
žek, Horvat, Gonc, Celcar, Mavriček,
Kosa (Šimonka), Novak (Tratnjek), B.
Gerenčer.

1. MNL Murska Sobota

9. krog: Bogojina – Segrap Makoter 2 : 3, Šalovci – Rakičan 2 : 2, Goričanka Liv – Serdica Klep. Šinko 0 : 1, Apače – Iža- kovci 1 : 1, Lipa – Roma 1 : 6, Kema Pu- conci – Grad 2 : 0.						
Serdica	9	8	0	1	27 : 12	24
Segrap	9	7	2	0	28 : 10	23
Roma	9	7	0	2	36 : 16	21
Kema	9	6	0	3	17 : 8	18
Rakičan	9	4	3	2	17 : 15	15
Grad	9	4	2	3	14 : 13	14
Apače	9	3	2	4	18 : 11	11
Ižakovci	9	3	1	5	14 : 18	10
Goričanka	9	2	1	6	6 : 15	7
Bogojina	9	2	0	7	8 : 21	6
Šalovci	9	1	1	7	6 : 25	4
Lipa	9	1	0	8	12 : 32	3

1. MNL Lendava

9. krog: Panonija – Polana 1 : 0, Renkovci – Veterani Turnišče 2 : 1, Petišovci – Dobrovniki 4 : 1, Olimpija Dolga vas – Mostje 0 : 2, TIP Tours Kobilje – Centiba 1 : 2.						
Centiba	8	6	0	2	19 : 11	18
Panonija	9	5	3	1	13 : 5	18
Mostje	8	5	1	2	21 : 12	16
Renkovci	8	5	0	3	17 : 9	15
Petišovci	8	4	2	2	16 : 10	14
V. Turnišče	8	3	4	1	14 : 9	13
Polana	9	3	1	5	19 : 13	10
Dobrovniki	8	3	1	4	10 : 13	10
Dolga vas	8	2	1	5	10 : 27	7
Kobilje	8	1	1	6	10 : 23	4
Nedelica	8	1	0	7	7 : 24	3

2. MNL Murska Sobota

9. krog (koniec jesenskega dela): Bratanci – Slatina 1 : 3, SD Motvarjevci – Rotunda 2 : 0, Cankova – Pušča 0 : 3, Dokležovje – Gančani 0 : 2.						
Hodoš	8	5	2	1	17:6	17
Pušča	8	5	2	1	15:5	17
Slatina	8	4	3	1	16:10	15
Dokležovje	8	4	2	2	13:6	14
Cankova	8	4	0	4	12:18	12
Gančani	8	3	1	4	15:15	10
Motvarjevci	8	2	1	5	4:16	7
Bratanci	8	2	0	6	15:18	6
Rotunda	8	1	1	6	12:25	4

2. MNL Lendava

9. krog: Graničar – Nafta vet. 0 : 3, Dolina – Žitkovci 1 : 2.						
Žitkovci	8	5	2	1	14 : 7	17
Nafta vet.	7	4	2	1	16 : 12	14
Kapca	7	4	1	2	17 : 10	13
Dolina	7	1	1	5	9 : 16	4
Graničar	7	1	0	6	3 : 14	3

Šah

Soboški upokojenci tretji

V Mariboru je bilo 13. ekipno šahovsko državno prvenstvo upo-
kojencev, na katerem je sodelovalo 13 ekip.

Zmagalo je Društvo upokojencev Maribor Tabor s 33 točkami,
kolikor jih je osvojilo tudi DU Ljubljana Šiška, vendar s točko manj
iz dvobojev.

Soboški upokojenci, za katere so igrali Štefan Režonja (7,5), Alojz
Kos (6,5), Jože Bedernjak (10,5), Jože Glavač (4) in Božidar Bolčič
(3), so zasedli tretje mesto z 31,5 točke.

M. J.

Invalidski šport

Kegljanje – Vrstni red tekmovalja invalidov v Radencih – člani:
Babič 227, Bokan 221, Ulen 208; članice: Orban 224, Pajek 201,
Gerlec 183 kegljev. A. T. Kos

0:3, Old Boys – Videm 1:0.

Črnelavci	8	7	1	0	27:12	22
Črnci	8	6	1	1	36:12	19
Videm	8	6	0	2	25:14	18
Krajina	8	5	1	2	24:19	16
Old Boys	8	5	0	3	35:17	15
Dokležovje	8	5	0	3	24:30	15
Kupčinci	8	3	0	5	19:26	9
Mladinec	8	3	0	5	18:36	9
Ledava	8	2	2	4	34:30	8
M. Baby	8	2	2	4	19:24	8
Mešar	8	0	1	7	15:31	1
Kučinca	8	0	0	8	13:38	0

MLMN Križevci

5. krog: Coctail bar – Zetor servis Vučja vas 2:0, Bučevci – ŠD LO-KO 1:1, ŠD Dama bar SNV – Junior SNV 0:0, ŠD Križevci – Berkovci 4:2, Habitus Lukavci – Bunčani 1:0.						
Križevci	5	5	0	0	29:10	15
Coctail	5	4	0	1	18:4	12
LO-KO	5	3	2	0	15:4	11
Dama bar	5	3	1	1	13:10	10
Bučevci	5	2	2	1	9:12	8
Junior	5	1	3	1	7:7	6
Vučja vas	5	1	1	3	8:13	4
Lukavci	5	1	0	4	6:19	3
Berkovci	5	0	1	4	7:21	1
Bunčani	5	0	0	5	10:22	0

Asfaltna liga

8. kolo: Beltinci – Turnišče 3 : 5, Park – Slovan 2 : 11, Odranci – Lipovci 1 : 0, Mura-Krog – Klub mladih 6 : 3, Kerencič- va – Turpolje 10 : 2.						
NK 13	7	5	2	0	26:9	17
Turnišče	8	5	2	1	30:18	17

Delovni dan

V torek, tridesetega septembra, smo imeli delovni dan. Najprej smo v razredu reševali delovne liste, po malici pa smo se odpravili v gozd. V njem smo pobirali steklenice, lončke, vreče, košare, vedra, plenice ... Zaradi zlomljenih steklenic smo se tudi nekoliko porezali. Vse vreče smo napolnili. Nekatere so se raztrgale. Ko smo jih prinesli v šolo, smo bili precej izmučeni. Mogoče bi bilo bolje, če bi drugič vzeli s sabo »kante« za smeti.

Gregor Pukšič, 4. raz., OŠ Apače - Podružnična šola Stogovci

Pišite po internetu:
joze.graj@p-inf.si

Dejte prekmursko mater

Keiko nočij ste Vij, mati, mogli za nas deco trdo garati, da ste mogli na njivah delati, šteli ste dosta pripovati. Tudi stvari ste mogli jesti dati, za vse nas gvant prati pa za beteznoga ajteka skrbeti, vse nas radi meti.

Keiko noči ste nej prespali, zajtra pa se zmantrani na delo podali. Zaj smo pa mi dužni vam obaliti, za vse hvaležni vam biti. Bog vam plati, mati, za vse to moremo znati.

Mateja Žalik, 8. b/9, OŠ Franceta Prešerna Črenšovci

V zdravilišču

Bil sem v zdravilišču na Rakitni. Tam sem tudi plezal. Preplezal sem celo steno. Najprej je bila lahka smer, nato pa težja, ker je potekala cikcak. Ustvarjal sem v delavnicah in hodili smo tudi na sprehode. Po dveh tednih sem se vrnil med svoje sošolce.

Alen Balažic, 2. a, OŠ Bakovci

Mi - vi

Če morda še niste opazili našega povabila ob začetku šolskega leta, vas želimo še enkrat povabiti k sodelovanju pri oblikovanju naše in vaše rubrike, tako da bi prihajali k nam v uredništvo ali pa bi se dogovorili za naš obisk pri vas. Ponujamo vam torej, da napišete svoj prispevek (ne spis ali pesmico, ampak poročilo, reportažo, anketo, intervju idr.) na določeno temo, tako kot je bilo to med poletnimi novinarskimi delavnicami. Prispevku bomo dodali vaš portret in vas na kratko predstavili (lahko vas fotografiramo tudi mi). Zaželeno je tudi fotografija za ponazoritev vsebine v vašem prispevku. Tudi pri tem vam lahko pomagamo, če boste želeli. Za nagrado pa vam zaenkrat obljubljamo Vestnikovo majico, ki jo bo prejel vsak avtor prispevka. Najbolj veseli bomo, če se sami prijavite za sodelovanje in nam to sporočite pisno (Podjetje za informiranje Murska Sobota, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, »za Mularijo« ali pa pokličete po tel. številki 031 390 995 ali 531 19 60 in prosite novinarja Jožeta Graja. Če ne bo šlo drugače, se bomo mi povabili k vam na obisk in se dogovorili za sodelovanje, kot smo to že storili. Dobrodošli!

J. G.

Prijateljica, veselje

Moja prijateljica je Valentinna. Hodi z mano v isti razred. Je zelo prijazna deklica. V šolo gre zgodaj in jaz je ne morem dohiteti. Vedno, ko pridem v šolo, je že tam. V razredu sedi pred mano.

Lepo je, da gre z mano domov iz šole.

Nežka Brunec

Enkrat, ko smo bili na pikniku, sva se z očetom stavila, da če sta v avtomobilu dva dežnika, greva naslednji dan ribarit, če ne, pa ne greva. Stavo sem dobil jaz, saj sta bila dva dežnika. Šla sva torej ribarit. Ujel sem veliko rib: karase, ščuke, amura ... Karase sva spustila, ker so zaščiteni, druge pa sva odnesla domov.

Bilo je zelo lepo in želim, da se še ponovi.

Andrej Balažic, 4. a OŠ Bakovci

Predstavim se

Ime mi je Jasna, pišem pa se Černela. Doma sem iz Filovca. Stara sem deset let. Hodim v 4. razred OŠ Bogojina. Imam kratke lase, ki so rjave barve. Tudi oči so rjave. Na obrazu imam pegice. Nos imam zelo majhen. Moja posebnost je, da zelo rada govorim, še posebej med poukom. Rada kolesarim, plavam ter se družim s prijatelji in znanci. Zelo rada imam tudi živali: zajce, hrčke in ribe. Za hrano ne maram jajčk in mleka.

Imam brata Blaža in Nejca. Mami je ime Milena in dela v otroškem vrtcu, oče pa je Alojz in je zaposlen v Moravskih Toplicah.

Jana Černela, 4. raz., OŠ Bogojina

Trgatev

Očetov prijatelj nas je povabil na trgat. Zbrali smo se v Filovcih. Odrasli so spili za zajtrk kavo, otroci pa čaj. Okrog devetih smo šli trgati grozdje. Otrok nas je bilo sedem. Tudi mi smo pomagali trgati. Ko je prišel čas za kosilo, nas je babica poklicala jest. Nato so šli odrasli dalje na delo, otroci pa smo naredili šotor in se igrali. Tudi »pitar« je prišel k nam in zaspal v šotoru. Polivali smo ga z vodo in ga vlekli semtertja. Čez čas sva šli s prijateljico Nušo nabirat gobe. Otroci smo tudi igrali nogomet in odbojko ter se lovili.

Ko se je znočilo, smo pekli na žaru in peli. Nuša in jaz sva čez čas zaspali na kavču. Medtem je babica začela pomivati posodo, drugi pa so stiskali grozdje.

Anetta Smej, 4. raz., OŠ Bogojina

Obisk vrtca na Madžarskem

Na Hodošu smo v novo šolsko leto zakorakali z veliki veseljem, saj nas je pričakal prenovljen vrt. Hitro smo premagali začetne težavice ob slovesu od staršev, saj sta nas mikali nova oprema in igralnica. Bili sta velik izziv za vse nas. Sledilo je novo presenečenje, ko so nas povabili na obisk prijatelji iz vrtca v Bajansenyu na Madžarskem, da skupaj z njimi proslavimo 25-letnico delovanja njihovega vrtca. Vabilu smo se z veseljem odzvali in preživeli prijeten dan.

Vzgojiteljici Milena in Romana, Vrtec Hodoš

Nova podoba šole

Bil je prvi september. Čeprav je ta dan za večino učencev mučen, ni bilo obraza, na katerem se ne bi pojavil nasmeh, ko je zagledal novo podobo naše šole.

Pravi užitek je bil, ko se je pouk začel nekoliko pozneje. Sedaj več ne tarnamo, da prihajamo v šolo zaspani, kajti lahko nekoliko dlje spimo.

Presenečeni pa smo obstali tudi pred novo podobo šole. Pridni mojstri med počitnicami niso počivali. Njihove pridne roke so zunanje stene šole pobarvale v mavričnih

barvah. Tako naša šola vsako jutro, ko vzide sonce, zažari v oranžni, rumeni in zeleni barvi. Ležalo pa je še, ker so prenovljena tudi stranišča. Starih stranišč ni bilo, kljub svojemu trudu nikakor niso uspeli počistiti, vsaj nam se je tako lo tako. Sedaj pa nove školjke, umivalniki, ploščice ..., kar vabijo. Zdi se, da tega niti ne uspejo umazati, nenehno se sveti in blešči od čistoče.

Ampak to še ni vse. Naš stari zvonec se je upokojil. Tako naš vsako uro pozdravi skladba skupine Bepop Zaplesi z mano.

Učenci pa smo različni in vsi ne so naše želje, vsak ima svoj okus. Vse to lahko zaupamo učiteljem in tako se lahko skladbe vsak mesec menjavajo.

Morda česa še nistem opazil, a verjemite, že sedaj je v šoli veliko prijetnejše. Če ne verjamete, nas pridite pogledat.

Darja Romar, 7. c/9, OŠ Betina

Kostanjev ples

V gozdu okoli dreves začel se je kostanjev ples. Grdi, lepi, suhi in debeli vsi tja so pohiteli. Plesali so do noči, dokler niso zaspali vsi.

Samo Kazar, 3. b/9, OŠ Tišina

Smejček

Ime mi je Tadejček, sem velik smejček; če zgodbo veselo slišim, se zasmem na ves glas. Brati še dobro ne znam, zato mi očka bere vsak dan.

Tadej Jug, 2. b, OŠ Cankova

Znalogo o prehrani do prve nagrade na srečanju mladih raziskovalcev

Nekaj na hitro pograbiti in potešiti lakoto

Katja Čerpnjak, dijakinja Gimnazije Murska Sobota, smo omenjali pred tedni, ko smo pisali o državnem srečanju mladih raziskovalcev, kjer je pri kemiji zasedla prvo mesto z raziskovalno nalogo o ekološko pridelani hrani in prehrabene navade srednješolcev. In ker smo prejšnji teden praznovali prazni dan hrane, je njena naloga kot nalašč za to, da se seznanimo z nekaterimi ugotovitvami o prehrabnih navadah pomurskih srednješolcev, ki jih je proučevala. Poleg ankete, ki jo je Katja opravila med 123 dijakov štirih srednjih šol v Pomurju, raziskovalna naloga daje poudarke tudi ekološko pridelani hrani, vplivu uživanja sadja in zelenjave na razvoj in zdravje mladostnika, kjer so ji pomagale mentorice: profesorica kemije Alenka Jalen, mag. Zita Flisar - Novak iz kmetijskega gozdarskega zavoda. Vendar pa je zelo zanimiv del naloge prav anketa, ki jo je opravila sama, ta pa jo je pripeljala do nekaterih ugotovitev, ki kot domneve verjetno veljajo tudi v javnosti. To je prepoznavanje, da imajo tudi pomurski dijak, čeprav gre za regijo, ki naj bi bila manj izpostavljena urbanim navadam, prehrabne navade.

Ko človek vstopi v jedilnico srednje šole v času malice, ga kar spreleti srh ob pogledu na mnoge dijakove, ki malicijo enolično hrano: pico, sendvič, žejajo pa si tešijo z gaziranimi pijačami. To vsakdanje opažanje jo je pripeljalo do tega, da je začela raz-

»Najlažje je nekaj na hitro pograbiti in potešiti lakoto. Kdo bi ob vseh šolskih obveznostih in drugih stvareh, ki hodijo mladim po glavi, še mislil na kalorije in maščobe.«

mišljati o prehrani mladih.

Tisto, kar bi na grobo lahko opredelili kot dobre prehrabne navade, so čim enakomernjša porazdelitev zaužite hrane na več obrokov ter seveda uravnotežena izbira hrane, ki mora biti čim pestrejša in vsebovati predvsem manj maščob in več zelenjave ter sadja. Po raziskavi, ki jo je opravila, dijakinja v mnogočem odstopajo od tega. Tako naj bi jih večina sicer imela tri dnevne obroke, vendar jih veliko izpušča prav najpomembnejšega za psihični in tele-

sni razvoj mladostnika, to je zajtrk. Tega nadomestijo z dopoldansko malico, tukaj pa se začne zgodba o hitri prehrani. Prav tukaj prevladujejo pice in sendviči, malo pa je sadja, zelenjave in drugih za ta obrok primernih živil. Zanimivo je, da pri tem vseeno nekoliko bolj pazijo dekleta, kar je tudi logično, glede na to, da, sodeč po raziskavi, bolj pazijo na telesno težo. Dekleta pa so tudi tista, ki si želijo več izvedeti o zdravi prehrani in temu tudi posvečajo več časa. Verjetno pa je za nekatere presenetljiva

»Ko človek vstopi v jedilnico srednje šole v času malice, ga kar spreleti srh ob pogledu na mnoge dijakove, ki malicijo zelo enolično hrano: pico, sendvič, žejajo pa si tešijo z gaziranimi pijačami.«

ugotovitev, da imajo srednješolci iz mesta boljše prehrabne navade kot njihovi vrstniki iz vasi.

Čeprav ni proučevala vzrokov za takšne navade srednješolcev, se ji zdi, da bi za to lahko bili krivi pomanjkanje časa ter predvsem premajhna osveščenost mladih o tem, kako lahko prehrana vpliva na zdravje. »Najlažje je nekaj na hitro pograbiti in potešiti lakoto. Kdo bi ob vseh šolskih obveznostih in drugih stvareh, ki hodijo mladim po glavi, še mislil na kalorije in maščobe,« pravi Katja. Poleg tega pa prav ta raziskava kaže, da mladi ob nakupu hrane ne gledajo na nič drugega kot na okus. Način pridelave in druge stvari so jim malo pomembni.

Kako seveda izboljšati takšne prehrabne navade mladih? Danes se že kar nekaj organizacij ukvarja s promocijo in informiranjem vpliva prehrane na zdravje. Ker pa se zdravo človekovo življenje začne graditi že ob rojstvu in ima najpomembnejši razpon prav v obdobju adolescence, je treba nameniti še več pozornosti osveščanju mladih. Katja pravi, da bi se informiranje o zdravem načinu prehranjevanja moralo začeti že v vrtcih in nadaljevati v šolah. »Le redki mladi so dovzetni za informacije zunaj šol. Te bi morale postati del vzgoje, če bi pri mladih hoteli uspeti,« dodaja ob koncu.

Besedilo in foto: C. K.

Vaše pesmi

Najino prijateljstvo

Prijateljstvo je vez,
vez lepe ljubezni.
Imaš me rad,
a le kot prijateljico.
Naj ti priznam, prijatelj,
da tudi jaz rada te imam.
A malce drugače, veš,
tega se sčasoma zaveš.
Pa tega ne boš izvedel,
da si me tako zmedel.
Prijateljice ne bi imel več rad,
zato naj ostane tako, kot je,
čeprav meni zaradi tega
tako hudo je.

Mateja

Groza

Ti nesmrtna senca,
ki spremljaš življenje,
ga zavraš in obdajaš,
ga zaničuješ in občuduješ.
Le zakaj si ob meni,
ko te ne potrebujem
in te nočem ob sebi.
Groza, ti nesreča si
in strast in nesmisel,
grenkoba mojega življenja
in hotenja.
Pozabi name,
pozabi ta svet,
ki ga osrečuješ
in ne rešuješ,
saj nesmisel si življenja.

Renata Ficko

Midva

Midva nisva našla
skupnega jezika,
zato sva se razšla,
tako hotela je usoda najina.
Kriva nisva ne ti, ne jaz,
usoda ima dvojni obraz,
nekatere združuje, druge ločuje.
Zdaj vsak zase živiva,
preteklost je le del spomina,
zato se ne kriviva.
Če usoda bi nama naklonjena bila,
srečna bi skupaj bila.

Sonja

P. S.

Vsak teden objavimo tri pesmi, mor-
da kakšno več, odvisno od prostora,
nekaj pa jih imam še v zalogi. Dobro
bodo vse prišle na vrsto.
Pošiljajte svoje pesmi in verz.
Lahko na elektronski naslov
Nana.RR@p-inf.si ali po navadni
pošti: Za rubriko Na sceni, Vestnik,
arh. Novaka 13, 9000 Murska Soba-
ta.

Vaša čustva

V-Jul

Noč je. Vsi okoli mene so že zaspa-
li in sanjajo svoje lepe sanje. Le tu in
tam gori še kakšna lučka. Jaz to noč
ne morem spati. Preveč me je razbu-
ril najin pogovor in tvoje besede.
Spet si mi dal upanje, da tista iskrica
med nama še vedno ni zamrla. Po-
tem, kako dolgo nisva bila skupaj in
se sploh nisva videla, sem mislila, da
je vse preteklost. Ti pa mi praviš,
kako pogosto se spomniš name in
najin skupnih trenutkov. Rekel si
mi, da ti je bilo z menoj vedno tako
prijetno in da si se zelo rad pogo-
varjal z mano. Saj sva se res vedno
dobro razumela in sva se znala po-
govarjati. O vsem, o šoli, pa odnosu
s starši, smislu sveta ... Mislila sem,
da se zdim v tvojih očeh samo majh-
na punčka, ki v tebi išče starejšega
brata. Vesela sem, da te še vedno
imam. Čeprav sedaj živiš tako daleč
in se le redko srečava, sva si v resnici
zelo blizu, vsaj v mislih. Tudi jaz
bom nocoj imela lepe sanje.

Poljubček,
tvoja mala

do dveh popoldan, zato imam zjutraj
redno zajtrk. Ponavadi kruh, maslo in
marmelado ali kaj podobnega. S seboj
si vzamem kakšen rogljiček ali si v od-
moru kupim pico. V šoli gre vse bolj na
hitro in zato je tudi časa za hrano malo.
V petminutnem odmoru se ne uspeš
najesti, ponavadi pa imaš še kaj za sko-
pirati ali kakšne druge opravke. Potem
pa moraš na hitro pojesti. Zdrava
prehrana? Ja, imajo solate, ampak to
vzame preveč časa. Tudi v odmoru, ko
želiš kupiti kaj za pojesti, je prevelika
gneča, zato moraš na hitro nekaj vzeti,
pico dobiš najhitreje. Mladi bolj kot na
zdravo prehrano gledajo na to, kaj je
dobro in kaj je poceni.

Danilo iz Kroga:

V šoli sem približno sedem ur, vendar zjutraj nimam zajtrka. Moram zgodaj vstati, potem pa ponavadi ni časa, da bi si pripravil zajtrk. Prvič jem za malico, to je ob pol desetih. Ponavadi si kaj kupimo - sendvič, hod dog ali pico. So še druge možnosti, vendar so te najpogostejše. Imajo pa tudi solate, vendar jaz tega ne jem, to jedo bolj dekleta ali vegetarijanci. Mislim, da ni vzrok, da ne bi bilo dovolj časa za to, da bi kaj v miru pojedel, saj imamo 20-minutni odmor. So kakšni drugi vzroki. Bolj pa pazim na zdravo prehrano doma, mama vedno pripravi kakšne priloge, solato in zelenjavo.

A. Nana Rltuper Rodež,
foto: A. N. R. R.

Nekaj na hitro pojem

Najhitrejša je pica

Ko nam zakruli želodec, je naša prva misel, da moramo potešiti svojo primarno potrebo. Predvsem pa nekaj hitro pojesti. Kdo bi mislil na zdravo prehrano, ko je lakota huda, časa pa ni v izobilju. Prav stereotipno je, da imajo mladi najraje hitro prehrano, samo pomislite: sendviči, pice, hod dog in različni burgerji. Hitro te postrežejo, je kar poceni in kar je najpomembnejše, na en mah lahko vse poješ. Pa kdo ima dandanes pol ure časa, da se usede in poje obrok po vseh pravih zdrave prehrane, in to z žliko, vilico in nožem. Sicer pa, kakšne druge možnosti pa sploh imajo mladi kot hitro prehrano. Mlade smo povprašali, kako se prehranjujejo.

Sonja iz Predanovec in Nuša iz Černelavec:

Vsak dan smo v šoli od 7 do 8 ur, to je precej dolgo, zato si vsako jutro mora-

mo vzeti čas za zajtrk, ponavadi mleko ali čaj in kakšen keks ali pecivo. Ne da bi nas doma priganjali, da moramo jesti, bolje pa je, če ješ, saj si sicer hitro lačen. Če smo lačni, si čez dan v šoli vzamemo kakšno pico ali gremo v pekarno... Pica je najbolj popularna in najcenejša, vse drugo pa je tudi dražje. V šoli ponujajo tudi solate. Nisva še poskusili, pravijo pa, da niso ravno najboljše. Ampak solata ne nasiti ali hitro postaneš lačen. Popoldan bolj pazimo na zdravo prehrano in pojemo več sadja in zelenjave. Ko se učiš, potrebuješ veliko energije.

Igor iz Veržeja:
V šoli sem ponavadi

Za Siddharto kupovali po 50 vstopnic!

Danijel Miholič, predstavnik organizatorja za koncert skupin Siddharta in Plan B 25. oktobra v prireditvenem centru Mešič v Murski Soboti, je sporočil, da je bilo v prodaji prodanih nekaj več kot polovica vstopnic.

Drugo polovico vstopnic bo organizator ponudil v prodajo le na dan koncerta, saj se je sedaj v prodaji samo, da so nekateri kupovali po 30 ali celo 50 vstopnic! Z očitnim nametnim prepredajo seveda. Le-tim organizatorskih vrst sporočajo, da bodo za njih ne bo posla, saj bodo vsi varnostniki naloge, prijete, ki se bo ubadal s to prepovedjo. Redne vstopnice bodo v prodaji na dan koncerta po ceni 2900 tolarjev na Mladinski servis - Pomurskem študentu od 9. do 12. ure in v prireditvenem centru Mešič od 19. ure naprej. Pri-
nabito polna! T. K.

Vestnik na internetu:
www.p-inf.si

Podjetje za informacije, d. d., ul. p. Novaka 13, M. Sobot

Energetski strokovnjak svetuje

Učinkovita raba energije v stavbah II.

Primerjava toplotnih prehodnosti – nov pravilnik (U_{max}) in JUS U.5.600 (k_{max})

Gradbena konstrukcija	U_{max} (W/m ² K)	k_{max} (W/m ² K)	Razlika (W/m ² K)
Zunanje stene in stene proti neogrevanim prostorom	0,60	0,80	0,20
Stene med ogrevanimi prostori	1,60	1,60	
Zunanja stena in strop proti terenu	0,70	0,80	0,10
Stropna konstrukcija med ogrevanimi prostori	1,35	1,35	
Pod na terenu	0,45	0,65	0,20
Strop proti neogrevanemu podstrešju	0,35	0,70	0,35
Strop nad neogrevano kletjo	0,50	0,50	
Strop ali tla, ki mejita na zunanji zrak ali odprt prehod, ali tla na terenu pri panelnem – talnem ogrevanju	0,40	0,55	0,15
Poševna stena nad ogrevanim podstrešjem	0,25	0,55	0,30
Ravna streha	0,25	0,55	0,30
Lahke gradbene konstrukcije razen streh (pod 150 kg/m ²)	0,30	0,55	0,25

Čeprav prinaša novi pravilnik precejšen napredek pri načrtovanju toplotne zaščite stavb, se ob branju in uporabi tega pravilnika odpirajo nekatera vprašanja. SIST EN 832: Novi Pravilnik o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah temelji na standardu SIST EN 832 (poglavja od 5 do 8). Poglavja 9, v katerem je pri rabi energije v stavbi upoštevan tudi ogrevalni sistem, pravilnik tako ne upošteva. Meje vrednosti toplotne prehodnosti novega pravilnika, v katerem so navedene največje dovoljene toplotne prehodnosti (U_{max}), so postavljene višje, kot jih stroka priporoča v zadnjem desetletju, kaj šele vrednosti, ki so predpisane v nam primerljivih državah. Stavbe s toplotno prehodnostjo zunanje stene, ki znaša 0,60 W/m²K, prav gotovo ne sodijo med energijsko učinkovite stavbe in s katerimi bi na račun manjše porabe energije tudi bistveno zmanjšali emisije škodljivih plinov v okolje. Za projektne zunanje temperature, temperaturni primanjkljaj, trajanje ogrevalne sezone in globalno sončno obsevanje so klimatski podatki zbrani zelo natančno.

Miran FUJS, dipl. inž., energetski svetovalec RS za Pomurje
Svetovanje, tel.: 031/311 159, email: miran.fujs@email.si

POMURSKÉ LEKARNE

www.pomurske-lekarne.si

razkrivajo zdravilne skrivnosti

Buče

Zaradi svojega okusnega mesa so pogosta sestavina naših jedilnikov. Uporaba dišečega in okusnega bučnega olja pri pripravi solat je v naših krajih nenadomestljiva.

Ne le kulinarika, tudi farmacija že dolgo pozna vrednost te rastline. Uporabljali so jo že stari Grki in Rimljani. Kot zdravilno rastlino so jo poznali že davno tudi Kitajci. Vendar vse kaže na to, da je danes najpogostejše uporabljana vrsta buč Cucurbita pepo prispela iz Amerike.

V družino buč spada 25 različnih vrst.

Za pripravo zdravilnih pripravkov so najbolj uporabna semena.

Cucurbito pepo obiramo oktobra, izločimo semena in jih posušimo pri temperaturi med 35 in 40 stopinj Celzija. Olje dobimo s stiskanjem.

Semena buč vsebujejo 30–50 % olja v obliki palmitinske, linolenske in oleinske kisline, ki jih sestavljajo predvsem trigliceridi, steroli, skvaleni, tokoferoli, karotinoidi; 30–55 % beljakovin; 6–10 % ogljikovih hidratov; 4–5 % mineralov in elementov v sledovih.

Farmacevtski pripravki so primerni tako za ženske kot moške.

Pri ženskah z določeno vrsto inkontinence (uhajanja urina) izboljšajo mišični tonus mehurja predvsem zaradi vsebnosti magnezija in vitamina E, protivnetni učinek pa pripisujejo seleni, vitaminu E in delta-7-sterolu.

Pri moških z benigno hiperplazijo prostate in s tem povezano najpogostejšo obliko inkontinence pa se izboljša mikcija. Za to je odgovoren delta-7-sterol, ki je kemično zelo podoben testosteronu, mo-

škemu spolnemu hormonu. Tokoferoli in karotinoidi pa delujejo protivnetno. Magnezij in vitamin E pa, kot že omenjeno, tudi pri moških ugodno vplivata na mišični tonus. Posledično se zmanjša potreba po praznjenju mehurja ponoči (nokturija). Vsekakor se je pri obstoječih problemih treba pogovoriti s svojim zdravnikom o primernem zdravljenju. Vedeti moramo, da se benigna hiperplazija z uporabo pripravkov iz buč žal ne zmanjša, izboljša pa simptome že obstoječega obolenja.

Uporabljamo lahko pripravke s čistimi semeni ali kombinacije (priporočljiva je kombinacija s semeni žagastolistne palme).

Priporoča se dvakrat dnevno zaužitje 10–30 g mlete droge, ki jo je treba dobro prežvečiti in poplakniti s tekočino.

Pripravki so lahko v obliki granul, kar omogoča individualno doziranje, natančnejša pa je uporaba kapsul s standardizirano vsebnostjo. Pri uporabi semen in olja pa vnos količine aktivnih snovi ni definiran.

Pri bučah ne poznamo niti stranskih učinkov niti medsebojnega vpliva pri hkratni uporabi drugih zdravil.

Edith Jošar, mag. farm., spec.

Glavobol zaradi kola napitkov

Starši, katerih otroci se pogosto pritožujejo nad glavoboli, bi morali preveriti, kako pogosto njihovi potomci uživajo gazirane kola napitke. Rezultati petletne izraelske raziskave kažejo, da lahko otroci, ki pijejo veliko kola napitkov, trpijo za kofeinskim glavobolom.

Raziskava pomeni alarm za pediatre in šolske zdravnike pa tudi starše, saj so ti napitki med otroki zelo popularni pravijo znanstveniki.

V zadnji fazi raziskovanja je sodelovalo 36 otrok med 6. in 18. letom starosti, ki so zaradi glavobola pogosto obiskovali zdravnike.

Znanstveniki so potrdili, da so ti otroci na teden popili celo 11 litrov kola napitkov, kar mi pa toliko kofeina, kot ga najdemo v dveh velikih skodelicah močnejše instant kave. Po šestih tednih postopnega ukinitja vseh starih napitkov 33 do 36 milih pacientov ni več trpelo za glavobolom. Strokovnjaki opozarjajo še na en problem – kofein lahko otroke prikašlja tudi za sanje.

Za boljše razpoloženje

Za dobro telesno počutje in umsko delo potrebuje človek dovolj ogljikovih hidratov, ki prehranjujejo možgane in živčne celice.

Tak obrok je koristen tudi zato, ker izboljša razpoloženje. Pospešuje namreč nastanek serotonina, snovi, ki poskrbi za dobro voljo, veselje in občutke sreče.

Nov stanovanjski zakon pri- naša revolucionarne novosti

Postopno zviševanje najemnin in subvencij do leta 2006

Pred dnevi je stopil v veljavo nov stanovanjski zakon, ki nadomešča tistega iz leta 1991. Z njim naj bi racionalizirali upravljanje v večstanovanjskih hišah, podprli interes lastnikov za oddajo prostih stanovanj, Stanovanjskemu skladu Republike Slovenije in občinskim stanovanjskim skladom pa dali zakonsko podlago za dejavnost, ki jo opravljajo v zvezi z uresničevanjem nacionalnega stanovanjskega programa.

Preverjanje neprofitnosti

Novi stanovanjski zakon prinaša nekaj revolucionarnih novosti. Med drugim bo zagotovil dodatne spodbude za dogovarjanje med lastniki denacionaliziranih stanovanj in prejšnjimi imetniki o nadomestni privatizaciji. Tako bodo najemodajalci neprofitnih stanovanj, torej občine, javni skladi in drugi, lahko preverili upravičenost do neprofitnih stanovanj. »Nekdo, ki bo dobil neprofitno stanovanje v najem, ga bo dobil za nedoločen čas, vendar bo moral vsakih pet let dokazovati svojo upravičenost do te neprofitnosti,« navaja okoljevarstveni minister mag. Janez Kopač.

Neprofitne najemnine večine najemnikov se bodo v povprečju najverjetneje zvišale za 22 odstotkov, ne bodo pa smele preseči enotne stopnje 4,68 odstotka od vrednosti stanovanja. Če vzamemo za primer 50 kvadratnih metrov veliko stanovanje, vidimo, da se bodo te najemnine povečale od 26.000 na približno 32.000 tolarjev. Najemniki, ki so pogodbo sklenili po marcu 2000, pa bodo plačevali manj. V povprečju bodo ti najemniki plačevali za 8 odstotkov nižjo najemnino. Sicer pa bo nov način zaračunavanja najemnine začel veljati čez dve leti.

Ker zakon ne razlikuje več med neprofitnimi in socialnimi najemninami, bo država socialno najšibkejšim najemninno subvencionirala še bolj kot doslej. Po novem bodo najemniki z nižjimi dohodki upravičeni plačevati le do 20 odstotkov celotne najemnine, medtem ko bo 80 odstotkov najemni-

ne pokrila občina. Upravičencev do subvencij bo po novem manj kot doslej, približno 12.000. Doslej je znašala subvencija za povprečno stanovanje 8.500 tolarjev, po novem pa bo občutno višja, in sicer 18.600 tolarjev.

Z rezervnim skladom do lažjega upravljanja stavb

Vedeti je treba, da novi stanovanjski zakon, ki je nedavno prestal ustavno presojo, določa še gradnjo in prodajo novih stanovanj, varstvo kupca pri prodaji novih stanovanj in pristojnosti. Določa pa tudi stanovanjsko zbornico, državni stanovanjski svet, svet za varstvo pravic najemnikov, kataster stavb in register.

V prihodnje naj bi bilo upravljanje večstanovanjskih stavb enostavnejše. Za sprejem odločitev, ki ne posegajo v lastnino, bo zadostovalo soglasje več kot polovice etažnih lastnikov. Sredstva za vzdrževanje stavb bodo lastniki zbirali v rezervnem skladu. Višina letnih pa bo odvisna tudi od starosti stavbe. S sredstvi bo upravljal upravnik. Zakon

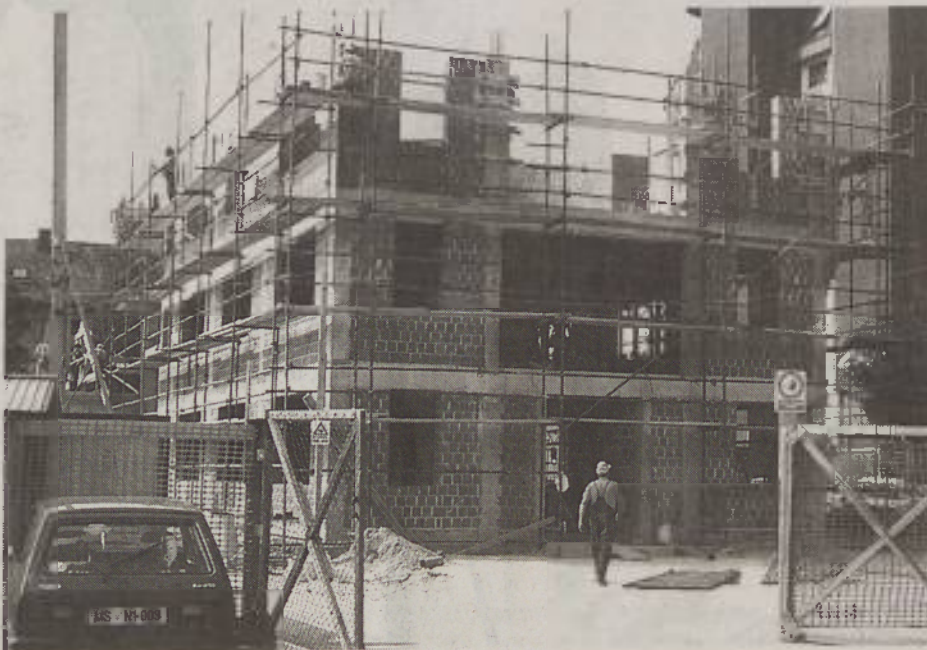
predvideva tudi nekaj »varovalk«. Med drugim to, da etažni lastniki določijo enega od njih, ki bo skupaj z upravnikom lahko dvignil sredstva iz rezervnega sklada ali pa banki dal nalog, da bo izvršila izplačilo.

Kupec bo bolj zaščiten

Zakon prinaša tudi določbe za varstvo kupcev novogradenj. Po aferi Zbiljski gaj se je namreč pokazalo, da so le-te še vedno pomanjkljive. Zato naj bi novi stanovanjski zakon utrdil vlogo stanovanjske inšpekcije in racionaliziral inšpekcijske postopke na tem področju. Med drugim določa vrsto stanovanjskih zgradb, pogoje za njihovo vzdrževanje, lastninsko-pravna razmerja v večstanovanjskih objektih in stanovanjska najemna razmerja.

Zakon ureja tudi premoženjskopravna razmerja med investitorjem in kupcem, ki kupuje nedokončano novogradnjo. Prodaja stanovanj ne bo mogoča pred pridobitvijo pravnomočnega gradbenega dovoljenja. Zakon daje kupcu pravico do varstva plačila v primeru, da iz kakršnihkoli razlogov pridobitev lastninske pravice za stanovanje ne bo mogoča.

Milan Jerše

Cene na tržnicah

Sadje in zelenjava	Murska Sobota	Gornja Radgona	Ljutomer	Maribor
Jabolka	200	180	130	150-250
Hruške	300	350	380	370
Pomarance	350	380	290	350
Limone	300	370	290	190
Banane	150	180	189	680
Kivi	890	1.100	500	440
Solata kristalka	450	350	390	500
Melancane	400	520	300	420
Solata puterica	450	350	390	130
Zeleno zelje	100-160	110	100	255
Rdeče zelje	250	250	200	490
Ohrovt		480	250	400
Blitva			400	540
Nektarine	550	600	500	390
Kumare	250	340	200	390
Korenček	300	350	240	390
Paradižnik	300	350	200	290
Paprika	150-250	200-350	250	150
Čebula	130-180	170	100-120	370
Čebula srebrnjak	300	380	250	360
Endivija	350	300	250	500
Stročji fižol	500		500	360
Mango			990	740
Peteršilj	600	680	600	450
Cvetača	500	350	390	490
Fižol (zrnje)	500	420	460	390
Česen	400	350	380	390
Zelena	350	370	399	500
Por	450	400	399	520
Kostanj	400	330	200	22-26
Jajca	20-24	25		1.100
Domači med	1.000-1.100	1.100	830-1.030	280
Sveže slive	200		500	490
Rdeče grozdje	350		500	260-680
Belo grozdje	350	510	500	1.450
Orehi jedrca		1.400	999	590
Bučke		520	450	990-1.390
Suhe slive		1.400	800	750
Ananas	750	710	450-700	

BESSEDE MODE

Intenzivnost slednje se veča tudi z materialom. Ovit v rumeni šal čutimo toploto hitreje in močnejše, ne glede na to, da velike razlike s svetlo modrim šalom ne moremo beležiti. Tudi zlati nakit je tako priljubljen. Še tako tanka verižica nas popelje v »večnost«, ki jo zlato predstavlja. Videz pomlaja.

V modi se rumena pojavlja redkeje kot rdeča, vendar jo zamenjuje, ko je le-ta predolgo med nami. Podobno se začnjenja dogajati že v tej sezoni, intenzivneje pa v naslednjih pomladno-poletnih kolekcijah.

Odeti v rumeno lahko damo in dobivamo nasmeha, ki so nalezljivi kot sonce, ko se mu ne moremo skriti.

Tatjana Kalamar M., univ. dipl. inž. obl.

na internetu:
www.p-inf.si

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, M. Sobota

Zakaj sadje in zelenjava?

Surova in nepredelana sadje in zelenjava sta v zdravi, varovalni prehrani zelo pomembna. Zaužili naj bi ju čim večkrat, bodisi kot del obroka ali samostojen obrok. Lahko ju vključimo v vse obroke, v zajtrk, malico, kosilo in večerjo ali ko nas zagrabi lakota ali želja, da bi dali nekaj v usta. Lahko ju jemo kot solate, v sendvičih, zelenjavnih juhah in enolončnicah, kot priloge, kot glavne jedi, kot sladice ali prigrizke; surova ali kuhana, pečena, dušena ... Obrok v kombinaciji s sadjem in zelenjavo je energijsko redkejši, lažji in bolj zdrav.

Sadje in zelenjava vsebujeta zaščitne antioksidativne snovi. Mednje spadajo vitamini A, C in E ter karotenoidi, mikroelementi (oligoelementi) selen, baker, mangan, cink ter nekatere druge snovi (npr. glutation, likopen, kvcetin ...).

Antioksidanti preprečujejo, da bi nekatere škodljive snovi, t. i. prosti radikali (ti nastanejo med presnovo), poškodovali celice. Prosti radikali pa so tisti, ki vplivajo na razvoj ateroskleroze in rakavih celičnih sprememb. Tako antioksidanti varujejo pred njimi ter pred srčnim infarktom in različnimi vrstami raka (rak v ustih, žrelu, grlu, na požiralniku, želodcu, trebušni slinavki, debelem črevesu, danki, sečnem mehurju ...).

Vlaknine v sadju in zelenjavi delujejo varovalno in vplivajo na uravnavanje telesne teže. Topne vlaknine znižujejo holesterol v krvi, netopne pa preprečujejo zaprtje. Če jemo z vlakninami bogato hrano, nam le-ta pomaga pri zniževanju krvnega tlaka.

Grizenje in žvečenje sadja in zelenjave krepi dlesni in varujeta zobovje.

V vsakodnevni prehrani izbirajmo sadje in zelenjavo različnih barv:

ZELENO: blitva, brokoli, bučke, grah, kolerabice, olive, ohrovt, por, stročji fižol, sveža zelena solata, sveže zelje, špinata, zelena paprika, grozdje, kivi, zeleno jabolko ...

ORANŽNO-RUMENO: buča, koleraba, korenje, mlada koruza, paprika, ananas, breskev, grenivka, limona, mandarina, marelica, melona, ringlo slive ...

RDEČO: čebula, paradižnik, paradižnikov sok in mezga, pesa, radič, rdeč fižol, rdeča leča, rdeča paprika, redkvice, brusnice, češnje, jabolko, jagode, lubenica, maline, rdeča grenivka, ribez ...

MODRO-VIJOLIČNO: jajčevci, borovnice, črni ribez, modro grozdje, fige, slive ...

BELO: beluš, cvetača, česen, čebula, kisa repa, kisa zelje, hren, por, redkev, repa, šalotka, zelena ...

Sadnih in zelenjavnih prigrizkov naj bi bilo čez dan najmanj pet. Zdravo je dan že jutraj začeti s sadjem, npr. s kozarcem 100 % sadnega soka ali z banano, vmešano v kosmiče ... Priporočena dnevna količina zaužite zelenjave in sadja je od 400 do 600 g, vključno s 30 g oreščkov.

Solata z ajdovo kašo (za 6 oseb)

20 dag ajdove kaše, 3-4 korenčki, 3 paradižniki, 1 jabolko, 1 čebula, 1 žlica medu, 2 žlici jabolčnega soka, 2 žlici vinskega kisa, 2 žlici olivnega olja, sol, poper, peteršilj, rozine

Ajdovo kašo skuhamo in ohladimo. Na trakove narežemo jabolko, korenček in paradižnik. Čebulo na drobno nasekljamo. Kašo, čebulo, jabolko in paradižnik zmešamo in prelijemo s polivko. Polivko naredimo tako, da zmešamo žlico medu, kis in jabolčni sok in olje ter dodamo malo popra in soli. Na koncu dodamo še oprane rozine in okrasimo s peteršiljem.

Na osebo: 213 kcal, 6 g maščob, vlaknine: +++.

Pesa v solati

800 g pese, 5 cl vinskega kisa, 3 cl olja, 30 g hrena, sol

Peso operemo, olupimo in na tanko naribamo. Damo v skledo, solimo ter prelijemo z razredčenim kisom in oljem. Potrosimo z naribanim hrenom. Rahlo premešamo. Pustimo, da se 30 minut marinira, nato serviramo.

Banane s karamelno kremo

400 g olupljenih banan, 60 g medu, 70 g margarine, 70 g otroških piškotov

Sestavine za kremo: 200 g sladkorja, 45 cl rastlinske smetane, 30 cl mleka, 25 g škrobne moke

Banane enakomerno razrežemo v velikosti otroških piškotov. Na margarinah jih blago opečemo, da se zmehčajo. Tik preden so pečene, jih premešamo z medom. Vroče banane zložimo v stekleno posodo, nanje naložimo otroške piškote in jih še enkrat obložimo z zmehčanimi bananami. Vse skupaj prelijemo s karamelno kremo in pustimo, da se ohladi. Ohlajeno lahko okrasimo s stepeno sladko smetano.

Priprava kreme: Sladkor rumeno sprajimo, da karamelizira. Zalijemo z mlekom in rastlinsko smetano. Kuhamo tako dolgo, da se sladkor raztopi, in primešamo škrobno moko, ki smo jo razmešali v 10 cl rastlinske smetane, ki smo si jo odvzeli od preostale smetane. Med stalnim mešanjem skuhamo gosto kremo.

Združenje potrošnikov Pomurja svetuje

Zamuda pri dobavi pohištva

Kot vsaka nabava nove stvari, je tudi nabava novega pohištva poseben dogodek, ki nam nudi posebne užitke in pričakovanja.

Navsezadnje gre za opremo, ki bo služila svojemu namenu, obenem pa krasila tudi naš dom. Da tudi pri tako enostavnih nakupih ne gre zmeraj vse gladko, nam govori naslednji primer. Potrošnica se je ob naročilu pohištva dogovorila za dobavni rok ter plačala tudi 30 % avans. Dobavni rok je že zdavnaj potekel, vendar pohištva še zmeraj ni prejela. Ko je poklicala v trgovino, so ji povedali, da je proizvajalec (v tujini) podaljšal rok za izdelavo oz. dobavo pohištva. Sprašuje nas, kakšne pravice ima oz. kaj lahko od podjetja zahteva?

Če pohištva ne želi več imeti, lahko pogodbo razdre ter zahteva vrnitev kupnine z zakonitimi zamudnimi obrestmi (na-

sprotna stran se ni držala dogovora iz pogodbe). Če pa bi vseeno želela imeti naročeno pohištvo, naj počaka do dobave in zahteva plačilo obresti na vplačani avans, kot določa zakon o varstvu potrošnikov (41. člen). V večini primerov pa stranke od dobaviteljev zaradi zamude oz. nastale škode zahtevajo tudi dodatni popust, na kar v večini primerov prodajalci tudi pristanejo, saj je to zanje še vseeno ugodneje kot razdrte pogodbe.

Uradne ure v pisarni v M. Soboti: telefonsko in osebno svetovanje v ponedeljek in sredo od 10. do 13. ure, v torek in petek osebno svetovanje po predhodnem naročilu. Tel.: (02) 534 93 90, faks: (02) 534 93 91, Trg zmage 4, p. p. 207, 9101 M. Sobota.

Uradne ure v pisarni v Ljutomeru: četrtak - telefonsko in osebno svetovanje od 10. do 13. ure, Vrazova 1 (občina III. nad.). Ljutomer. Tel.: centrala (02) 584 90 44 - int. 75, faks: (02) 581 16 10.

Andrej Clmer, vodja pisarne

Zrezke iz goveje bržole na deski tanko potolčemo, solimo in popramo. Papriko narežemo na rezine, prav tako tudi slanino. Zrezke premešamo s pretlačeno skuto ter nadevamo s papriko in slanino. Zvijemo v zvitke, krajce pa zašpilimo z zobobreci. Maslo razpustimo in na njem opečemo zvitke ter jih preložimo v drugo posodo. Na preostanku maščobe prepražimo na kocke narezano čebulo, ko ovane, ji dodamo olupljen in na kocke narezan paradižnik ter endivijo. Malo prepražimo, zalijemo z vinom in vodo. Prevremo, dodamo zvitke, začini s kumino in pokrito dušimo do mehkega. Omako nato pretlačimo, dodamo sladko smetano, prevremo in začini. Zvitke damo na desko, odstranimo zobobreci in meso narežemo na rezine. Pri serviranju dodamo omako.

Narastek iz jajčevcev

160 g jajčevcev, 30 g koruznega zdroba, 30 g masla, 2 jajci, 20 cl mleka, 80 g žemlj ali belega kruha, sol, poper

Jajčevce olupimo in narežemo na kocke. Damo v skledo, solimo in potresemo s poprom. Pustimo stati 30 minut. Med tem na maslu prepražimo koruzni zdrob. Zalijemo z mlekom, prevremo in odstavimo. En dan stare žemlje narežemo na kocke. Iz beljaka stepemo trd sneg, rumenjake pa damo k osnovni masi.

Vse skupaj rahlo premešamo in damo v posušeno pekač, ki smo ga potrosili s koruzno moko. Izravnamo in pečemo 20 minut pri 170 °C.

Z našega stedišča

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

ČASAR, mojster

Zdravljenje »računalniških« poškodb

V Ukrajini so nedavno odprli kliniko za zdravljenje očesnih poškodb, ki jih povzroča delo z računalnikom. Klinika v mestu Simferopol izvaja protistresne tehnike, pacienti pa se lahko naučijo tudi vaj za oči, ki so prizadete zaradi predolgega gledanja v računalniški zaslon. Za paciente pripravijo tudi analizo, s katero ugotovijo, kakšne so optimalne razmere za njihovo delo, pri čemer upoštevajo dejavnike, kot so višina mize in stola, položaj sedenja in osvetlitev ekrana. Po pomoč na kliniko se lahko brezplačno zatečejo vsi zavarovanci ukrajinskega sistema zdravstvenega zavarovanja, medtem ko morajo drugi storitve plačati.

Kopalnica – investicija v čistejšo in udobnejšo življenje

Voda je simbol čistosti in zdravja. Odvisno od temperature voda telo pomirja, sprošča in poživlja. Udobje, ki ga nudi dobro zasnovana kopalnica, so poznali že stari Grki in Rimljani. Tako je bila osnovna funkcija kopalnice poleg osebne higiene njenih uporabnikov tudi relaksacija organizma.

Tudi mi lahko ustvarimo iz pregovorne »mokre celice« prijeten in praktičen bivalni prostor. Kopalnica mora biti torej urejena tako, da zadovolji potrebe po zadovoljstvu, sprostitvi in navsezadnje tudi higieni. Prostor naj bo dovolj intimen, elementi notranje opreme pa enostavni za vzdrževanje, trpežni, varni in estetski. Najprej se seveda moramo odločiti, ali bomo imeli kopalno kad ali pršno kabino. Kdor se nikoli ne kopa v kadi, jo lahko zamenja s prho, pri tem pa pridobi nekaj prostora. Moramo pa računati (zlasti lastniki), da s tem nepremičnina izgubi nekaj svoje vrednosti. Kopalna kad je namreč že od nekdaj simbol udobja. Pri zasnovi kopalnice bodimo pozorni, da bo dovolj prostora za gibanje – zlasti pred umivalnikom. Z vgradnjo umivalnika v ploščo pridobimo nekaj odlagalne

površine, pod njim pa lahko uredimo prostor za odlaganje toaletnih potrebščin in brisač. Uporaba ogledal lahko ravno v majhnih prostorih poskrbi za optični učinek povečanja prostora. Za kopalnico primerni materiali so tisti, ki prenašajo vlago, so odporni proti kemikalijam, maščobi in obrabi. Tako se za tlak in stene najpogosteje uporabljajo najrazličnejše keramične ploščice. Če pa želimo, da je naša kopalnica nekaj posebnega, lahko ustvarimo prijetno vzdušje z manjšim kaminom ali počivalno zofo, tla pa obložimo z leseno oblogo. S postavitvijo primerne zelenjave v prostor bomo dosegli vtis svežine in naravnega okolja.

Naj postane bivanje v Vaši kopalnici nepozabno!

Maja Kardoš

KURILNO OLJE

VELIKA
NAGRADNA IGRA!

OD 15. 9.
DO 31. 12. 2003

080 22 66

Ob nakupu Petrolova kurilnega olja sodelujete v
nagradnem žrebanju, kjer bomo 16 gospodinjstvom

VRNILI CELOTNO KUPNINO.

Od 15. septembra pa vse do konca
decembra bomo vsak teden izžrebali
enega nagradjenca. Za informacije
in naročila pokličite 080 22 66.

Kupnina bo vrnjena v obliki dobrot na kartici Magna.
Nagradjenec bodo obveščeni po pošti. Pravila igre in imena
nagradjenecov bodo objavljena na strani www.petrol.si

PETROL

Mestna občina MURSKA SOBOTA

Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, Murska Sobota, na podlagi
51. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94,
14/95, 20/95, 63/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/2000, 87/2001, 51/
2002), Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/
2001, 30/2002 in 56/2002), v skladu z Uredbo o pridobivanju, razpolo-
ganju in upravljanju s stvarnim premoženjem države in občin (Uradni list
RS, št. 12/2003) ter sklepom mestnega sveta Mestne občine M. Sobota z
dne 27. 3. 2003, objavlja

javno zbiranje ponudb za prodajo nepremičnin in sicer:

I.

Za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš se prodajajo naslednje parcele
v Dolgi ulici v Černelavcih:

1. parc. št. 654/1, k. o. Černelavci, površine 760 m², za izhodiščno ceno
6.186.400,00 SIT,
2. parc. št. 654/2, k. o. Černelavci, površine 763 m², za izhodiščno ceno
6.210.820,00 SIT,
3. parc. št. 654/3, k. o. Černelavci, površine 766 m², za izhodiščno ceno
6.235.240,00 SIT,
4. parc. št. 654/4, k. o. Černelavci, površine 769 m², za izhodiščno ceno
6.259.660,00 SIT.

Izhodiščna cena znaša 8.140,00 SIT/m² zemljišča in vključuje DDV po 20
% stopnji ter obstoječo komunalno opremo, vodovod, kanalizacijo, elektriko,
telefon in ceste. Na predmetnih parcelah je dovoljena gradnja individualnih
stanovanjskih hiš v skladu z zazidalnim načrtom, ki ureja to območje.

II.

Stavbno zemljišče, parc. št. 4139, 4145/7 in 4154/2, vse k. o. Murska So-
bota, skupne površine 10066 m², ki se prodaja kot celota in je po
sprejetem zazidalnem načrtu za trgovsko cono Murska Sobota - zahod
(Uradni list RS, št. 46/2003) predvideno za izgradnjo trgovske cone, za
izhodiščno ceno 62.410.760,00 SIT. Izhodiščna cena ne zajema DDV po
20 % stopnji.

III.

Razpisni pogoji:

1. Na javnem razpisu lahko sodelujejo fizične in pravne osebe pod nasle-
dnjimi pogoji:
 - da v ponudbi navedejo nepremičnino in ceno nad izhodiščno ceno,
 - da vplačajo varščino v višini 10 % od izhodiščne cene za nepremičnino,
 - da katero so vložili ponudbo, na transakcijski račun Mestne občine Mur-
ska Sobota, št. 01280-0100011405,
 - izbrani ponudnik mora skleniti pogodbo v 15 dneh od opravljene izbire,
 - kupnino je izbrani ponudnik dolžan plačati v 8 dneh od podpisa pogo-
dbe,
2. Merilo za izbor najugodnejšega ponudnika je višja ponujena cena.
3. Stroške notarske potrditve pogodbe in stroške vpisa v zemljiško knjigo
plača izbrani ponudnik.
4. Pisne ponudbe z dokazili naj pošljejo ali oddajo zainteresirani ponud-
niki v zaprti ovojnici v 15 dneh po objavi tega razpisa na naslov:
Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota,
Z oznako »NE ODPIRAJ - javno zbiranje ponudb za prodajo nepremič-
nin«.
5. Ponudbi je treba priložiti:
 - potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije za fizične osebe, za pravne
osebe pa izpisek iz sodnega registra, iz katerega je razvidno, da imajo
sedež v Republiki Sloveniji, ki ne sme biti starejši od 30 dni,
 - potrdilo o vplačilu varščine,
 - za nepremičnino, navedeno pod II., izdelano idejno programsko zasno-
vo zazidave v skladu z zazidalnim načrtom, ki ureja to območje.
6. Varščino bomo uspelemu ponudniku vračunali v ceno nepremičnine,
neuspelemu pa vrnilo v 8 dneh po izbiri. Če uspešni ponudnik odstopi od pri-
dobitve nepremičnine in ne sklene pogodbe, zapade varščina v korist Me-
stne občine Murska Sobota.
7. Pravočasno prejete in popolne ponudbe bo obravnavala komisija za
vodenje in nadziranje izvedbe prodaje nepremičnin Mestne občine Murska
Sobota ter o izbiri vse ponudnike pisno obvestila.
8. Mestna občina Murska Sobota na podlagi tega razpisa ni zavezana skle-
niti pogodbe z najugodnejšim ponudnikom oziroma lahko začeti postopek
do sklenitve pravnega posla ustavi.
9. Pojasnila v zvezi z razpisom in prodajo nepremičnin lahko dobijo zain-
teresirani ponudniki na Mestni občini Murska Sobota, Kardoševa 2, vhod
III., 2. nadstropje, soba št. 23, ali po telefonu 02 53110 00 (int. 442).

**VESTNIK lahko kupite
tudi na večini pošt v Pomurju.**

Podjetje za Informiranje, d. d., Ul. s. Novaka 13, Murska Sobota

Piše: Katica Mladenović, prof. ped.-soc.

Učenje kot proces komuniciranja

Ne glede na to, ali gre za
osnovne ali srednje šole ali
fakultete, me motijo parcial-
ne nekonstruktivne rešitve
Ministrstva za šolstvo in
šport, ki ne potekajo verti-
kalno in vsebinsko ustrezno
(sociološki konstruktivizem,
situacijsko učenje). Kognitiv-
no vajenstvo je težko izvedlji-
vo (znanje in spretnosti so
preveč ločeni od uporabe v
svetu zunaj šole).

Na učitelje čedalje bolj pri-
tiskajo šolske oblasti, starši, jav-
nost, dijaki, vedno nove preno-
ve. V srednjih šolah pa ne vemo,
kako nadaljevati, kako oblikova-
ti razrede. (Le iz treh prekmur-
skih šol so prišli k nam učenci iz
devetletke, velik problem se je
pojaval pri sestavi razredov, zla-
sti zaradi tujih jezikov, ki se jih
učijo).

Inšpekcijske službe so narav-
nane le na administrativni prav-
ni formalizem, ki si ga vsak in-
špektor in tudi pravnik različno
razlagata.

Preveč je nepovezanih evalua-
cij, zato postaja učitelj čedalje
bolj tudi administrator.

Vedno novi predpisi, ki sicer
pomenijo večjo demokratičnost
šole (npr. dovoljeno število ne-
opravičenih izostankov, zaplete-
no izrekanje vzgojnih ukrepov,
zagovornišvo, učitelj ne sme za-
htevati, da dijaki nosijo s seboj
učbenike, da delajo domače nalo-
ge, motečih ne sme napotiti iz
razreda, lahko zamujajo), učitelja
skrbijo, dijaki pa take in podob-
ne situacije preveč izkoriščajo.

Teden otroka – kostanjev piknik – čigav?

Draga »razočarana mamica«!

Zelo užaljena in razočarana sem bila zaradi objavljenega
anonimnega pisma (Vestnik, 16. 10. 2003). Morda ste tista, ki
mi je potožila, da ni mogla priti prej, ker je morala v nakupoval-
ni center? Kljub načelu, da ne »perem perila« v javnosti, odgo-
varjam po tej poti, saj vam, razočarana mamica, žal, ne morem
tega povedati na način, ki je v mojem stilu, torej direktno.

Teden otroka smo v letošnjem letu izpeljali po konceptu, ki
smo si ga zastavili tudi v skladu s finančnimi zmoglostmi. V po-
nedeljek smo imeli ustvarjalne delavnice v mladinskem klubu.
Izdelovali smo nakit. V torek smo na aleji v mestnem parku
ustvarjali iz sadov jeseni, poslikavali poti in se vozili z vlakcem.
Ob 17.30 pa je bila v skoraj polni grajski dvorani glasbena pred-
stava »Zgodba o izgubljeni duši«. V sredo smo šli na izlet na
Goričko (dva polna avtobusa otrok in staršev). V gradu pri Gra-
du smo bili prvi gostje v rokodelskih delavnicah. V četrtek smo
imeli v mestnem parku boljši sejem na pravih stojnicah, tabor-
niki so se z otroki igrali in pekli in delili smo pečen kostanj ter
ponujali in točili vroč čaj – vsem, brez izjeme. Za udeležence te-
dna otroka je bilo vse brezplačno.

Teden otroka je samo eden od projektov, ki jih izvajamo v
Društvu prijateljev mladine Murska Sobota od leta 1996, ko smo
bili ustanovljeni in katerega predsednica sem z vsem srcem v za-
dnjih dveh letih jaz. Vsako leto poskrbimo za vsakodnevni pro-
gram v zimskih počitnicah, prirejamo celodnevno pustovanje,
bralce Bralne značke nagradimo z enodnevnim izletom, za Po-
murje smo koordinatorji otroških parlamentov in humanitar-
nih akcij, izvajamo knjižni kviz, ob srečanju mladinskih pisa-
teljev OKO BESEDE organiziramo obiske pisateljev po osnovnih
in srednjih šolah, v Veselem decembru prirejamo lutkovne, gle-
dališke in plesne predstave ter glasbene prireditve. Res malo za
otroke? Kakor za koga.

Vse to letno za 1.040.000,00 SIT, od tega je stal teden otroka
200.000,00 SIT. Zato, draga gospe, »razočarana mamica«, ne
vem, koga ste citirali: »Odgovor: Porabili smo vsa sredstva (od 2
milijonov sit samo pribl. 300.000 sit)...« Sprašujete se, do kdaj?
Do 17.45 smo spekli 70 kg kostanjev, kakor smo se zmenili in
kolikor nam je dopuščal naš proračun. Res pa je, da je g. Emruli
predlagal, da bi on od tistega trenutka naprej pečen kostanj pro-
dajal, pa tega nisem dovolila, ker je bil kostanj namenjen otro-
kom brezplačno. Kostanj, ki ga je treba plačati, lahko kupite
vsak dan. Z gotovostjo pa lahko zatrdim in tudi vsi tam prisotni,
da so se vsi najedli pečenega kostanja, tako kot še nikoli doslej
na naših piknikih, saj zaradi zelo mrzlega jesenskega dne ni bilo
več kot 100 otrok in njihovih staršev (pribl. 0,70 kg/osebo). Kdo
in čigav kostanj so si odnesli »pristojni ljudje« domov, ne vem,
mi ga nismo plačali.

Vse, kar ste navajali, je kup laži. Da ste me s tem umazali v ja-
vnosti, je jasno. Ali je to pismo dovolj, da se pperem?

Pa še to: iskreno vas vabim, draga »razočarana mamica«, da
greva z najinimi otroki nabirat kostanj v moj gozd.

Brigita Perhavec

tudi od staršev oziroma
Najpogostejši odgovor »od zgo-
raj« je, naj bodo odločitve v pri-
dijaku.

Administrativni statistični ob-
razci, ki jih pošiljajo z ministr-
stva, zavoda za zaposlovanje ipd.,
se podvajajo. Med njimi so maj-
hne razlike, saj moramo vedno
znova nekaj pisati, računati. Pre-
dpisani obrazci pa so neuporab-
ni. Nova praksa zahteva drugače
ne generalije (zapisnik o izpitu).

Predpisano število dijakov v
razredu ni ustrezno, zato so od-
delki preveliki. V vsakem od-
delku je čedalje več dijakov z
osebnostnimi težavami, z duš-
znimi, učnimi in vedenjskimi
motnjami, s posebnimi potreba-
mi... Šola je vendar vzgojna in
brazevalna ustanova! Če bi bilo
v razredu manj dijakov, bi jih
učitelj bolje spoznal, lažje bi
gojil vplival nanje in izvajal pri-
kriti nadzor. Manj težav bi bilo
pri obravnavi snovi, znanje pa
bi bilo trajnejše, prav tako kaka-
vost in uporabnost znanja. Sedaj
smo uspešni oboji le, če ima di-
jak dobre ocene.

Učni načrti so preobsežni. Kon-
struktivnejši bi bili, če bi bilo v
njih več temeljnih znanj ter po-
vezanih in manj zapletenih in-
formacij. Tako bi ostalo tudi več
časa za ponavljanje, preverjanje
in utrjevanje.

(Se nadaljuje)

Nagrajenci priloge VESTNIKOVE KRIŽANKE (9. 10. 2003)

MERKUR
Ustvarjamo zadovoljstvo

SUZANA CIPOT,
Ulica ob Ložiču 26, KROG,
9000 Murska Sobota

BEL-TEH
TRGOVINA S TEHNIČNIM BLAGOM

BARBARA ŠTOF,
DOLIČ 48, 9263 Kuzma

FINSTRAL
Dušan Puhar, Ivanci 37, Bogojna

JOŽE VUGRINEC,
VELIKA POLANA 123 b,
9225 Velika Polana

ARCONT
Ljutomerska 29, Gornja Razpota

TONE ŽNIDARIČ,
Titova 2, 9252 RADENCI

**KAMNOSEŠTVO
ERJAVEC BELTINCI**
Ribiška pot 1 a, Beltinci

DARJA ŠADL,
Ul. Otona Županciča 4,
9000 MURSKA SOBOTA

AMBIENTI
pohitvo

BRIGITA ABRAHAM,
HODOŠ 31, 9205 Hodoš

JELOVICA

JANI BOŽIČ, Postružnikova 4,
9240 LJUTOMER

Nagrajenci bodo potrdilo
prejeli po pošti.

**POMURSKO DRUŠTVO ZA
BOJ PROTI RAKU
MURSKA SOBOTA, ARH.
NOVAKA 2B**
zbira prostovoljne prispevke
občanov in organizacij na
račun pri Ljubljanski banki:
02340-0019232476
ZA DAROVANA SREDSTVA
SE ZAHVALJUJEMO!
Vse informacije lahko dobite po
tel.: 031 438 342

Informacije: BORZA ZNANJA
M. SOBOTA, pri Ljudski uni-
verziteti Murska Sobota, Slomško-
va 33, telefon 536 15 66, vsak
delavnik od 8.00 do 18.00.

AVTOR: STEFAN HAJDINJAK
NOVINAR MLADINE, UBIT V SARAJEVU (VO)
PREBIVALKA POKRAJINE OB MURI
ALDEHID OCETNE KISLINE
LANTAN
HOTEL V BOVCU
POŠTNA POŠILJKA
MAJHEN RT
SODNIK V GRŠKEM MITOLOŠKEM PODZEMELJU
ZEMLJIŠČE, PORASLO S TRAVO
NIKEJ
GLAVNO MESTO ERITREJE
ODEBELJENI DEL DEBLA NAD PANJEM

NAŠA ALPSKA SMUČARKA
PRIVRŽENEC TOTALITARIZMA
JAPONSKA NABIRALKA BISEROV
ŽENSKA V SAMOSTANU ČANKOVSKI ŽUPNIK (ANDREJ)
MARTINA ČUFAR
ŽENSKO OBLAČILO
CRN PTIC, KROKAR
VELIKA VEŽA
DRAMA NA BREŠANA
FILIPINSKI OTOK
FINA TKANINA MESTO OB TARI, CRNA GORA
PAVLE SIVIC
OTOK POD VELEBITOM
NAŠ PESNIK (TONE), POLITICNI VODJA
PREDNIK KLAVIRJA, ČEMBALO OBRAT ZA PRID, SIRA
MESTO OB REKI SIEG, NEMČIJA PREVAJALEC (JANKO)
ROPOVA STRANKA STARO GERMANSKO PLEME
SVOBODNA FEVDALNA POSEST AM. PISEC (GEORGE)
JAPONSKI PISATELJ (KOBŌ) INKOVSKI VLAJAR
STAR, RADIJ, SPIKERKA KLANČAR ČEBELJA PAŠA
KNEMATOGRAF
TONI NIEMINEN
NADAV, NAPLAČILO

ORNELLA MUTI
FRANCOSKI SLIKAR (ANDRE)
VISOKI FIZOL KONCERTNA ALI PLESNA DVORANA
ŽENSKA, KI LIKA
MRTVAŠKI ODER
NAŠA TOVARNA PAPIRJA OBSTRELNA RANA
MESTO V ŠPANJI OB REKI DUERO LUKA V IZRAELU
DLAKA POD NOSOM STARO-JUDOVSKI KRALJ
PONOS, DOATOJANSTVO
HOMERJEV EP VISOKO STENSKO OGLEDALO
HRVAŠKA IGRALKA (NINA)
NEMŠKA IGRALKA DAGOVER
NAŠ IGRALEC (BOJAN)
MAJHNA KOCKA

SOSEDNJI CRKI
ZVIŠAN TON "E"
ORIENTAL BARVILLO ZA LAŠE
STOJAN AUER
SLADKARIJA
OBČINSKI FUNKCIONAR
AMERIŠKA IGRALKA (SANDRA)
ORANŽADA

Pošila-

9.10.2003

Nagracenem desitamo. Potidila za
nagrade (al nagrade) bodo prejeti po poš-

Rešitev: _____
Ime in priimek: _____
Naslov: _____
Davčna številka: _____

RAK — ONA: Počitek vam bo vsekakor koristil, prav tako pa boste ob prijetnem ležanju spoznali osebo, ki vam bo dobesedno glavno. Poskusite se obnašati čim bolj naravno, kajti ravno to bo ključ do vašega uspeha. ON: Njena skrajnost ni dobra. Ne prenaaglite se, vendar lahko predolg oklevanje škoduje. Ponudila se vam bo priložnost, zato jo poskušajte izkoristiti. In spet po starem.

ŠKORPUON – ONA: Sprejeli boste ponujeno pomoč, ki ste jo do sedaj trmoglavbo zavračali, čeprav sami najbolje veste, da sami enostavno ne boste kos trenutnim zapletom v vašem življenju. Kar pogumne – skupaj vam bo uspelo. **ON:** Izpolnila se vam bodo vaša pričakovanja na ljubezenskem področju, za katere sta še počasi dvomili, da se bodo uresničila. Sedaj pa se nikar ne obirajte, ampak uživajte v trenutku, ki se vam ponuja.

RIBI — ONA: S prepriom ne boste uspeli doseči ničesar, zato boste raje poskusili s kompromisom, takrat pa vam bo popolnoma uspelo. Vsekakor je bil že skrajni čas, da ste končno spremenili svoj način reševanja problemov. **ON:** Res ste navajeni, da drugi začenjajo pogovor, vendar pa bo tokrat skrajni čas, da se postavite zase in tudi vi predlagate kakšen konkreten korak. To se vam bo vsekakor zelo pozitivno obrestovalo – še posebej na poslovnem področju.

*Ta zid na vodi naj bi bil
na meji z našim morjem,
bratstvo pa med narodi,
tam daleč za obzorjem.*

Prispevki za nakup opreme za ginekološki oddelek in novo porodnišnico

Daniela Virag, Rožno naselje 49, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 5.000; Vera in Štefan Holcman iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 15.000; Rudi Kovač z družino iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 5.000; družina Kulić, Šalamenci 10, namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 5.000; Hermina Domjan, Šalamenci 26, namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 10.000; upokojenke Zlata, Olga, Pepca, Slava in Marija namesto cvetja za pok. Margitinega moža Karla Karbo - 10.000; Pavel in Gizela Škraban, Cvetna 15, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 5.000; družina Kerčmar iz Križevca namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 10.000; Jože Časar, Adrijanci 46, namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 4.000; družina Camplin iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 7.000; Franc Zver namesto cvetja za pok. Matijo Horvata - 5.000; Marija Berden z družino, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Heleno Norčič iz Murske Sobote - 15.000; Dolinka inženiring, proizvodnja, trgovina in zadruga Beltinci, namesto cvetja za pok. Franca Serca iz Sodišinec - 10.000; dr. Gregorc - Kastelic, Ul. Štefana Kovača, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Heleno Norčič - 10.000; Erika in Janez Barbarič, Plečnikova 71, Krog, namesto cvetja za pok. Ireno Sinko - 10.000; Marta in Rudolf Kuplen, Šerčerjevo naselje 11, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Mirana Rožmana s Turjanskega Vrha - 10.000; Ida Drole, Ul. Staneta Rozmana 1, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Štefana Šeboka iz Salovec - 5.000; sodelavci Pošte Murska Sobota namesto cvetja za pok. očeta Roberta Hajdinjaka - 7.000; Reflex Gornja Radgona namesto cvetja za pok. Jožefo Škafar iz Vučje vasi - 20.000; Društvo vojnih invalidov Pomurja namesto cvetja za pok. g. Jandrašiča - 4.200; Sindikat Osnovne šole Bogojina namesto cvetja za pok. Marijo Škafar iz Beltincev - 10.000; družina Vere Heric iz Murske Sobote za pok. Ilonko Norčič - 10.000; družina Varga, Rožno naselje 49, Murska Sobota, namesto cvetja za pok. Ilonko Norčič - 5.000; Ernest Kovačec z družino, Gornji Petrovci, namesto cvetja za pok. Karla Karbo iz Murske Sobote - 10.000; Margitini nekdanji sodelavci iz računovodstva Mure Murska Sobota namesto cvetja za pok. Karla Karbo - 11.000; Organizacija sindikata delavcev UE Murska Sobota namesto cvetja za pok. mamo sodelavke Dragice Čerpnjak iz Peskovca - 10.000; Upravna enota Murska Sobota, Oddelek za kmetijstvo in gozdarstvo, namesto cvetja za pok. mamo sodelavke Dragice Čerpnjak - 14.000; DURS Murska Sobota namesto cvetja za pok. očeta sodelavca Matije Maučeca - 13.000 SIT; SPTŠ Murska Sobota namesto cvetja za pok. mamo sodelavca Ivana Miklaviča iz Černelavec - 15.000; sindikat Mlinopeka Murska Sobota namesto cvetja za pok. Gezo Škrilca iz Lemerja - 10.000; sindikat Panonke Murska Sobota namesto cvetja za pok. očeta Emila Šeboka - 15.000; Jože Gruškovnjak iz Ljubljane, prostovoljni prispevek - 10.000; družina Antona Kosija, Cven 8, namesto cvetja za pok. Marijana Filipiča - 15.000; družina Mirka Benka iz Murske Sobote namesto cvetja za pok. Heleno Norčič - 5.000.

motorna vozila

RENAULT CLIO 1.2 RL, letnik 1995, prodajo. Tel.: 540 13 21. m17537

FORD ESCORT, 1.4 i CL, letnik 1996, prodam. GSM: 041 339 485. m17540

VOLKSWAGEN (hrošč), rdeč, letnik 1976, v dobrem stanju, neregistriran, vozen, prodam. Tel.: 572 17 56, Gomilica. m17576

RENAULT 4, dobro ohranjen, registriran, in avtoprikolico z naletno zavoro kupim. Tel.: 031 388 515. m17118

živali

NESNICE RJAVE, GRAHASTE, zagotovljena takojšnja nesnost. Možnost dostave. VZREJA NESNIC TIBAOT, Babinči 49, tel.: 582 14 01. m17112

PURANE za zakol prodam. Tel.: 02 546 11 13. m17559

PUJSKE prodam. Tel.: 540 14 11. m17560

KRAVO, staro tri leta, brejo 9 mesecev, prodam. Strehovci 67, tel.: 579 14 19. m17578

posesti

HIŠO V Mali Polani zelo ugodno prodam. Tel.: 576 14 02. m17561

Zaradi bolezni oddam dobro vpeljano okrepčevalnico na prometni lokaciji,

JAVNA PRODAJA PREMIČNIN IN NEPREMIČNIN V ADRIJANCIH 62

PREMIČNINE:

- puhalnik za seno, izkl. cena 30.000,00 sit
- kmečki voz, izkl. cena 30.000,00 sit
- brane, tridelne, izkl. cena 10.000,00 sit
- reporeznica, izkl. cena 20.000,00 sit
- kosilnica Gorenje, izkl. cena 80.000 sit
- plugi OLT PT 02, izkl. cena 15.000,00 sit
- mlin za zrnje SIP, izkl. cena 20.000 sit
- traktor URSUS 35 KM, izkl. cena 450.000 sit
- škroplilnica mat. mah., izkl. cena 15.000,00 sit
- motorna žaga, izkl. cena 15.000,00 sit
- osebni avtomobil SKODA, izkl. cena 100.000,00 sit

Informacije in ponudbe DILL, d. o. o., Murska Sobota, Slovenska ulica 39, tel.: 530 47 40, faks: 532 13 22; 031 668 749 (Danilo Horvat).

STANOVANJSKO HIŠO v Černelavcih, 170 m², delno nedokončano, starost 12 let, parcela 600 m², prodajo za 23 mio SIT. šifra: 7678

TRISOBNNO STANOVANJE v Murski Soboti, 70,34 m², starost 21 let, visoko prihljice, komfortno, obnovljeno, prodajo za 11,5 mio. sit. šifra: 7698

Informacije in ponudbe DILL, d. o. o. Murska Sobota, Slovenska ulica 39, tel.: 530 47 40, faks: 532 13 22; 031 668 749 (Danilo Horvat). m17547

sprejemljiva najemina + varščina. Kličite samo resni GSM: 031 782 554. m17529

STANOVANJE, 54 m², v M. Soboti prodam. Tel.: 02 523 11 79 ali 040 759 095. m17533

STANOVANJE, 2 km iz M. Sobote, dam v najem, prodam pa garažo. Tel.: 041 339 474. m17534

PRODAMO VINOGRAD z vikendico v G. Benecu v Lend. goricah, lahko samo del vinograda in prostor za gradnjo. Možna menjava za manjši vinograd v Medžimurju. Tel.: 040 849 327 ali 091 795 1509. m17541

Njlivo v Žižkih - Srednji štuk, 33 arov, prodam. Tel.: 571 14 92. m17552

HIŠO v Dokležovju ugodno prodam. Tel.: 527 16 80. m17553

STARO HIŠO z nekaj zemlje KUPIM. Tel.: 040 813 333. m17562

ENOSOBNO STANOVANJE V CENTRU MURSKE SOBOTE ugodno prodam. Tel.: 041 969 392. m17565

V NAJEM VZAMEJO MANJŠO STAREJŠO HIŠKO - do 15 km iz M. Sobote - možnost odkupa. Tel.: 524 10 62. m17567

DVOSONBNO STANOVANJE v M. Soboti prodam. Tel.: 528 15 83 ali 031 230 834. m17573

HIŠO, 280 m², III. gr. faza, na parceli 7,6 ara, komunalno urejeni, prodam v Beltincih - Jugovo. Tel.: 041 758 893. m17575

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR LTZ, cena 600.000 SIT, mešana drva in svinjo za zakol, 200 kg, prodam. Tel.: 559 13 12 ali 041 631 176. m17539

CEPILEC DRV, hidravlični ali na sveder, prodam. Tel.: 031 687 638. m17543

TRAKTOR IMT 577 ali STEYR, od 70 do 80 KM, do 1.500.000 SIT, kupim. Tel.: 041 592 414. m17569

IMT 533 IN PREKUCNO PRIKOLICO, dvoosno, prodajo. Tišina 41. m17571

razno

HRASTOVE PLOHE, 5 cm, prodam. Tel.: 527 16 06. m17531

KLJUČAVNIČARSKO DELAVNICO z delom dam v najem zaradi bolezni. Bratenci 145a, tel.: 041 569 787 ali 542 11 94. m17538

ZIMSKE GUME S PLATIŠČI za opel corsa in kadet prodam. Tel.: 557 12 81. m17549

IZLETNIŠKA KMETIJA SEVER s SUHEGA VRHA, prej Vinotoč pri Nadi, vabi v nedeljo, 26. oktobra, na kostanjev plnik. Tel.: 525 10 09, 041 340 338. m17550

KOMBINIRANO PEČ FERROTERM zelo ugodno prodam. Tel.: 526 81 58. m17555

KOMPRESOR TRUBENIK, 1500 l, in BAGER MH 5, na kolesih, prodam. Tel.: 041 592 414. m17568

ELEKTROMOTOR Rade Končar tip 4A 22805-4-83, 380 V - 141 - 75 kw, 1465 obratov na minuto, prodam. Tel.: 471 27 85.

ZELENO SEDEŽNO GARNITURO, trosed, dvosed, fotelj prodam. Tel.: 031 506 923. m17414

Preklicujem veljavnost mesečne vozovnice za oktober, št. 90465, na ime Klavdija Klemenčič, Nasova 1, Apače. m17577

delo

NUDIMO VSE INFORMACIJE O PESTRI IZBIRI ROČNIH DEL. Material dobite domov. Izplačilo pri prevzemu izdelkov. Tel.: 041 747 121, Radovan Malešev, s. p., Šerčerjeva 20, Velenje. m17519

srečanja

ŽENITNA POSREDOVALNICA »VITA« čaka samo na vas. Pridružite se nam in vaše osamljenosti bo kmalu konec. Meri Raščan, s. p., Tomšičeva 2, Lendava, tel.: 02 575 17 29. m17556

VESTNIK
na internetu:
www.p-inf.si

Podjetje za informacije, d. d., Ul. s. Rimskega 12, M. Sobota

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE, VZDRŽEVANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC, BREZPLAČNI PREVOZI KRST NA DOM, BREZPLAČNI PREVOZI DO 25 KM. PLAČILO TUDI NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI.

DAMIR BANFI s. p., VEŠČICA 17,
TEL.: (02) 53 48 060, FAX: (02) 52 51 170, 9800 MURSKA SOBOTA

Nagrobni spomeniki, tlaki, stopnice, okenske police, kamnite mize, pulti, vaze in drugi izdelki iz granita in marmorja.
Tel.: 02/542 10 24, faks: 02/542 20 24, GSM: 031 876 949
KEB - kamnoseštvo Erjavec, Marjan Erjavec, s. p. Ribiška pot 1a, 9231 Beltinci

KOMPLETNE POGREBNE STORITVE UREJANJE POKOPALIŠČ IN ZELENIC
Brezplačni prevozi opreme na dom, brezplačni prevozi do 40 km, plačilo na več obrokov brez obresti.
Vladimir Hozjan s. p. Šulinci 87/a
Tel.: (02) 55 69 046, GSM: 041 712 586

KOMUNALA
Javno podjetje, d. o. o.
Kopališka ul. 2, Murska Sobota

UREJATEL DOKUMENTOV
OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJAH
UREJANJE ZELENIC
PLAČILO NA VEČ OBROKOV BREZ OBRESTI

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA, GSM: 041/631 443

V SPOMIN

21. oktobra je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, tast in dedek

Karel Hujs

iz Moravskih Toplic
Cuber 37

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu ter se ga spomnite s cvetjem in prižgano svečo.

Tvoji najdražji

Skromno, tiho si živel, za nas si delal in skrbel. Srce ljubeče zdaj v grobu spi, nam pa rosijo se oči.

V SPOMIN

22. oktobra je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, tast in sorodnik

Geza Kološa

iz Brezovec 2

Iskrena hvala vsem, ki se ga radi spomnite, prižgete svečo ali na grob položite cvet.

Vsi njegovi

Že eno leto naš dom je prazen, ko nehoti smo šli narazen. Težko je izgubiti človeka, a še težje je, naučiti se živeti brez njega.

SPOMIN

22. oktobra je minilo leto žalosti od takrat, ko nas je brez slovesa zapustil dragi mož, oče in opa

Jože Berke

od Sv. Jurija

Tvoja ljubezen nas je grela in tvoje roke so za nas delale in trpele. Oh, da bi se še enkrat vrnil, nas s srečo in veseljem napolnil.

Žalujoci žena Vera ter sinova Jože in Branko z družinama

Težko je pozabiti človeka, ki ti je bil drag, še težje je, izgubiti ga za vedno, a najtežje je, živeti brez njega.

V SPOMIN

23. oktobra mineva leto žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, tast in brat

Martin Berden

iz Filovec 47

Iskrena hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu ter mu prižigate svečo v spomin

Z bolečino v srcu njegovi najdražji

Spet jesen je tu, a tebe ni z njo. Tebe nikoli več nazaj ne bo. Ob spoznanju tem orosi se nam oko.

V SPOMIN

25. oktobra bo minilo 25 let od takrat, ko nas je tragično zapustil naš dragi mož, oče, dedek in tast

Jože Koroša

iz Renkovec

Hvala vsem, ki se z dobro mislijo v srcu ustavite ob njegovem grobu ter mu prižigate sveče, njegov grob pa krasite s cvetjem

Vsi njegovi

*Oči te bodo večno iskale,
vesele, nasmejanega, srečnega
na domačem dvorišču ...
Ostajajo bolečina v srcu in žalostno oko ...*

ZAHVALA

Onemeli smo pred nespremenljivim dejstvom,
da nas je v 12. letu tragično zapustil naš najdražji

Davor

Bolečino nam blaži spoznanje, da vas je tako veliko, ki čutite z nami in nam s svojim sočustvovanjem, pozornostjo in razumevanjem pomagata preživljati naše dneve groze in žalosti.

Zato VSEM in vsakemu posebej, ki so bili ob nas in v mislih z nami, od srca hvala.

Hvala za prijazne besede sočutja, ki ste jih izrekli ustno ali pisno, pa tudi VSEM, ki ste nam na kakršenkoli drug način pomagali v teh najtežjih trenutkih in Davorja v tako neizmernem številu pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Vsem še enkrat - srčna hvala!

Družina Kociper

*»Duša in srce boli,
ker te več med nami ni.
Ni več tvojega smehljaja,
le bridka žalost nam ostaja.«*

V SPOMIN

Žalosten je spomin na
18. oktober 1993, ko nas
je za vedno zapustil naš dragi

Andrej Koštrica

iz Mostja

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob njegovem preranem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujemo vsi tvoj najdražji

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila
draga mama in babica

Marija Koltaj

iz Sela 19

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Hvala g. škofu Erniši in gospe duhovnici za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Žalujemo: sin Ernest z družino iz Nemčije

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče,
dedek, pradedek in brat

Franc Časar

iz Čepince 19

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga v tako velikem številu

pospremili k večnemu počitku, darovali vence, cvetje, sveče, za svete maše in namenili svoj prispevek za obnovo župnijske cerkve ter nam izrekli ustna in pisna sožalja.

Hvala g. župniku Dejanu Horvatu, pevcem žalostink, osebju infekcijskega in internega oddelka v bolnišnici Rakičan in vsem, ki ste ga v času njegovega zdravljenja obiskovali v bolnišnici.

Vsem se še enkrat pristočno zahvaljujemo.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

*Kako je hiša strašno prazna,
odkar tebe v njej več ni,
prej bila tako prijazna,
zdaj otožna se nam zdi.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustila draga
mama, babica, sestra in sorodnica

Marija Vuk

iz Dolnje Bistrice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za darovane svete maše, cvetje, sveče in druge dobrodelne namene, nam pa za izrečena sožalja. Lepa hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Romanu za ganljive besede slovesa, godbeniku za odigrano Tišino in pogrebništvu Ferenčak. Zahvala velja tudi osebju ZD Črenšovci in njeni osebni zdravnici ter osebju internega oddelka. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujemo vsi njeni

*Odšel si tiho brez slovesa,
niti roke nam podal,
smrt te je prerano vzela,
a v naših srcih vedno boš ostal.*

ZAHVALA

V 51. letu nas je za vedno
zapustil naš dragi mož, oče,
sin, brat, dedi, tast in svak

Alojz Kerec

iz Kovačevca 14

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam pa izrekli globoko sožalje. Hvala gospodu župniku, pevcem, vsem gasilcem, pogrebništvu Banfi in predsedniku za besede slovesa.

Žalujemo vsi njegovi najdražji

DRAGI DEDI - POGREŠALA TE BOVA

Tvoja Monika in Primož

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok ostaja.*

ZAHVALA

V 56. letu nas je zapustila draga mama, babica in tašča

Marija Hari

iz Rakičana, Cvetkova 63

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Hvala za vse prijazne besede sočutja, ki ste jih izrekli ustno ali pisno, darovano cvetje, sveče, za svete maše ali prispevke v dobrodelne namene.

Žalujemo njent najdražji

V mislih s tabo

V SPOMIN

27. oktobra bo minilo leto žalosti
od takrat, ko me je zapustila draga

Greta Vljaj

iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se je
z lepo mislijo spominjate.

Žalujemo: mož Aleksander

Žalostni in pretreseni smo sprejeli vest,
da je po hudi bolezni svojo življenjsko
pot sklenil naš sodelavec

Jožef Bukovec

voznik avtobusa

Dolgoletnega, vestnega in prizadevnega sodelavca
bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

*Kolektiv Avtobusnega prometa
Murska Soboia*

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo
tvojih pridnih rok ostaja.
Le kdo pozabil tvoje zlato bi srce,
ki neskončno nas ljubilo
do poslednjega je dne?*

ZAHVALA

V 60. letu nas je zapustila draga hčerka, mama in babica

Karolina Martinec

iz Rakičana, Jezera 15

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in nekdanjim sodelavcem kolektiva Mura, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali vence in cvetje ter za svete maše in dobrodelne namene.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govornikom za besede slovesa in pogrebništvu Banfi.

*Žalujemo: mama, sinova Štefan in Dušan z družinama
ter drugo sorodstvo*

Draga babica - zelo te pogrešamo, tvoji vnuki:

Mateja, Miloš in Maja

*Srce je omagalo,
dih je zastal,
a spomin nate
bo vedno ostal.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustila mati,
tašča, babica in prababica

Marija Rituper

roj. Varga

iz Ivanjševca 25

Ob boleči izgubi izrekamo iskreno zahvalo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in vaščanom ter mnogim prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče in prispevali za izgradnjo mrliške vežice, ter vsem, ki so nam izrekli ustno in pisno sožalje.

Iskrena hvala gospodu duhovniku za občutene poslovilne besede in pogrebni obred, govorniku ob odprtem grobu in pevcem za odpete žalostinke ter pogrebništvu Banfi.

Globoko hvaležnost izrekamo tudi osebju Doma starejših občanov Ljutomer za nesebično oskrbo in pomoč.

Žalujemo vsi, ki so jo imeli radi

Robert Kukovec, s. p., Mlinska ul. 22, 2000 Maribor

K R E D I T I

Do 6 let za vse zaposlene in upokoјjence (01,09). Možnost obremenitve dohodka prek tretjine. Stari kredit ni ovira.

Tel.: 02/252 48 25, Fax: 02/ 750 540

UGODNI KREDITI DO 6 LET
 Za vse zaposlene in upokojanke! Možnost
 obremenitve OD prek 1/3, stari kredit ni ovira.
 VIVA, posredništvo, Matej Praprotnik, s. p.,
 Pivkova ul. 19, 2250 Ptuj.
Tel. 02/25 25 152, GSM: 041 32 59 23

BETONARNA PETELIN

PE G. RADGONA PE PUČONCI
tel.: 02/56 43 060 tel.: 02/54 59 590

BETON IN Pisarna tel.: 02/22 96 570
BETONSKI IZDELKI POSEBNI JESENSKI POPUST

"VRATKO"

GARAŽNA VRATA • INDUSTRIJSKA VRATA
DVORIŠČNA VRATA • ZAPORNICE
DALJINSKI POGONI

M. Sobota, Ul. Mikloša Kuzmiča 13 tel.: 02/ 53 51 13
Maribor, Dupleška c.10 tel.: 02/ 480 0 141

TRIDOM

Robert Slane, gon: 031 290 226

včeraj

GARAŽNA VRATA
INDUSTRIJSKA VRATA
VRTNA DRŠNA VRATA
VRTNA KRILNA VRATA
NA MOTORNIM POGON
Z DALJINCEM
ALU VHODNA VRATA

FISA nepremičnine, d. o. o.,
Lendavska ulica 8, 9000
Murska Sobota.

Tel.: 02/522 35 33
GSM 051 311 805
www.fisa.si

Prodajase

- zazidljiva parcela v Krževcih pri Ljutomeru, 1000 m², cena 2.000.000,00 SIT
- hiša v Dokležovju, 133 m², stara 61 let, na parceli, veliki 1362 m², cena 7.500.000,00 SIT
- hiša v Nedelici, 80 m², stara 30 let, na parceli, veliki 1000 m², cena 6.000.000,00 SIT

ZOO TEHNIŠKE STORITVE
Anton Kokol, s. p., Mele 28, 9252 Radenci, GSM: 031 328 422

KOREKCIJA ALI NEGA PARKLJEV GOVEDI

- strokovno obrezovanje parkljev na najsodobnejši prekučni mizi,
- varen in udoben postopek za živali,
- pravočasno odkrivanje in preprečevanje nastanka boleznih parkljev,
- nega parkljev plemenskih živali za razstave, sejme in prodajo.

ARCONT

velika izbira
oken, vrat in zimskih vrtov

kvalitetna garažna vrata vseh vrst
po ugodnih cenah

Prodaja in montaža:

BRIG

Robert KOZAR s.p.

Hercegovščak 19/c

9250 Gornja Radgona

tel.: 02 563 10 46

GSM: 041 539 204

fin Stane Svenšek, s. p.
Križevci 87, 9206 Križevci
GSM: 041 704 998

**UREJANJE HIPOTEKARNIH KREDITOV
Z NAJNIŽJO OBRESTNO MERO**

Kopanje s kosilom le za 1900 tolarjev
 Obiščite naš savna center ter fitness studio!
 Ob petkih in sobotah nočno kopanje do 23. ure

1. nagrada: vikend paket v hotelu Jelovica Bled • 2. nagrada: sezonska vstopnica za kopanje v Termah Lendava • 3. nagrada: 10 vstopnic za kopanje

Žrebanje 26. decembra 2003. Kupone pošljite na naslov: Terme Lendava, Marketing, Lendava.

[illegible]

**KURILNO
OLJE,
PREMOG**
*Ugodne cene in
možnosti plačila!*
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, s. p.,
Gornja Bistrica 51, tel.: 57 88 200

NOVO NA STAREM MESTU!
GOTOVINSKA
POSOJILA
po najnižji obrestni meri -
pokličite in preverite
tel.: 02/22-82 395
Glasnik pokojnih, plača, hrošč...

PREROKOVANJE ONIKS
Naredila za seboj oniks ali predplaćila - 01/430 11 11
GRUPINA NAJBOĽŠÍCH PREROKOVACEY

44-73 **71-73**
186,55 SIT/min 41-73
126,05 SIT/0,5 min

Posol, Smor,
stranik, ostrak,
volokna, onik

Mažon Indl
seboj stik v ŽIVU

MEDIAFIN, d. o. o., Ljubljana
Trgovina in finančne storitve

UGODNA GOTOVINSKA POSOJILA
do 300.000,00 SIT na 12 OBROKOV

UGODNA HIPOTEKARNA
POSOJILA do 20 LET

PE LENDAVA:
031 797 715, 031 589 448

VESTNIK
na internetu:
www.p-inf.si

Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 33, M. Sežana

**VEDEŽEVANJE,
SVETOVANJE**
090 42 84
Zvezda Sinek s.p., Nugača 53, 1865 Hri

VESTNIK lahko kupite tudi na večini pošt v Pomurju.
Podjetje za informiranje, d. d., Ul. a. Novaka 13, Murska Sobota

POMIVALNI STROJI
od 17. 10. do 8. 11. 2003

-10%

Kdo pomiva pri vas?

Od zdaj naprej bo verjetno pomivalni stroj. V Merkurju boste zagotovo našli pravega za svojo kuhinjo, dragoceni čas pa prihranili za bolj zabavna opravila! Na oddelkih z belo tehniko vas pričakujemo s celovito ponudbo blagovnih znamk.

Pri nakupu samostojnega ali vgradnega pomivalnega stroja blagovnih znamk AEG, Bosch, Candy, Electrolux, Gorenje, Whirlpool in Zanussi vam od 17. oktobra do 8. novembra priznamo 10-odstotni popust! Popust ne velja za izdelke, ki so vključeni v druge Merkurjeve akcije.

Možnost nakupa na 12 obrokov!

MERKURJOM, Plešni 1. Murne
Šibola, tel.: 02 510 21 30

MERKUR
Ustvarjamo zanesljivost

Spored na radiu Murski val

UKV, 94,6 MHz in 105,7 MHz, SV 648 KHz

ČETEK, 24. oktober – dežurni novinar: Vida Toš
 5.00 Vedro v dobro jutro, Simona, Marjan –
 10.00 Mariborsko pismo, Asja Matjaž – 08.15 Vrt-
 narski nasvet – 09.00 Poročila – 09.10 TV As –
 10.15 Relax – 09.45 Kultura in šport ob koncu ted-
 na – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.45 Mali
 oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Zamurjenci, kaba-
 re – Dušana Radiča, Džoužija, Berte in Marka –
 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Od-
 mevi – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine –
 13.20 Predstavljamo vam, nova glasba –
 13.30 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.30 Romskih
 pesmi tedna – 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00
 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.40 Mali
 oglasi – 17.30 Murski val nagraduje – 18.00 Al-
 ti – 18.30 Glasbene želje – 19.00 Mladi val –
 19.15 Mladi val za mlade, vaša razmišljanja – 20.00
 Mladi val na televizor, lepa, lepša glasba in večno zeleni
 Bojan Peček ... – 24.00 SNOP

SOBOTA, 25. oktober – dežurni novinar: Dejan
 Fujs – 05.00 Dobro jutro v soboto! 8.30 Mali oglasi –
 9.00 Biba buba baja, vrtci pri Gradu na Goričkem –
 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Potepanje –
 11.00 Poročila – 11.15 Potečajte se z nami – 11.45
 Lepop, propagandna oddaja – 12.00 Poročila BBC –
 12.05 Obvestila – 12.30 Nagrada tedenskega spon-
 sorja – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine –
 13.20 Poročila – 14.05 Obvestila – 14.15 Oddaja ted-
 na dr. Leon Lang o generičnih zdravilih – 15.30 Do-
 godki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila – 17.30
 Murski val nagraduje – 17.40 Mali oglasi – 19.15 Naj-
 lepše želje s čestitkami in pozdravi – 20.00 Slovenija,
 mladost, zabavne in nagradne igre, Bogdan Lemut –
 24.00 SNOP

NEDELJA, 26. oktober – 05.00 Vedro v nedeljsko
 jutro – 07.30 Panonski odmevi, oddaja o porabskih
 slovenskih (Silva Eory) – 08.00 Misel in čas, duhovna
 pomurskih duhovnikov – 08.30 Zamurjenci –
 09.00 Izbor pesmi tedna – 09.30 Srečanje na Mur-
 skem valu – 10.25 Obvestila – 10.30 Nedeljska ku-
 kuhinja Markoja, strelski šampion, www.murski-
 val.com, gumb Kontakt v živo in 537 17 10 –
 12.30 Poročila – 12.35 Obvestila – 13.00 Minute za
 ljubitelje (Silva Eory) – 14.00 Mura: Publikum,

Radio Murski val – 94,6 Mhz in 105,7 Mhz
LESTVICA NARODNOZABAVNE
GLASBE, GLASBA NAŠEGA SRCA
 Danes je res lep večer – Ans. Roberta Zupana
 Sloveče tri stvari – Slovenski zvoki
 Prišli pod najino brezo – Spev
 Srečanja poznam – Franc Žerdoner s prijatelji
 Vlekli – Navihanke
PREDLOGA:
 Nikar mi ne zamerite – Ans. Simona Plazla
 Brez signala – Ans. Dinamika
LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE
 Nekje ob Muri – Metulj
 Vrtol – Halgato Band
 Špilali zdaj mi muzikaš – Prekmurci
 Ljubezni v modrini – 2 metra pomladi
 Vaj zapojem pesem – Halicanum
PREDLOGA:
 Laz – Gnla jajca
 Marjanica, bograč, gibanica – Pištek
 Nagrado glasbene založbe Mandarinla
 iz Ljubljane prejme **Silva Flster,**
Gregorčičeva 55, Murska Sobota.
 Polnjenje kuponov pošljite do ponedeljka, 27. okto-
 bra, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta No-
 va 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 43 - glasujem za skladbo

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE

Kupon št. 43 - glasujem za skladbo

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE

Kupon št. 43 - glasujem za skladbo

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE

Kupon št. 43 - glasujem za skladbo

LESTVICA OBMURSKE
ZABAVNE GLASBE

**prenos prve lige v no-
 gometu (Tonček Gider)**
 – 16.00 Najlepše želje s čes-
 titkami in pozdravi (vmes
 javljanja s športnih igrišč,
 Na narodni farmi) – 19.00
 Poročila – 20.00 Lujekova
 nedeljska ordenacija –
 24.00 SNOP

**PONEDELJEK, 27. okto-
 ber** – dežurna novinarka
 Silva Eory – 05.00 Vedro v dobro jutro (Irma Benko
 in Boštjan Rous) – 07.40 Pismo iz Porabja, Marjana
 Sukič – 09.15 Ponedeljkova tema in internetna anke-
 ta – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali
 oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Oaj kak san zlufto –
 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.30 Anketa
 – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine – 14.00 Po-
 ročila – 14.15 Za zdravje – 15.30 Dogodki in odmevi
 – 17.00 Osrednja poročila – 17.20 Obvestila – 17.30
 Murski val nagraduje – 17.40 Mali oglasi – 18.00 MV
 DÜR – 19.00 Poročila – 19.15 Krpanke, oddaja o kul-
 turi – 20.00 Domača plošča, gostovanje pomurskega
 glasbenika – 21.05 nadaljevanje večerne oddaje –
 24.00 SNOP

TOREK, 28. oktober – dežurna novinarka Nataša
 Brulc Šiftar – 05.00 Vedro v dobro jutro! (Vida in
 Bojan) – 07.40 Ljubljansko pismo Aleša Kardelja –
 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.10 Specialiteta
 tedna – 11.00 Poročila – 11.15 Kratki stik – 11.30
 Mali oglasi – 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila –
 12.30 Potrošniški nasvet, Andrej Cimer – 13.00 Po-
 ročila – 13.15 1. oseba ednine – 13.30 Helios – 14.00
 Poročila – 14.15 Sedem veličastnih, lestvica domače

zabavne glasbe, pogovori z
 najboljšimi – 15.30 Dogo-
 dki in odmevi – 17.00
 Osrednja poročila – 17.20
 Obvestila – 17.30 Murski
 val nagraduje – 17.40 Mali
 oglasi – 18.00 Srebrne niti,
 oddaja za upokojence (Ne-
 venka Emri, Anica Kološa,
 Bojan Rajk) – 19.00 Po-
 ročila – 19.15 Eti ta je mu-
 zika – 20.00 Jukeboks, domača glasbena scena
 skozi naočnike Boštjana Rousa – 24.00 SNOP

SREDA, 29. oktober – dežurni novinar Marjan Dora
 – 05.00 Vedro v dobro jutro – 07.40 Peter Potočnik
 iz Beograda – 08.15 Veterinarski nasvet – 08.45
 Džoužijevo pismo – 09.15 Izzivi Duška Radiča –
 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30 Mali oglasi
 – 11.00 Poročila – 11.15 Trn v peti, ostro z Natašo
 Brulc Šiftar, pritožbe, mnenja, prošnje poslušalcev –
 12.00 Poročila BBC – 12.05 Obvestila – 12.15 Puta –
 12.30 Intervju – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ed-
 nine – 14.00 Poročila –
 14.15 Hop-top, lestvica
 tuje zabavne glasbe –
 15.30 Dogodki in odmevi
 – 17.00 Osrednja poročila
 – 17.20 Obvestila – 17.30
 Murski val nagraduje –
 17.40 Mali oglasi – 18.00
 Biba buba baja – 19.00 Po-
 ročila – 19.15 Panonski
 odmevi, ponovitev –
 20.00 Mursko-morski val, mediteranska glasba,
 nagradne igre, Simona Špindler – 24.00 SNOP

ČETRTEK, 30. oktober – 05.00 Lepo jutro v družbi
 Nataše Brulc Šiftar in Dejana Fujsa – 07.40 Zagrebško
 pismo Branka Šomna – 09.15 Kuharski nasvet Branka
 Časarja – 10.00 Poročila – 10.05 Obvestila – 10.30
 Mali oglasi – 11.00 Poročila – 11.15 Reportaža tedna
 – 11.45 Šport za vse – 12.00 Poročila BBC – 12.05
 Obvestila – 13.00 Poročila – 13.15 1. oseba ednine –
 14.00 Poročila – 14.15 Domača plošča, lestvica –
 15.30 Dogodki in odmevi – 17.00 Osrednja poročila
 – 17.20 Obvestila – 18.00 Mali radio – 19.00 Poročila
 – 19.15 Bilo je nekoč (Milan Zrinski) – 20.00 Geza se
 zeza, glasbene želje, nagrade ... – 24.00 SNOP

Koledar kulturnih prireditvev

FILM

LENDAVA

V soboto, 25. oktobra, ob 18. uri bodo v sinago-
 gi predvajali dokumentarni film Preteklost v zr-
 calu sedanosti – Umetnostno-zgodovinski spo-
 meniki v Prekmurju.

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA

– V Pokrajinskem muzeju je na ogled stalna mu-
 zejska razstava.

– V razstavišču Pokrajinskega muzeja je do 19.
 decembra na ogled razstava o vodi Modro zlato.
 Gre za skupni projekt Pokrajinskega muzeja iz
 Murske Sobote in Frankische Schweiz museuma
 iz Tüchersfelda v Nemčiji. V razstavnem prostoru
 je do 6. decembra na ogled še razstava Vpe-
 tost in pojavnost reke Mure v likovni tvornosti
 20. stoletja.

– V Galeriji je do 20. novembra na ogled razsta-
 va Slike akademske slikarke Natalije Šeruga iz
 Radencev.

– V vitrini podjetja Fer-Ing, d. o. o., v Slovenski
 ulici si lahko ogledate razstavo umetniških
 lončarskih izdelkov in izdelkov domače obrti
 avtorja Franca Zelka iz Pečarovec.

LENDAVA

V sinagogi si lahko ogledate razstavo Pariške ri-
 sbe avtorjev Franceta Miheliča in Vena Pilona.
 Razstavo, ki je odprta vsak delavnik med 12. in
 16. uro ter v soboto in nedeljo od 9. do 13. ure,
 posreduje Pilonova galerija iz Ajdovščine. V zgor-
 nji etaži je na ogled stalna razstava Zgodovina
 dolnjelendavskih Židov, v stopniščnem delu pa
 stalna zbirka Zapuščina dr. Aleksandra Schwarza.

LJUTOMER

V galeriji Anteja Trstenjaka je na ogled razstava
 Male retrospektive slik akademskega slikarja
 Vladimira Potočnika iz Ljutomer.

KANČEVCI

Do 31. oktobra je v galeriji doma duhovnosti
 Benedikt na ogled razstava Preprostost avtorjev
 Otilije Kreft in Ernesta Bransbergerja.

MORAVSKE TOPLICE

V prostorih hotela Ajda je na ogled prva likovna
 razstava društva Mavrica iz SV Slovenije.

Klno

Murska Sobota

Četrtek, 23. oktobra: ob 18.00 ameriška ko-
 medija Vsemogočni Bruce, ob 20.00 srbska dra-
 ma Eden na enega

Petek, 24. oktobra: ob 18.00 in 20.00 Vsemo-
 gočni Bruce

Sobota, 25. oktobra: ob 18.00 in 20.00 Vsemo-
 gočni Bruce

Nedelja, 26. oktobra: ob 18.00 in 20.00 Vse-
 mogočni Bruce

Sreda, 29. oktobra: ob 18.00 in 20.00 ame-
 riška akcijska kriminalka Italijanska misija

Ljutomer

Sobota, 25. oktobra: ob 19.30 ameriška ak-
 cijska pustolovščina Lara Croft: Tomb Raider -
 Zibelka življenja

Nedelja, 26. oktobra: ob 19.30 Lara Croft:
 Tomb Raider - Zibelka življenja

Gornja Radgona

Sobota, 25. oktobra: ob 18.30 ameriška kome-
 dija Blondinka s Harvarda 2, ob 20.30 ameriška
 akcijska kriminalka Italijanska misija

Nedelja, 19. oktobra: ob 17.30 Italijanska mi-
 sija, ob 19.30 Blondinka s Harvarda 2

Koledar kulturnih prireditvev

OTVORITEV

MURSKA SOBOTA

V petek, 24. oktobra, ob 19. uri bo v prostorih
 kluba PAC otvoritev razstave del iz zbirke Hiše
 umetnikov Bažato.

BELTINCI

V petek, 24. oktobra, ob 18. uri bo v prostorih
 gradu otvoritev slikarske razstave likovne kolo-
 nije Izak Lipovci 2003. Razstavo bo odprl ravna-
 telj Galerije Murska Sobota mag. Franc Obal.

BOGOJINA

V nedeljo, 26. oktobra, ob 9. uri bo v veroučni
 učilnici Plečnikove cerkve otvoritev razstave
 kvačkanih izdelkov avtorja Ivana Halca iz Filo-
 vcev.

LAAFELD/POTRNA

V četrtek, 23. oktobra, ob 19. uri bo v Pavlovi
 hiši (Pavel Haus) otvoritev razstave Our house
 is a house that moves, kjer sodeluje štirinajst
 umetnikov iz ZDA, Islandije, Turčije, Albanije,
 Kosova, Velike Britanije, Francije, Švice in Slo-
 venije.

KONCERT

MURSKA SOBOTA

– V soboto, 25. oktobra, ob 20. uri bo v Pri-
 reditvenem centru Mešič koncert skupine
 Siddharta in predskupine Plan B. Vstopni-
 ce bodo v prodaji na dan koncerta po redni
 ceni 2900 tolarjev v Mladinskem servisu -
 Pomurskem študentskem servisu (ulica
 Štefana Kovača) od 9. do 12. ure in v Prire-
 ditvenem centru Mešič od 19. ure dalje.

– V petek, 24. oktobra, ob 21. uri bo v MIKK
 koncert meseca, kjer bo nastopila ameriška sku-
 pina Why? iz Oaklanda (folk-rap-pop).

– V nedeljo, 26. oktobra, ob 19. uri bo v binko-
 štni cerkvi (Ciril-Metodova 1a) koncert žido-
 vske glasbe s skupino Mikveh - Upanje.

MARIBOR

V petek, 24. oktobra, ob 22. uri bo nastopila v
 dvorani Štuk skupina Unlisted iz Murske Sobo-
 te. Za njimi se obeta koncert skupine Elvis Jack-
 son iz Ajdovščine.

KAPELA

V soboto, 25. oktobra, ob 18. uri bo v OŠ dr-
 žavno srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev
 ljudskih viž Pevci nam pojejo, godci pa godejo.

ILIRSKA BISTRICA

V soboto, 25. oktobra, ob 21. uri bo nastopila v
 MKNŽ v okviru Klubskega maratona Radia Štu-
 dent skupina Manul iz Murske Sobote.

TOLMIN

V soboto, 25. oktobra, ob 21. uri bo nastopil v
 Mladinskem centru v okviru Klubskega maratona
 Radia Študent kantavtor Dani Kavaš iz Belti-
 nec.

DOGODEK

GRAD

V nedeljo, 26. oktobra, ob 13. uri se bo pri gra-
 du pričela tradicionalna prireditvev Noč čarov-
 nic. Sežig čarovnice na grmadi bo ob 16.45, na
 ogled pa bo tudi razstava mučilnih orodij.

GORNJA RADGONA

V petek, 24. oktobra, ob 19. uri bo v Kulturnem
 domu osrednja prireditvev v čast dneva reforma-
 cije. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl.

NEGOVA

V soboto, 25. oktobra, ob 9. uri bo na OŠ dr.
 Antona Trstenjaka humanitarno - zabavno -
 športno srečanje, ki ga pripravljajo učitelji in
 učenci šole. Zbrani denar bodo namenili za
 nakup računalniške opreme, ki jo nujno potre-
 bujejo.

PETIŠOVCI

V soboto, 25. oktobra, ob 17. uri bo v gasilskem
 domu srečanje pobratenih naselij Petišovci -
 Nagymegyer (Slovaška).

GLEDALIŠČE

ZALAEGRSZEG

V sredo, 29. oktobra, bo z lendavske avtobusne
 postaje krenil avtobus na ogled glasbene vese-
 loigre 3 : 1 v prid ljubezni, ki bo v Zalaegersze-
 gu. Prijave sprejemajo po telefonu 577 66 60 in
 041 773 564!

LITERATURA

LENDAVA

V petek, 24. oktobra, ob 16. uri bo v konferen-
 ni dvorani nad Domačo restavracijo literarno
 srečanje, kjer bodo gostovali pesniki in ljubitelji
 književnosti iz Zalske županije.

Delimo vstopnice za kino

Univerza Harvard leži na vzhodni obali ZDA, našo nagrado pa prejme
Miran Zrim, Lendavska 44, 9000 Murska Sobota. Čestitamo! Naše
 naslednje nagradno vprašanje pa se glasi:

Ali je univerza Princeton v Angliji ali Ameriki?

Kupon št. 43 - odgovore pošljite do ponedeljka, 27. oktobra, na naš naslov: Vestnik,
 Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota ali po e-pošti: tamko.koles@p-inf.si

VESTNIKOV KOLEDAR

23. oktober, četrtek,	SEVERIN
24. oktober, petek,	RAFAEL
25. oktober, sobota,	DARIJA
26. oktober, nedelja,	LUCIJAN
27. oktober, ponedeljek,	SABINA
28. oktober, torek,	SIMON
29. oktober, sredo,	IDA

26. oktobra bo sonce vzšlo ob 6. uri in 34 minut, zašlo pa ob 16. uri in 57 minut. Dan bo tako že krajši od 10 ur in pol. 25. oktobra ob 14. uri in 51 minut bo na nebu nastopil mlaj. Pozor: 26. oktobra ob 3. uri prehajamo na zimski čas (- 1 uro)!

Menjalniški tečaji za tolar Banke Slovenije 22. oktobra 2003

država	ozn. val.	šifra	enota	nakupni	srednji	prodajni
EMU	EUR	978	1	234,8953	235,6021	236,3089
Hrvaška	HRK	191	1	30,9602	31,0534	31,1466
Madž.	HUF	348	1	0,9173	0,9201	0,9229
Švica	CHF	756	1	151,2721	151,7273	152,1825
V. Brit.	GBP	826	1	337,4933	338,5088	339,5243
ZDA	USD	840	1	201,9215	202,5291	203,1367

Goljuf in lepa spremljevalka

Ni nam znano, ali sta goljufa delovala tudi v Pomurju, dejstvo pa je – kot so sporočili z Generalne policijske uprave – da sta moški in ženska, katerih identitete in državljanstva še niso ugotovili, ogoljufala več slovenskih državljanov.

Kazniva dejanja izvršujeta tako, da med obratovalnim časom v prostorih menjalnice ali druge ustanove moški in spremljevalka ženske zamenja v tolarje 500 evrov. Po opravljeni menjavi iz svoje denarnice vzame še druge bankovce v skupni vrednosti prav tako 500 evrov ter od uslužbenca (menjalca, blagajnika) zahteva, da mu tudi te bankovce zamenja v slovenske tolarje, na katerih pa naj bo pred serijsko številko obvezno črka F. Uslužbenec (naiven, seveda) nato na pult položi večjo količino slovenskih tolarjev, med katerimi išče tiste s serijsko številko F. Kmalu nato si neznanec premisli, češ da menjave ne bo opravil, zgrabi večjo količino na pult položenih bankovcev in skupaj s svojo žensko mirno odide iz prostora. Šele čez čas oškodovanec opazi, da mu manjka nekaj bankovcev večje vrednosti.

V neki menjalnici je videokamera ujela goljufa in njegovo lepo spremljevalko. Moški je star približno 40 let, temnejše poiti, sicer urejenega videza, ponavadi oblečen v rjava oblačila, govori tekoče angleško ... Ženska naj bi bila prav tako stara okrog 40 let, seveda tudi ona urejena, oblečena v srjajo bele barve, lase ima navadno spete v čop in tudi ona govori angleško. Oba dajeta videz, da izvirata z območja Afrike (Maroko ipd.)

Policija svetuje, naj bodo občani v morebitnih stikih z osumljence-ma skrajno previdni. Še več: če bi kdo naletel na njiju ali pa ju prepoznal sicer nekoliko slabega posnetka, da takoj pokliče na številko 113 ali na anonimni telefon 080 12 00.

Š. S.

CAMERA_09

15 57 42 02 10 2003

V dvoje je lepše

Vse pride na vrsto ob pravem času in srečen dogodek sta po osmih letih zunajzakonske skupnosti dočkala tudi mladoporočenca, ki ju vidimo na posnetku.

Zakoncema Irmi in žal že pokojnemu Štefanu Belcu iz Šulinca se je rodilo sedem otrok: Aladar, Olga, Štefan, Karel, Bran-ko, Silva in Darko. Vsi, razen Štefana in Silve, so poročeni.

Zakonca Marija in Milan Ficko iz Boreče pa imata tri hčere po imenih: Anita, Sabina in Andreja. Prvi dve sta si že ustvarili družini, Andreja pa je še samska.

Dober mesec dni je minilo, odkar sta se poročila triintri-setletni Darko Belec, avtomehaničnik, ki pa je rajši tesar, zaposlen v bratovem podjetju, in leto dni mlajša Anita Ficko, tekstilna modelarka, zaposlena v Muri. Civilna poroka je bila na matičnem uradu v Gornjih Petrovcih, nato pa ekumenska poroka v evangeličanski cerkvi, prav tako v Gornjih Petrovcih, kjer sta zakonsko zvezo blagoslovila evangeličanska duhovnica Jana Kerčmar in katoliški dolenski župnik Vili Hribernik. Ženin je imel za pričo brata Aladarja, ki sicer živi in dela v Ljubljani; nevestina priča pa je bila teta Marija Andrejč iz Ingolstadta. Od tam sta prišla tudi Aleksander in Anica Časar, ki je bila botra pri krstu triletne Natalije, hčerke pravkar poročenih staršev. Imata pa tudi starejšo, sedemletno hčerko Katjo, in tudi tej je bila (pred leti) botra Časarjeva.

Kaj pa zdaj? *Gostovanje*, seveda! Mladoporočenca Belec (Ani-

ta je prevzela možev priimek, kot ga sicer imata tudi hčerki) sta povabila kar 170 gostov.

»Oboji imamo veliko rodbine,« je povedal Darko in dodal, da je bilo v gostišču Pri Eriki na Vaneči vse v redu in so se zato imeli *fajn* vse do jutranjih ur. Za to pa so *krivi* tudi člani glasbene skupine Arizona.

Darko in Anita sta se sicer spoznala pred dvanajstimi leti na gasilski veselici v Neračnovcih, osem let pa že živita skupaj na Belečevi domačiji v Šulincih, kjer sta doma tudi Darkova mama Irma in neporočeni brat Štefan. Onadva vodita kmetijo, na kateri redijo deset krav moznic. Pri delu pa pomagata seveda tudi mladoporočenca, seveda ko-

likor pač lahko, saj oba hodita v službo. Odlično se razumejo, saj živijo v skupnem gospodinjstvu. Načrtujejo pa prenovo in razširitev stanovanjske hiše. Babica Irma tudi rada popazi na vnukinji, zlasti na mlajšo Natalijo; starejša Katja pa hodi v drugi razred devetletke.

Poročnega potovanja ni bilo. Letos tudi ne dopusta, saj je bilo vse v znamenju priprav na poroko, krst, gostijo ... No, na krajši izlet pa se Darko in Anita ter njuni hčerki že kam zapeljejo, enako na obisk, denimo na Borečo, kjer živi – poleg že omenjenih – tudi Anitina stara mama Marija.

Š. S.,
foto: Černi

Območni odbor ZZB in Mestna občina Murska Sobota sta ob 17. oktobru, spominskem dnevu v počastitev padlih za svobodo, žrtev fašističnega nasilja ter v spomin na deportacije in internacije v 2. svetovni vojni, organizirala slovesnost v soboški grajski dvorani. Govornica je bila podžupanja Nadja Ivanc Milošević. Ob tej priložnosti so izvedli recital z naslovom Ne pozabimo preteklosti v besedi, pesmi in glasbi. Nastopila sta komorni mešani pevski zbor Vladimirja Močana in recitatorji Društva upokojencev Murska Sobota, koncert pa je imelo tamburaško društvo Drotmantraši Radenci. - M. J., foto: N. J.

VANĖK DU VICI

Prva menstruacija

Mala Marinka je prvič dobila menstruacijo. Nikogar ni bilo doma, zato je odšla k sosedovemu Ivančku in mu potožila, da med nogami krvavi. »Verjetno so ti odrezali lučluka!« je strokovno ugotovil Ivanček.

Vsaj nekaj

Moški se je sprehajal po parku, ko je izza drevesa stopil ropar in mu rekel: »Denar ali življenje!« »Ampak jaz nimam denarja!« »Potem mi pa daj ročno uro!« »Tudi ročne ure nimam!« »No, potem me pa vsaj nesi do izhoda.«

Knjigarna

V knjigarno vstopi moški in reče: Iščem knjigo: Moški, gospodar hiše.

Prodajalka ga pogleda in reče: »Poglejte zgoraj, znanstveno fantastiko prodajamo v prvem nadstropju.«

Križanec

Kaj izpade, če križar rotvajlerja in pudlico? Pudlici oči.

Priprava

Študent je mami poslal telegram: »Pripravi očeta. Izpiti se niso posrečili!« Mama mu je odgovorila: »Oče je pripravljen! Pripravi se še ti!«

Spoštovani bralci, vabimo vas k sodelovanju. Šale, katerim ste se najbolj nasmejali, pošljite na dopisnicah s pripisom: VESTNIK, »Vanekovi vici«, Ulica arh. Novaka 13, 9000 M. Sobota. Vsak teden bomo objavljeno šalo nagradili.

Na Trezinem senju se je zvrstelo tudi nekaj visokih protokolarnih gostov, ki jih dvorjani, kaj šele navadni smrtniki, že nekaj časa niso opazili.

Po dolgem času se je zvedelo, da je nekdanji predsednik Milani Kučan - Sezonec po odprtju romskega muzeja v Črenšovcih opravil obisk romarskega Tur-nišča. Tu naj bi si na župnijski veli čas tudi za kosilo.

Zaradi krajše odsotnosti kmetijskega inšpektorja se ne vemo natančno, s kakšnim naravnim gnoljom sedaj gnolijo v Gardu-pomembnejši kmetje v Gardu-nih in Lipovcih. Po uradni verziji državne sekretarke na Ministrstvu za zdravje Maučec Zakon-nikove naj bi kmetje trčili pin-no moko. To nekoliko presene-ča, ker se ta vrsta žita ne seje ravno v Izobilju. Po drugi strani je vprašanje, zakaj ni pokrm-ljena živini. Naslednje poizkus-je, da naj bi šlo za piščančje klavniške odpadke, ki naj tudi ne bili nevarni. Zdravja pa prvi-da gre kar za kostono-mesto-moko, katere dobavitelj naj bi bil brat Podpoštenjak naravnost iz Beograda.

Vsi ljubitelji dobre rekreacije na Goričkem si lahko ob vseni ur-gem v goričkem parku privoščijo tudi nogomet - na elitnem sta-dionu goriškega Manchester Uni-teda. Vse boljše poti vodijo do-tja z vidnimi smerokazi. Klub bi-znamenitosti se delnice kluba ne popravljajo in nič ne kaže, da se bo spet dvignil iz sivine.

Jože Toplak, radenski župan, nadeva Radencem svetovljan-sko podobo. Pri tem mu je v ve-liko oporo njegov soumerjak, nekdanji rektor in sedanj vi-tikanski veleposlanik dr. Ludvik Toplak.

Vas Noršinci, sicer krj, ki bi bolj spadal v mestno občino Murska Sobota kot v Moravske Toplice, je kljub šestdeset letni stari je-vilkam razdeljena. Elitni centri namreč dano, da ni treba pri-spevati za komunalno infrastrukturo. Toda tudi tam so razdel-jeni. Tisti malo slabši za kmetov nimajo asfaltiranih pločnikov mimo svojih hiš. Tisti ugledejši pa se s temi posledicami niso soočili.

V Cankovi bodo to dni objavili razpis za nabiralce biomase. To jo bodo uporabljali za kurjavo. Delovna mesta bo suterminir-raio Ministrstvo za ekolo-

Na reki Muri je zlenkrat le mirno. Volilne kampanje se ni-zamati. Sabor je odšel, tako da bodo ribe v Muri še nekaj časa nezaščiten plavale.

BESEDA NI KONJ

NAROČAM VESTNIK za najmanj eno leto (do preklica):

ime
in priimek:

kraj:

ulica:

številka:

poštna številka:

pošta:

davčna številka:

datum:

Naročnino želim plačevati (obkroži):

a) po položnici - letno

b) po položnici - polletno

c) po položnici - trimesečno

Pozornost
novemu
naročniku:

majica

Ob naročilu dobite
štiri izvode časopisa
brezplačno.